

PROJEKT V6-1945 MEDRESORSKO USKLAJENO SPODBUJANJE RAZVOJA V OBMEJNIH PROBLEMSKIH OBMOČJIH V OKVIRU CILJNEGA RAZISKOVALNEGA PROGRAMA »CRP-2019« V LETU 2019

Priloge h končnemu poročilu

Vodja projekta: dr. Janez Nared, ZRC SAZU, GIAM

Sodelavci:

dr. Alma Zavodnik Lamovšek, UL FGG

dr. Gregor Čok, UL FGG

dr. Mojca Foški, UL FGG

dr. Gašper Mrak, UL FGG

dr. Damjan Kavaš, IER

mag. Klemen Koman, IER

dr. Jernej Tiran, ZRC SAZU, GIAM

Erik Logar, ZRC SAZU, GIAM

Peter Repolusk, ZRC SAZU, GIAM

Študenti UP FHŠ: Nejc Černe, Lucija Kenda, Erika Mahnič, Žiga Mlinar, Nika Nose, Katka Osredkar, Urban Paljk, Hana Udovič

Ljubljana, april 2021

PRILOGA 1: Grafični prikazi občin v OPO po vseh izbranih kazalnikih razvitosti in razvojnih možnosti

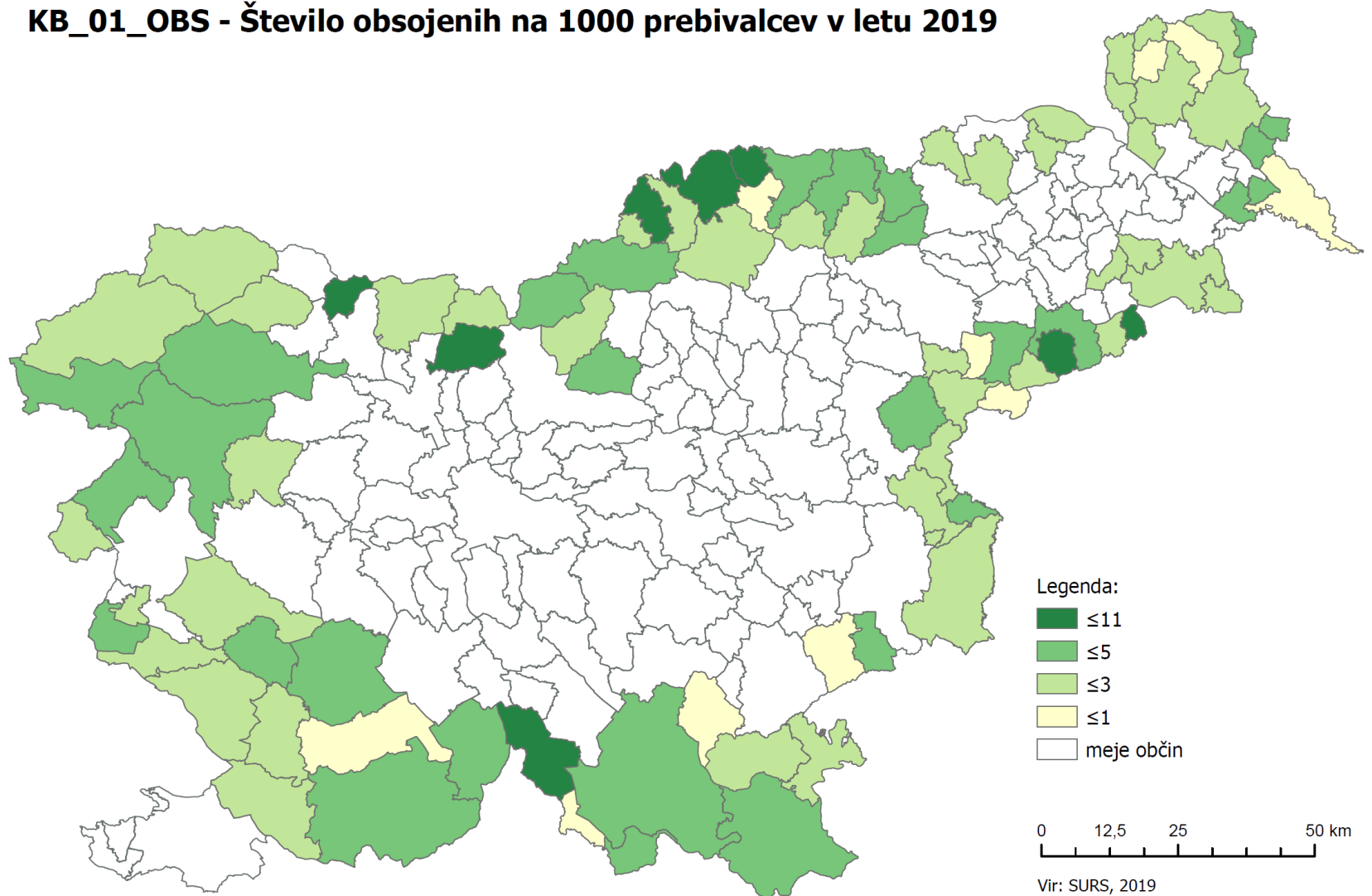
Nabor vseh uporabljenih kazalnikov za analitični pregled občin v OPO in prikaz občin v OPO za vsak kazalnik posebej.

Kazalniki, obarvani z modro so privzeti iz nabora kazalnikov za izdelavo tipologije razvitosti občin v OPO) in so tudi prikazani v modri barvi. Za lažje razumevanje je dodana tudi oznaka nabora kazalnikov iz tipologije razvojnih možnosti.

Šifra kazalnika	Kazalnik	Organ, pristojen za pripravo podatkov	Obdobje, ki se upošteva pri izračunu kazalnika
1. skupina: kazalniki kakovosti bivanja			
KB_01_OBS	obsojeni polnoletni in mladoletni na 1000 prebivalcev	SURS	2019
KB_02_POP	delež prebivalcev, ki živijo na poplavno ogroženih območjih	eVode SURS	2018, 2019
KB_03_FDO	delež površine funkcionalno degradiranih območij v občini	Lampič s sod.	2020
KB_04_GRD	število izdanih gradbenih dovoljenj	SURS	povprečje 2015 - 2018
KB_05_POS (K9_POSEL)	poseljenost občine (km ² /preb.)	SURS	povprečje 2016 - 2019
KB_06_NAT (K7_NAT2000)	delež območij Natura 2000 v občini	MOP SURS	2019
KB_07_HRA	delež prekomerno hranjenih mladostnikov (6-14 let)	IJZ	povprečje 2014-2016
KB_08_JK (K8_OSKRB)	delež prebivalcev, ki imajo priključek na javno kanalizacijo	GURS	povprečje 2017-2018
2. skupina: demografski kazalniki			
DK_01_IRP	indeks rasti števila prebivalstva v desetletnem obdobju	ZRC SAZU, GIAM	2009-2019
DK_02_SEL	delež selitev prebivalstva po občinah	ZRC SAZU, GIAM	2009-2018 (srednja letna vrednost)
DK_03_STA (K4_IND_STA)	indeks staranja prebivalstva občine	ZRC SAZU, GIAM	povprečje 2016 - 2019
DK_04_VIS	delež prebivalcev z visoko in višjo izobrazbo	ZRC SAZU, GIAM	2019

Šifra kazalnika	Kazalnik	Organ, pristojen za pripravo podatkov	Obdobje, ki se upošteva pri izračunu kazalnika
DK_05_BRZ (K5_BREZ)	stopnja registrirane brezposelnosti na območju občine	ZRC SAZU, GIAM	povprečje 2015 - 2018
DK_06_NAS	delež naselij z manj kot 5 prebivalcev	ZRC SAZU, GIAM	2018
3. skupina: kazalniki dostopnosti			
DO_01_INT	delež prebivalcev z internetnim priključkom prenosa podatkov nad 30 Mb/s	GURS, SURS	2020, 2019
DO_02_LEK	povprečna dostopnost najbližje lekarne	Lekarniška zbornica, SURS	2020, 2019
DO_03_NMP	povprečna dostopnost do najbližje nujne medicinske pomoči ali urgentnega centra	MZ	2018
DO_04_PT	povprečna dostopnost do najbližje poštne poslovalnice	Pošta Slovenije	2020
DO_05_ATM	povprečna dostopnost do najbližjega bankomata	Bankart	2018
DO_06_BUS	delež prebivalstva, ki je od najbližjega postajališča JPP oddaljen več kot 1000 m glede na vse prebivalce očine	MZI ZRC SAZU, GIAM	2019
DO_07_REG	dostopnost do regionalnega cestnega omrežja	GURS	2020,2019
DO_08_AC	dostopnost do AC priključka	Drobne	2015
4. skupina: Kazalniki gospodarskega razvoja			
GR_01_SUB	število poslovnih subjektov na 1000 prebivalcev	AJPES	2019
GR_02_BZM	stopnja registrirane brezposelnosti med mladimi	SURS	povprečje 2017-2020 (januar)
GR_03_BDV (K3_BDV)	bruto dodana vrednost gospodarskih družb na zaposlenega	AJPES	povprečje 2015 - 2018
GR_04_DOH (K1_DOH)	osnova za dohodnino na prebivalca občine	FURS SURS	povprečje 2014 - 2017
GR_05_DM (K2_ST_DM)	število delovnih mest na število delovno aktivnega prebivalstva občine	SURS	povprečje 2015 - 2018
GR_06_DA (K6_DEL_AKT)	stopnja delovne aktivnosti na območju občine	SURS	povprečje 2015 - 2018

KB_01_OBS - Število obsojenih na 1000 prebivalcev v letu 2019

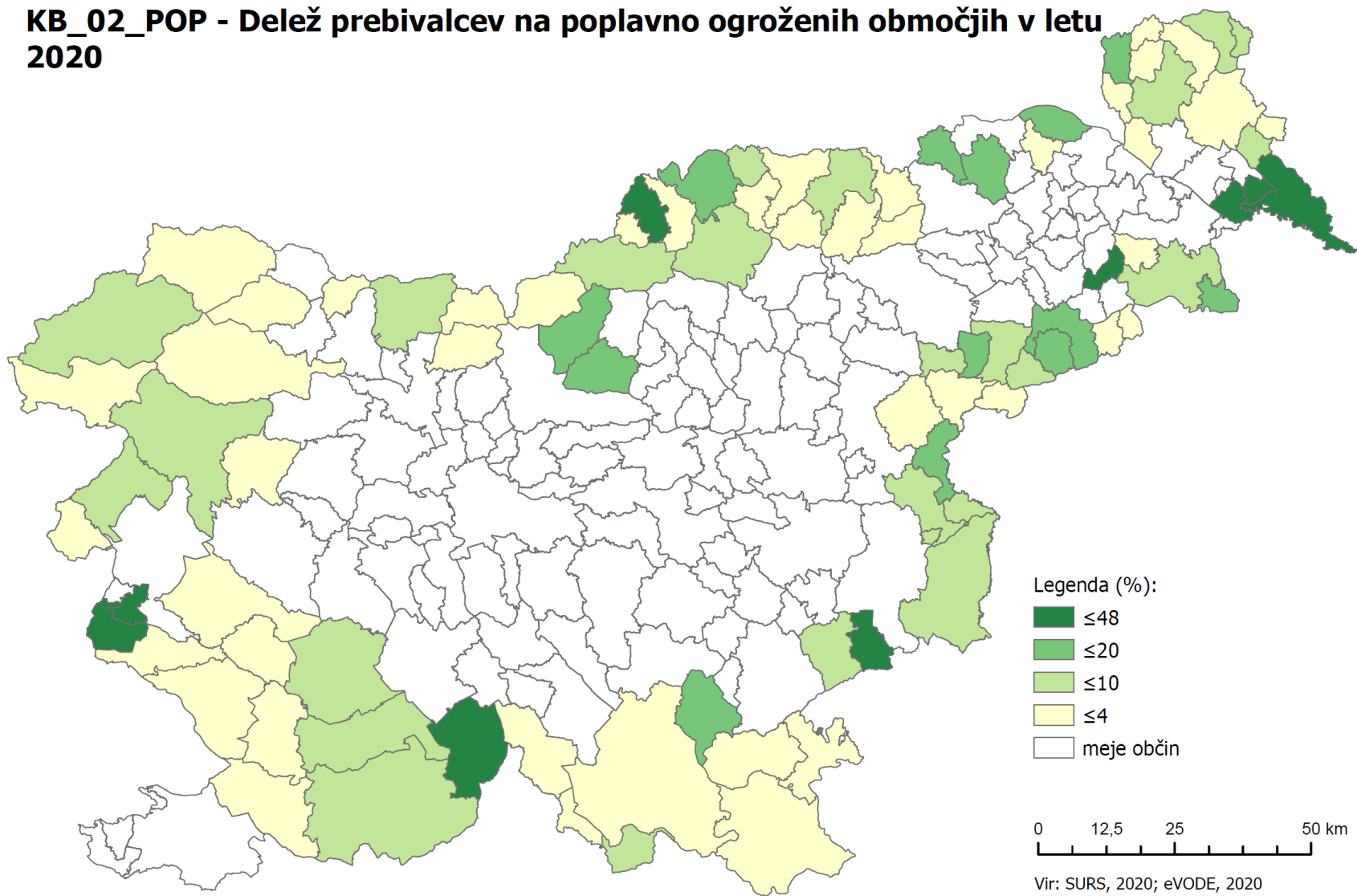

Legenda:
■ ≤ 11
■ ≤ 5
■ ≤ 3
■ ≤ 1
□ meje občin

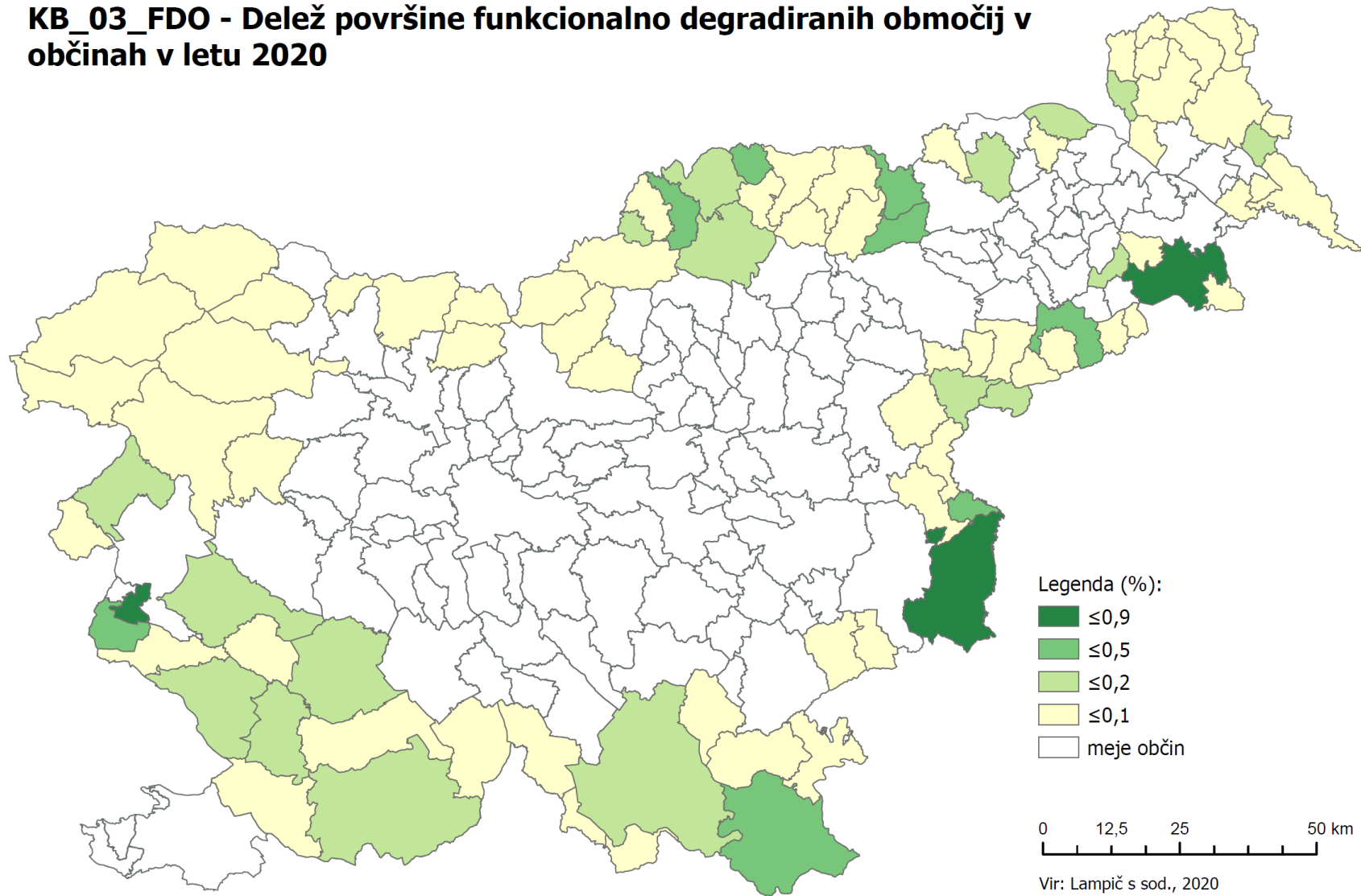
0 12,5 25 50 km

Vir: SURS, 2019

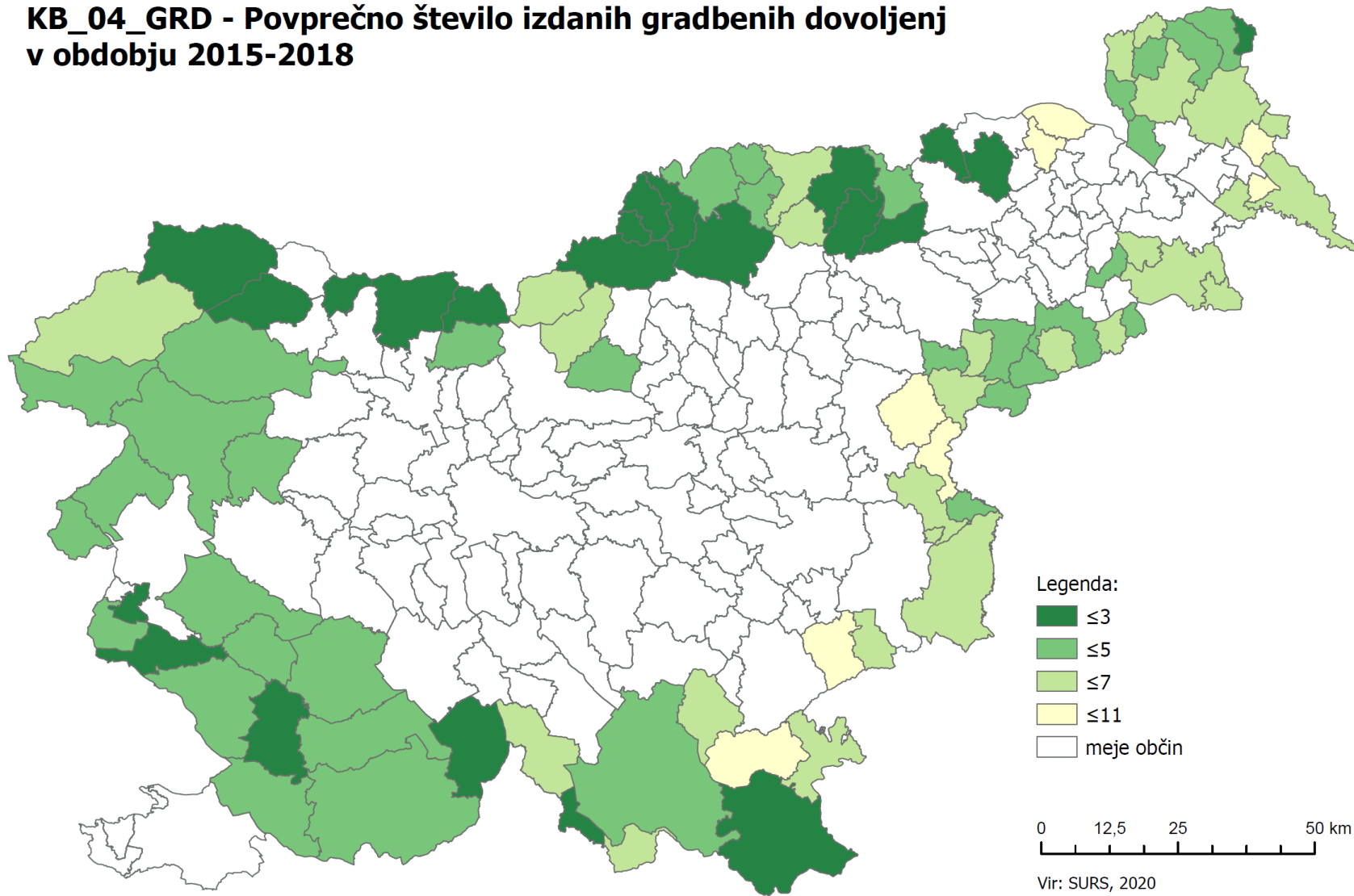
KB_02_POP - Delež prebivalcev na poplavno ogroženih območjih v letu 2020

KB_03_FDO - Delež površine funkcionalno degradiranih območij v občinah v letu 2020

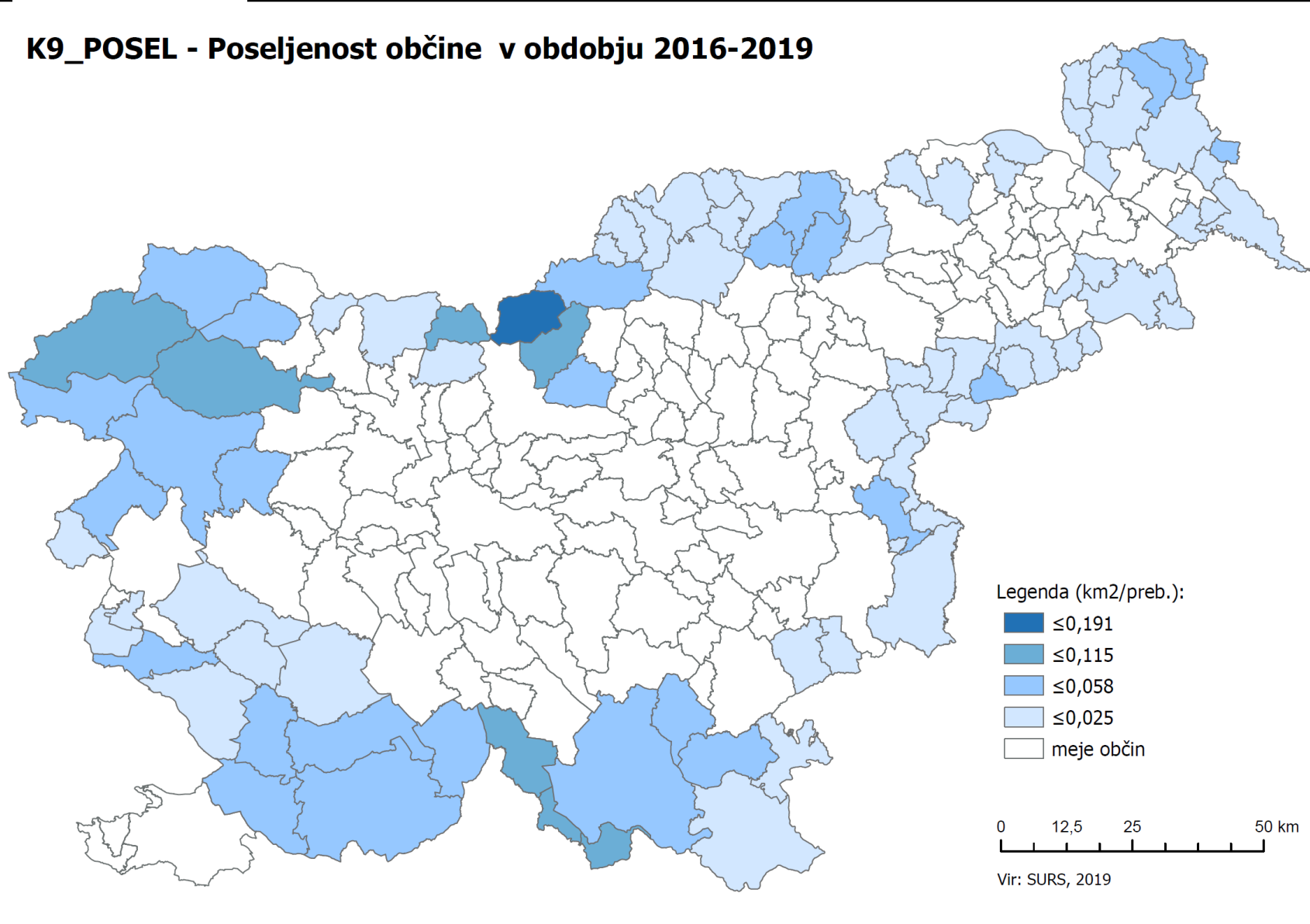

**KB_04_GRD - Povprečno število izdanih gradbenih dovoljenj
v obdobju 2015-2018**

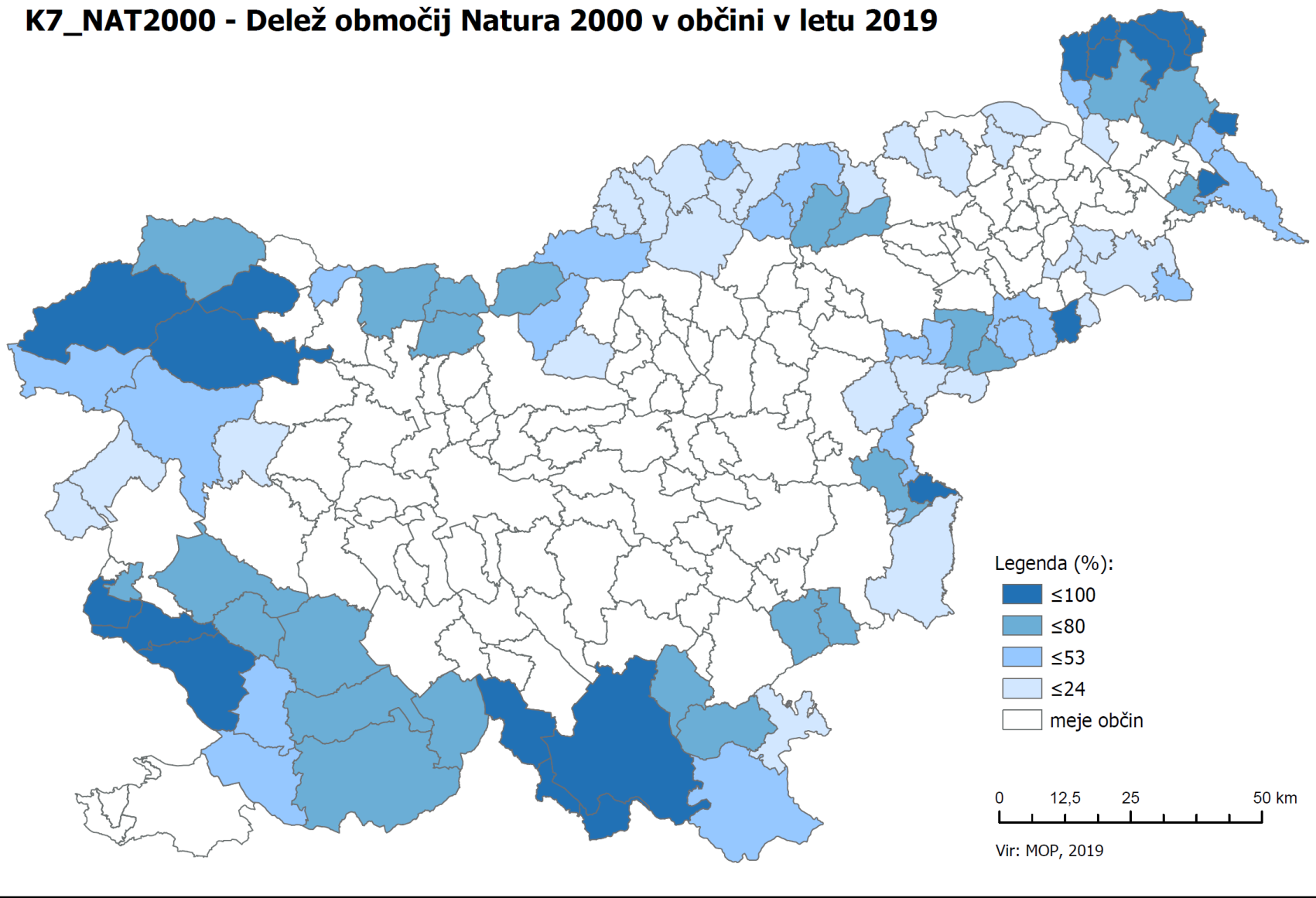
KB_05_POS

K9_POSEL - Poseljenost občine v obdobju 2016-2019

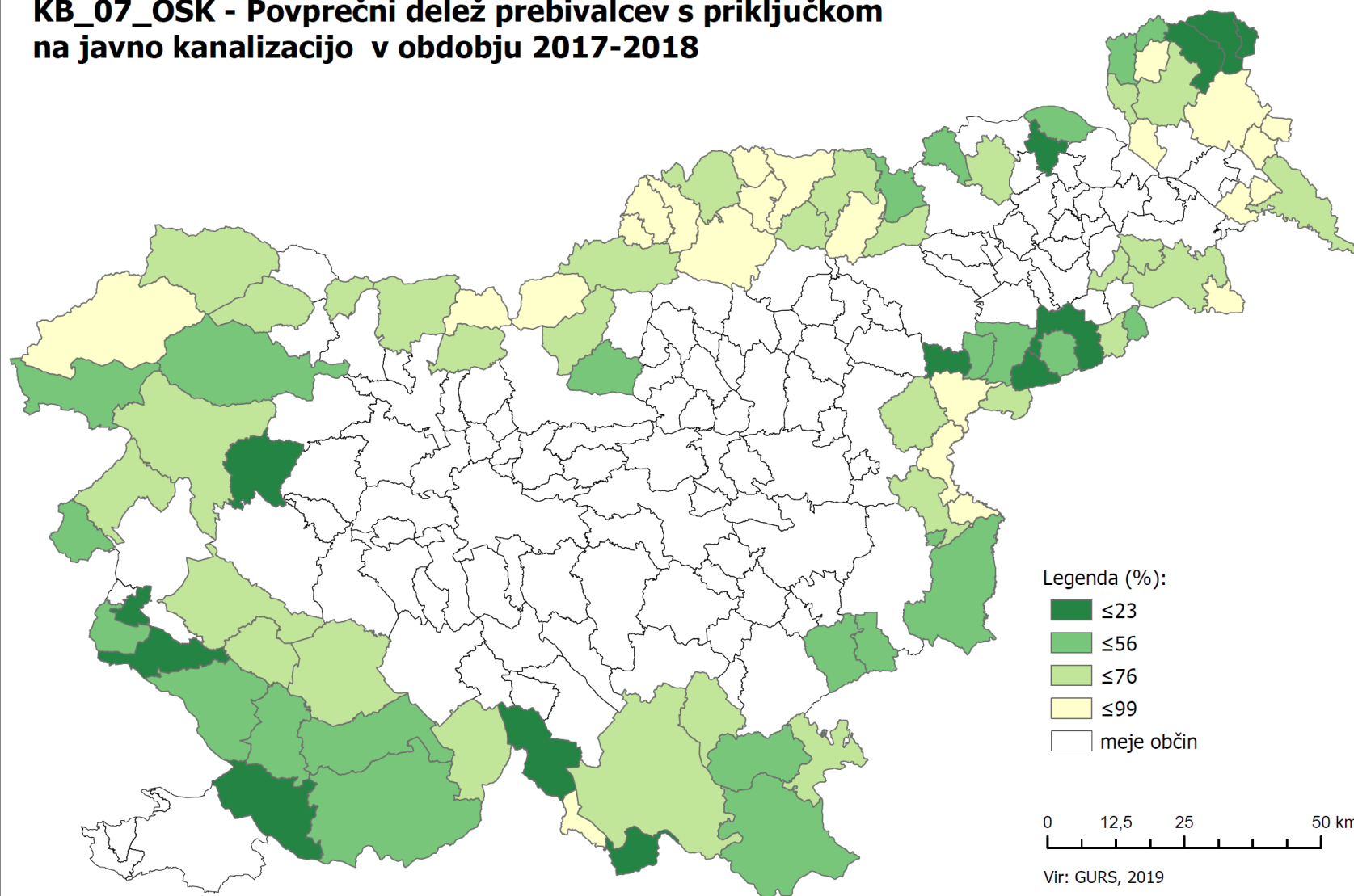

KB_06_NAT2000

K7_NAT2000 - Delež območij Natura 2000 v občini v letu 2019

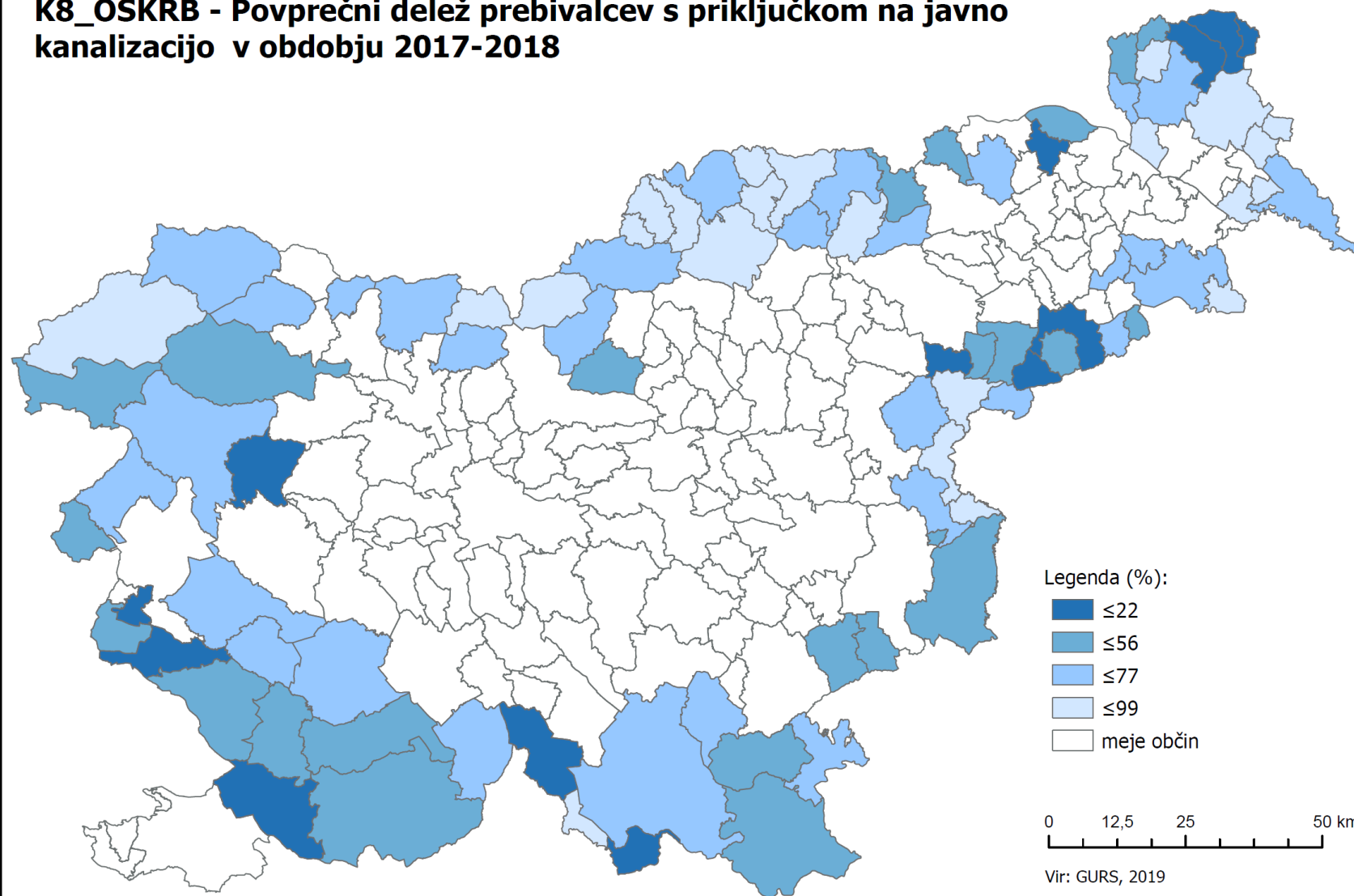

KB_07_OSK - Povprečni delež prebivalcev s priključkom na javno kanalizacijo v obdobju 2017-2018

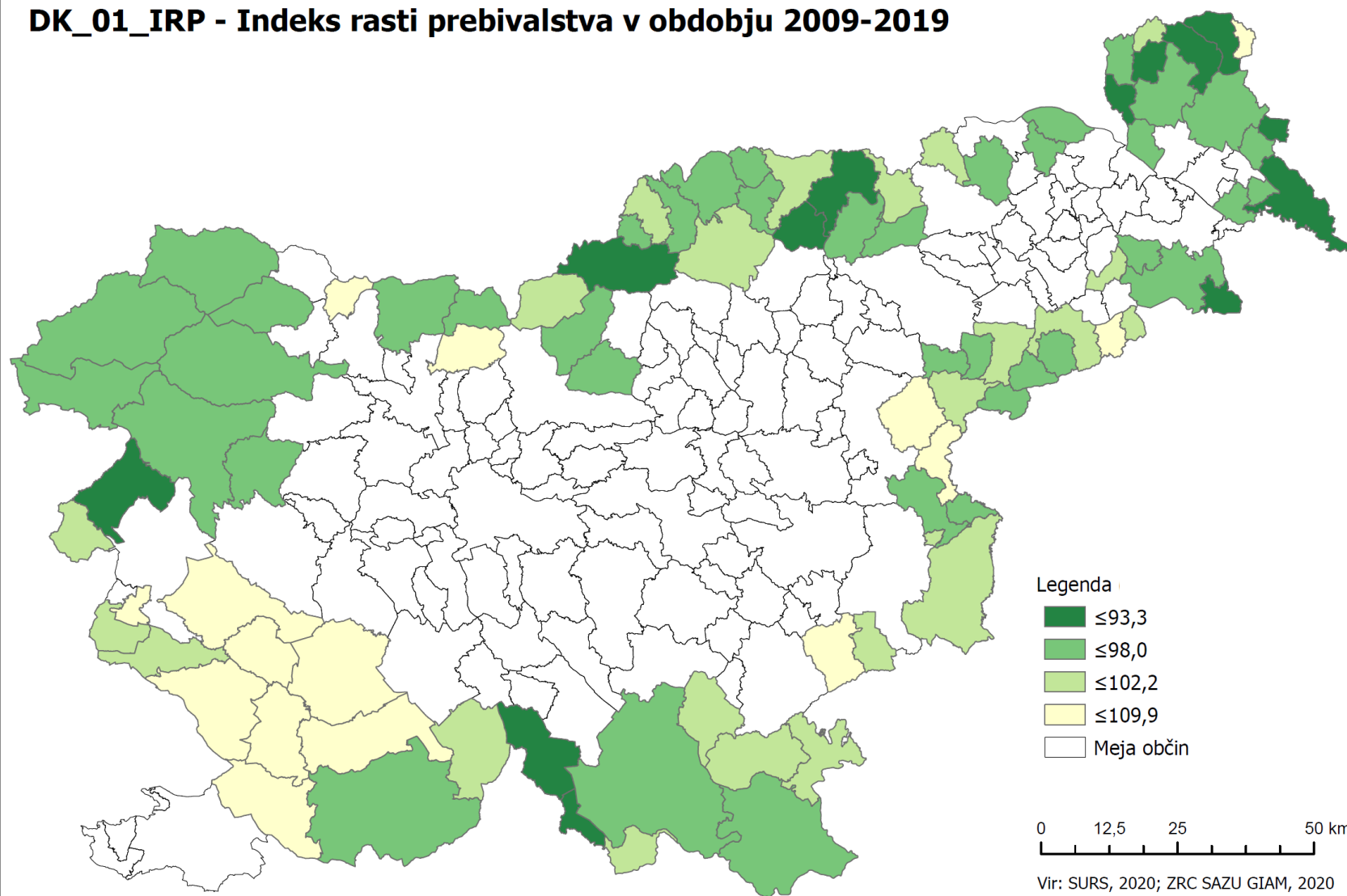

KB_06_JK

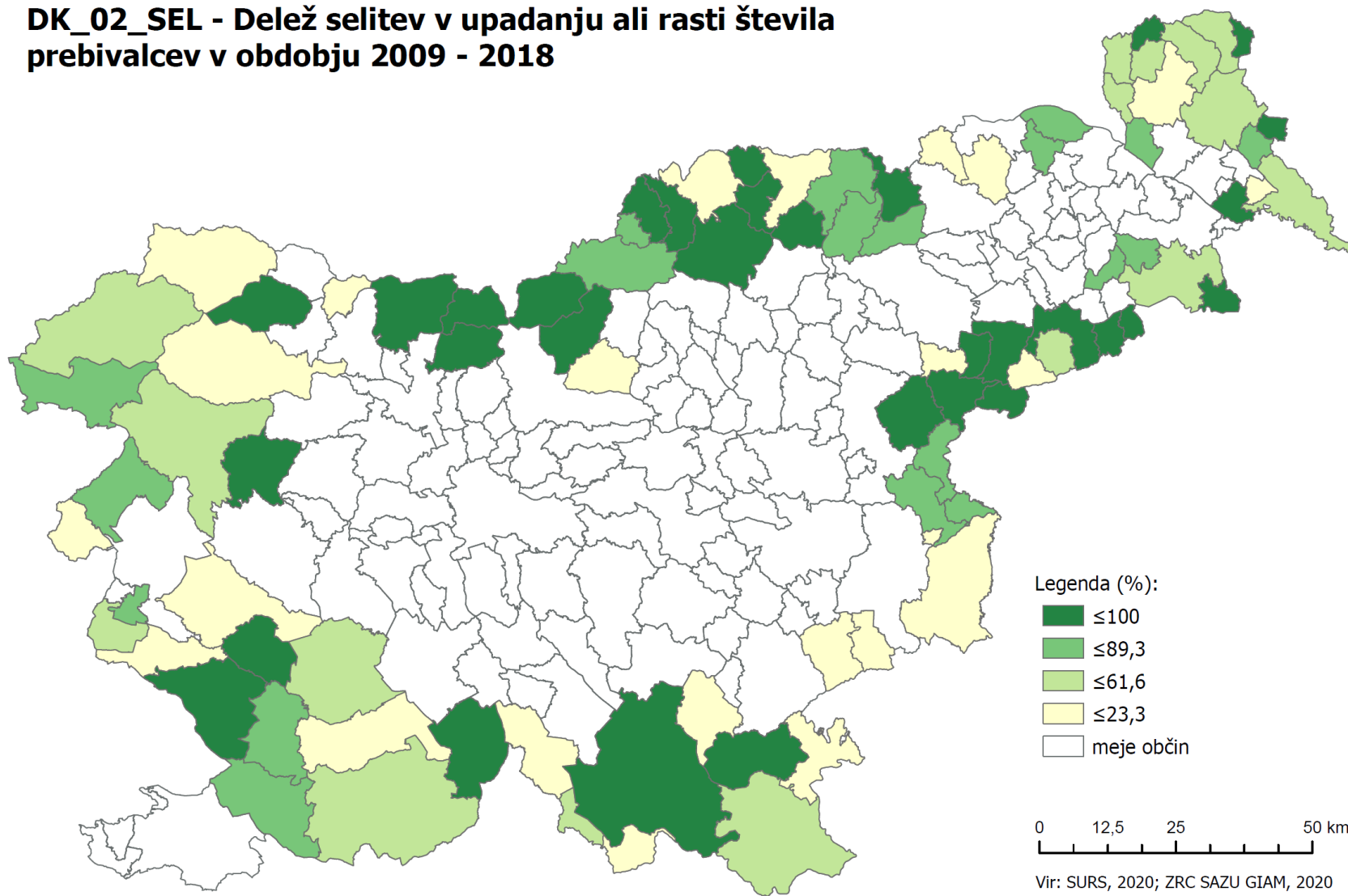
**K8_OSKRB - Povprečni delež prebivalcev s priključkom na javno
kanalizacijo v obdobju 2017-2018**

DK_01_IRP - Indeks rasti prebivalstva v obdobju 2009-2019

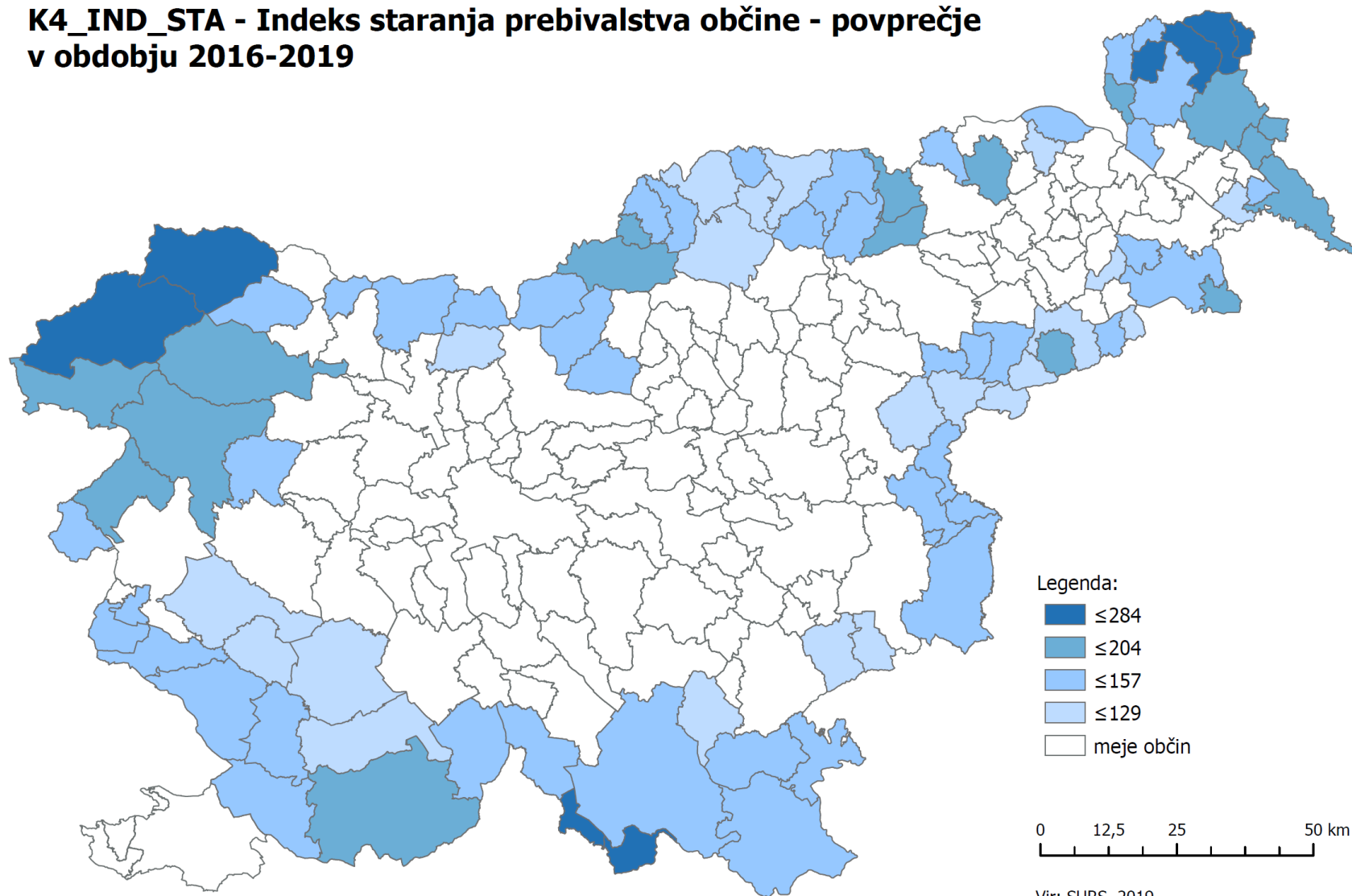

DK_02_SEL - Delež selitev v upadanju ali rasti števila prebivalcev v obdobju 2009 - 2018

DK_03_STA

K4_IND_STA - Indeks staranja prebivalstva občine - povprečje v obdobju 2016-2019

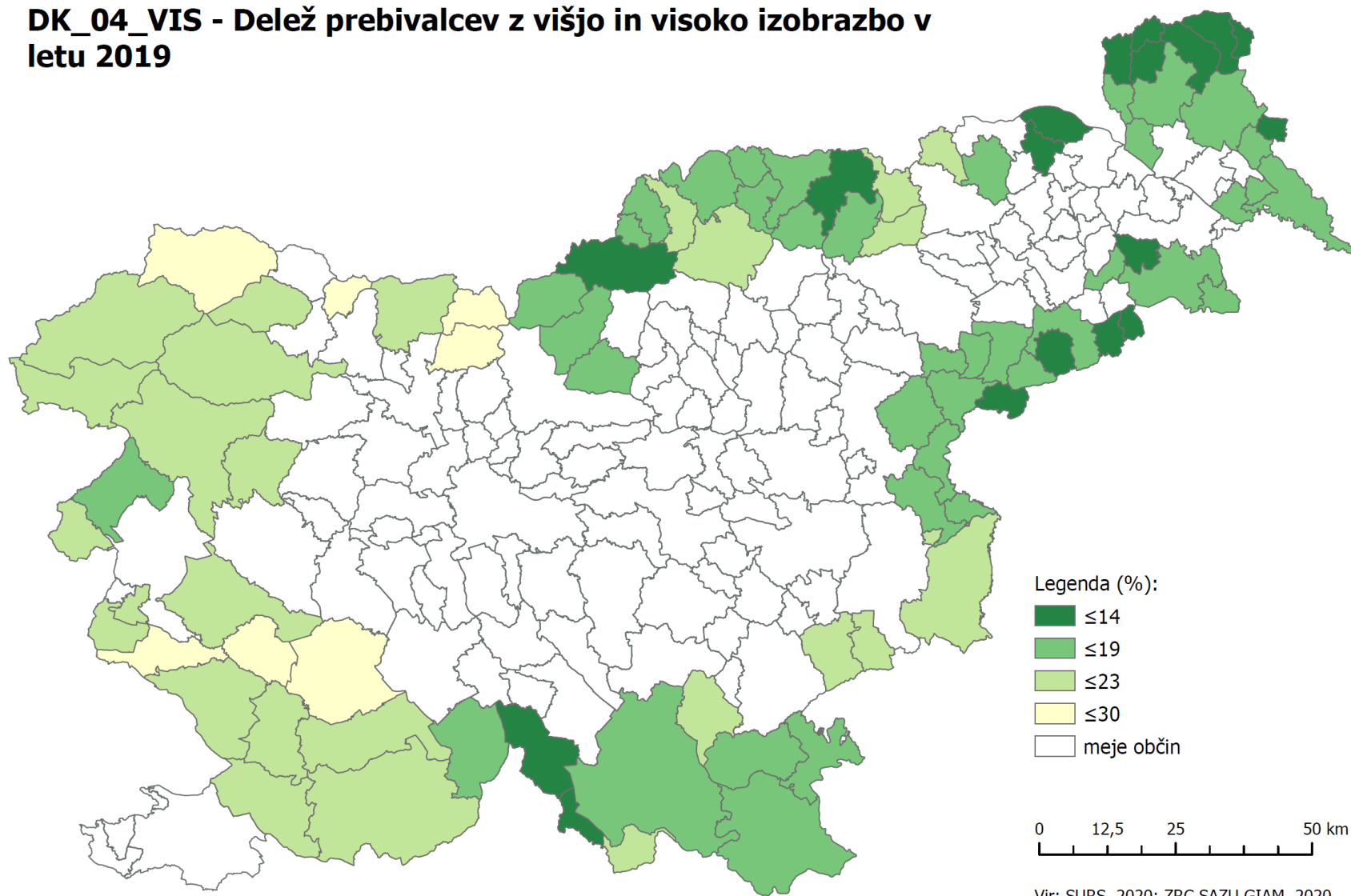
Legenda:

- ≤ 284
- ≤ 204
- ≤ 157
- ≤ 129
- meje občin

0 12,5 25 50 km

Vir: SURS, 2019

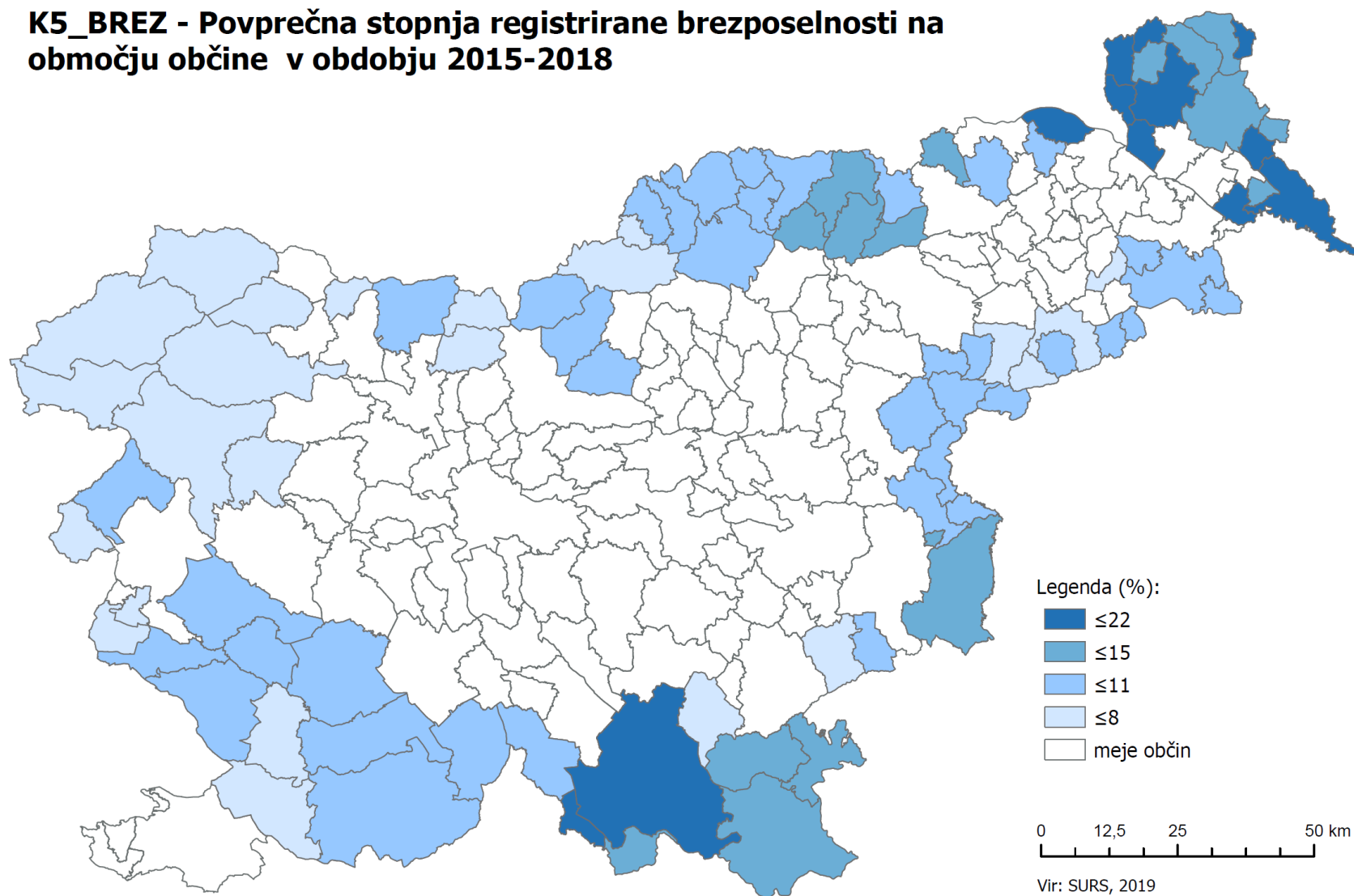
DK_04_VIS - Delež prebivalcev z višjo in visoko izobrazbo v letu 2019

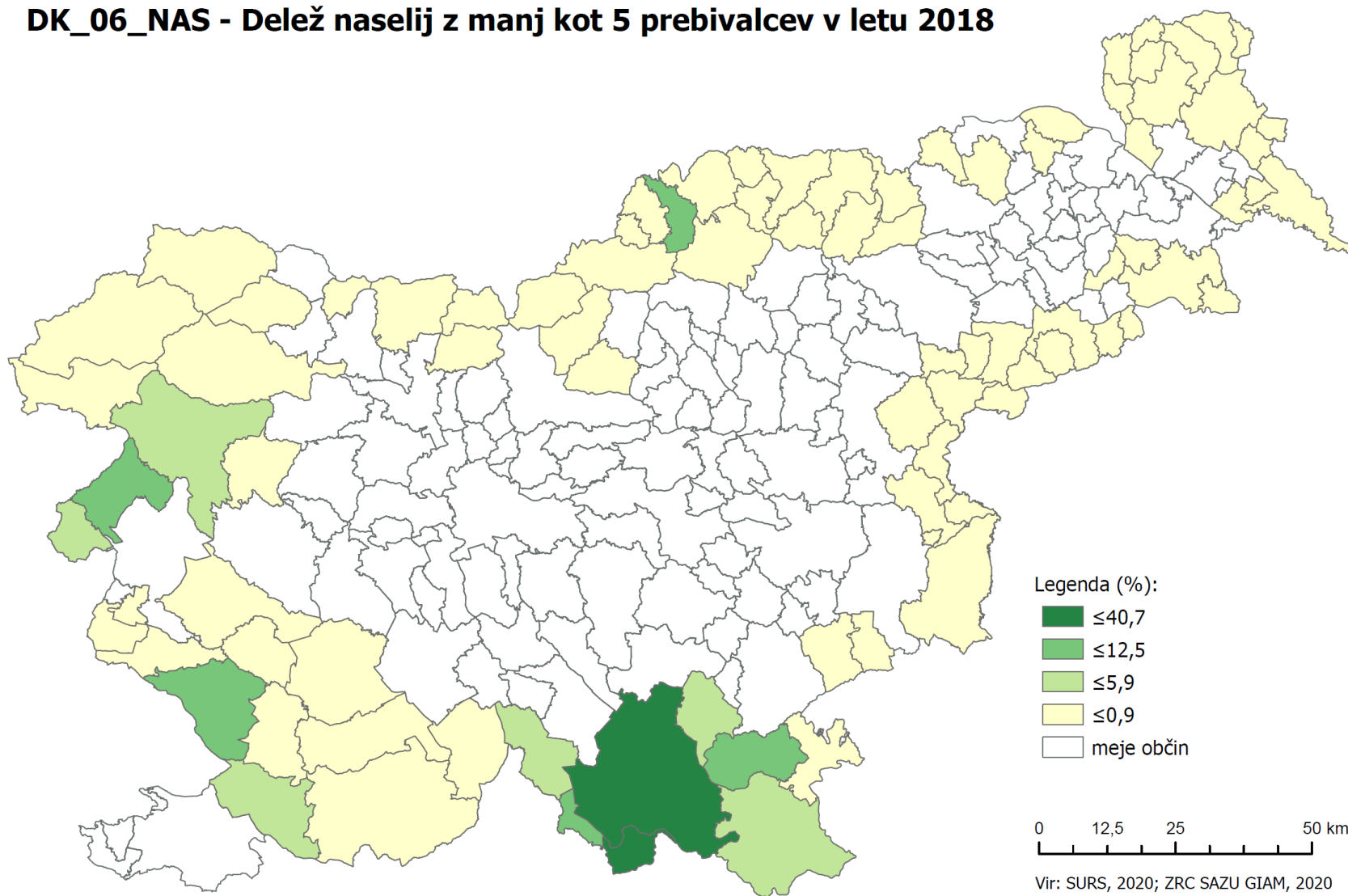
Vir: SURS, 2020; ZRC SAZU GIAM, 2020

DK_05_BRZ

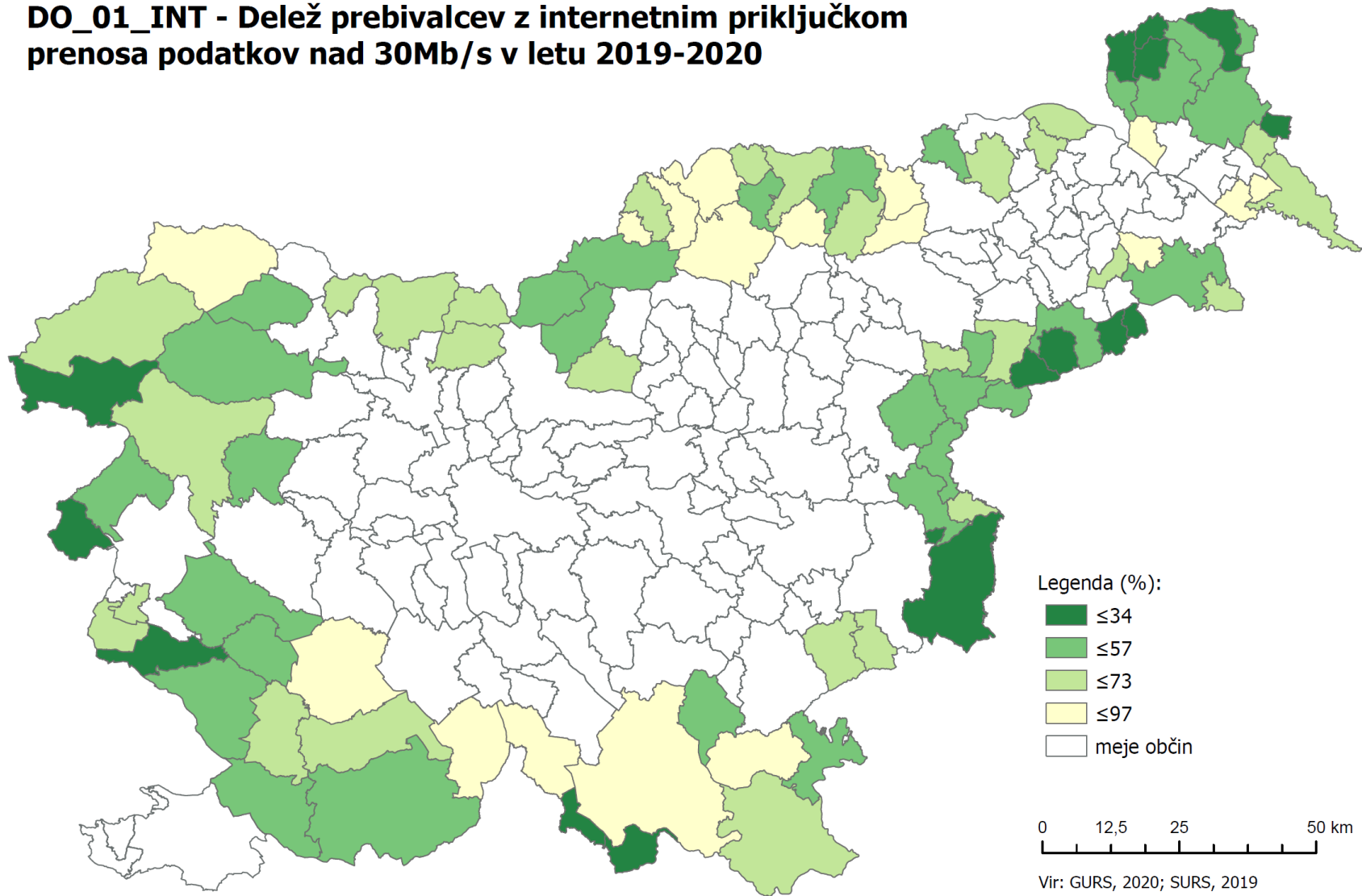
K5_BREZ - Povprečna stopnja registrirane brezposelnosti na območju občine v obdobju 2015-2018

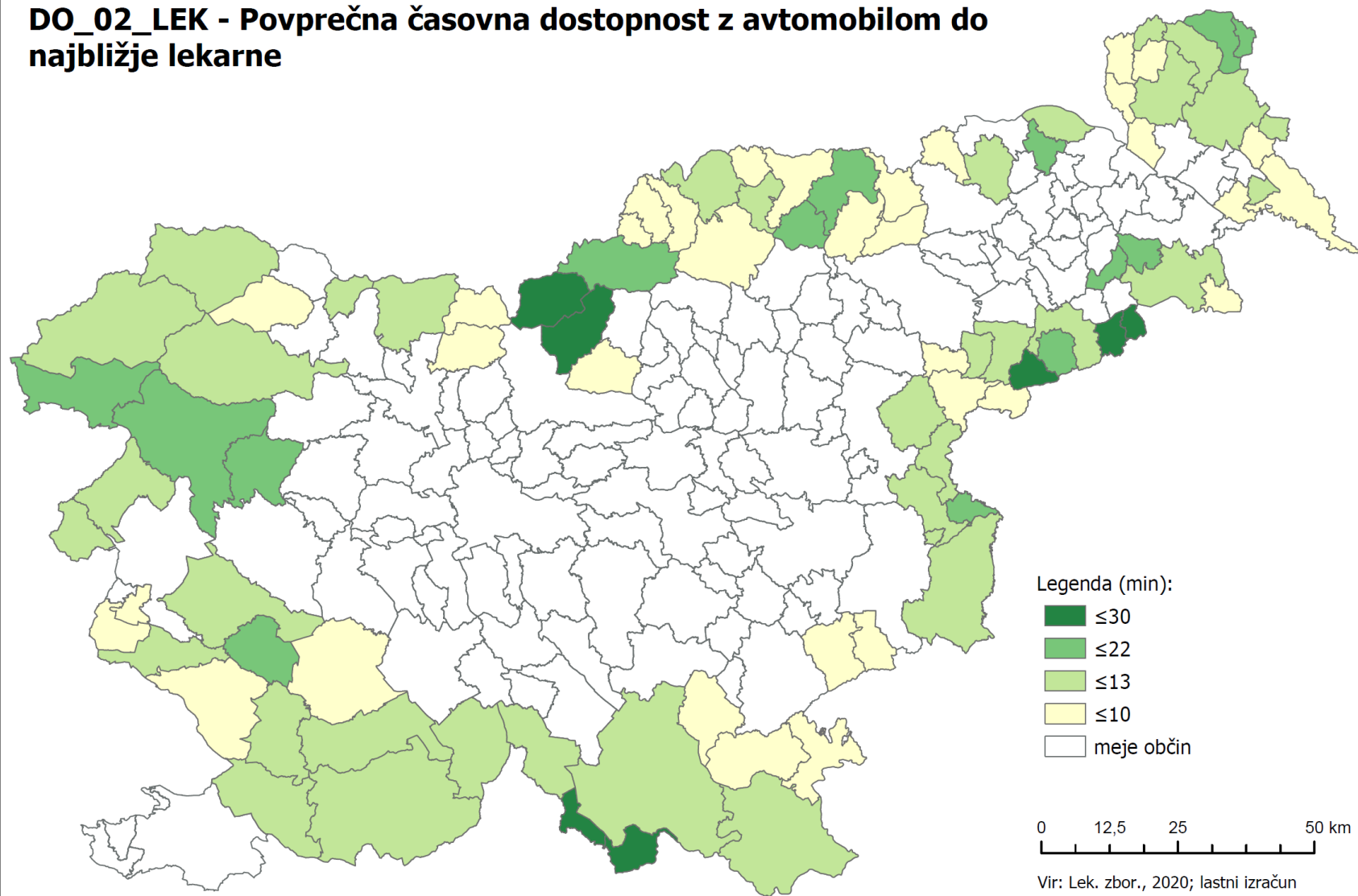
DK_06_NAS - Delež naselij z manj kot 5 prebivalcev v letu 2018

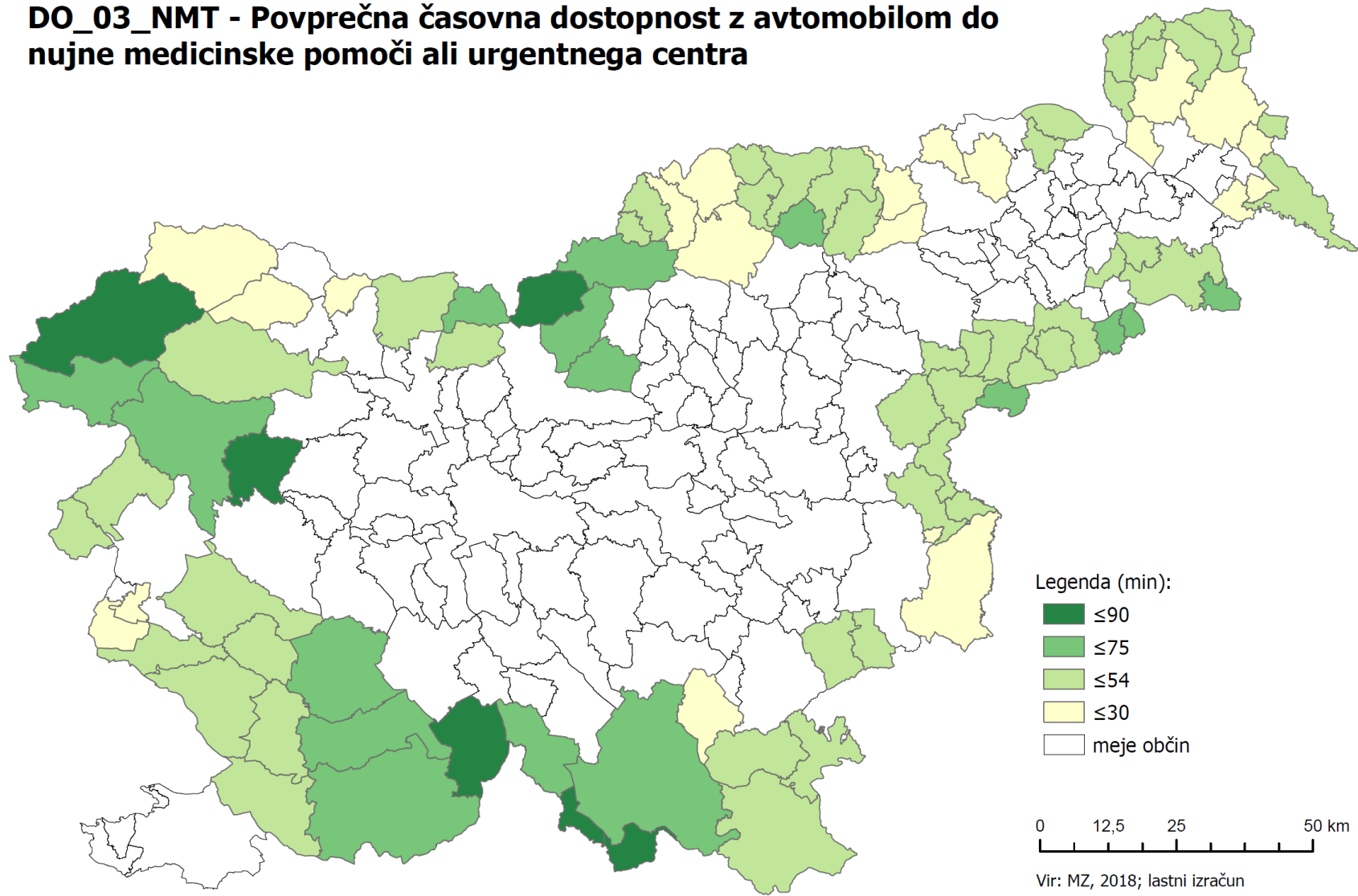
**DO_01_INT - Delež prebivalcev z internetnim priključkom
prenosa podatkov nad 30Mb/s v letu 2019-2020**

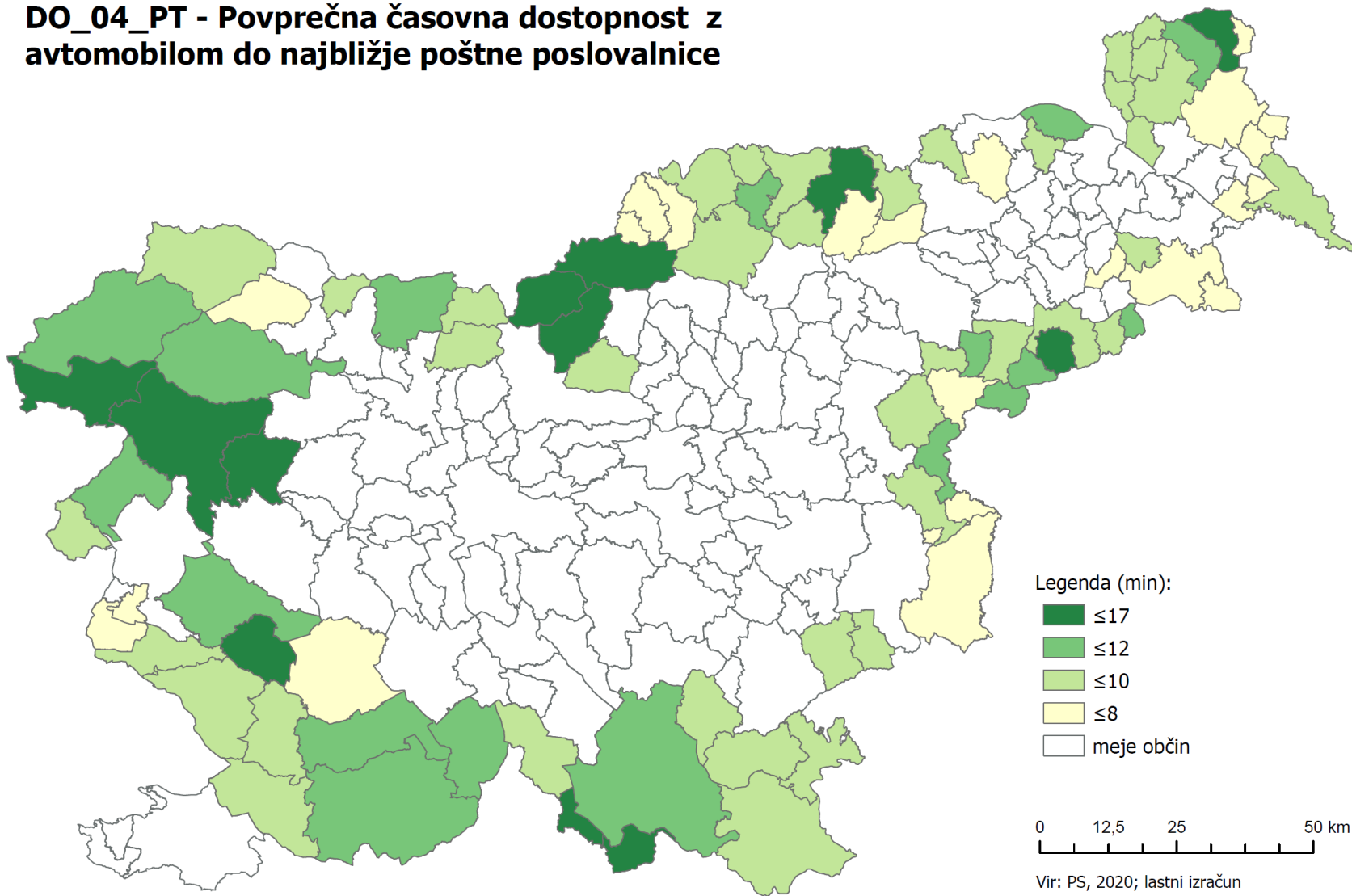
DO_02_LEK - Povprečna časovna dostopnost z avtomobilom do najbližje lekarne

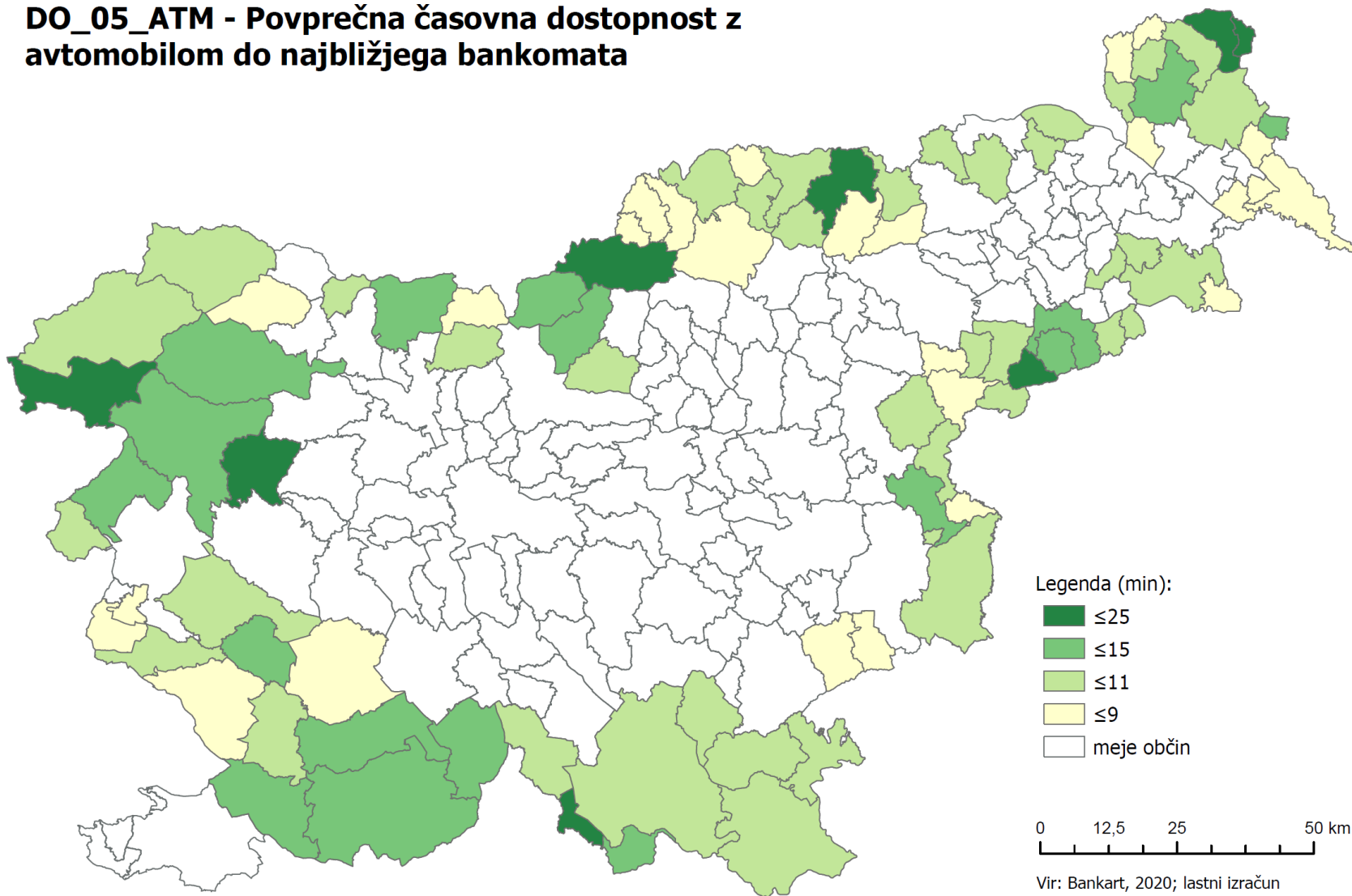
DO_03_NMT - Povprečna časovna dostopnost z avtomobilom do nujne medicinske pomoči ali urgentnega centra

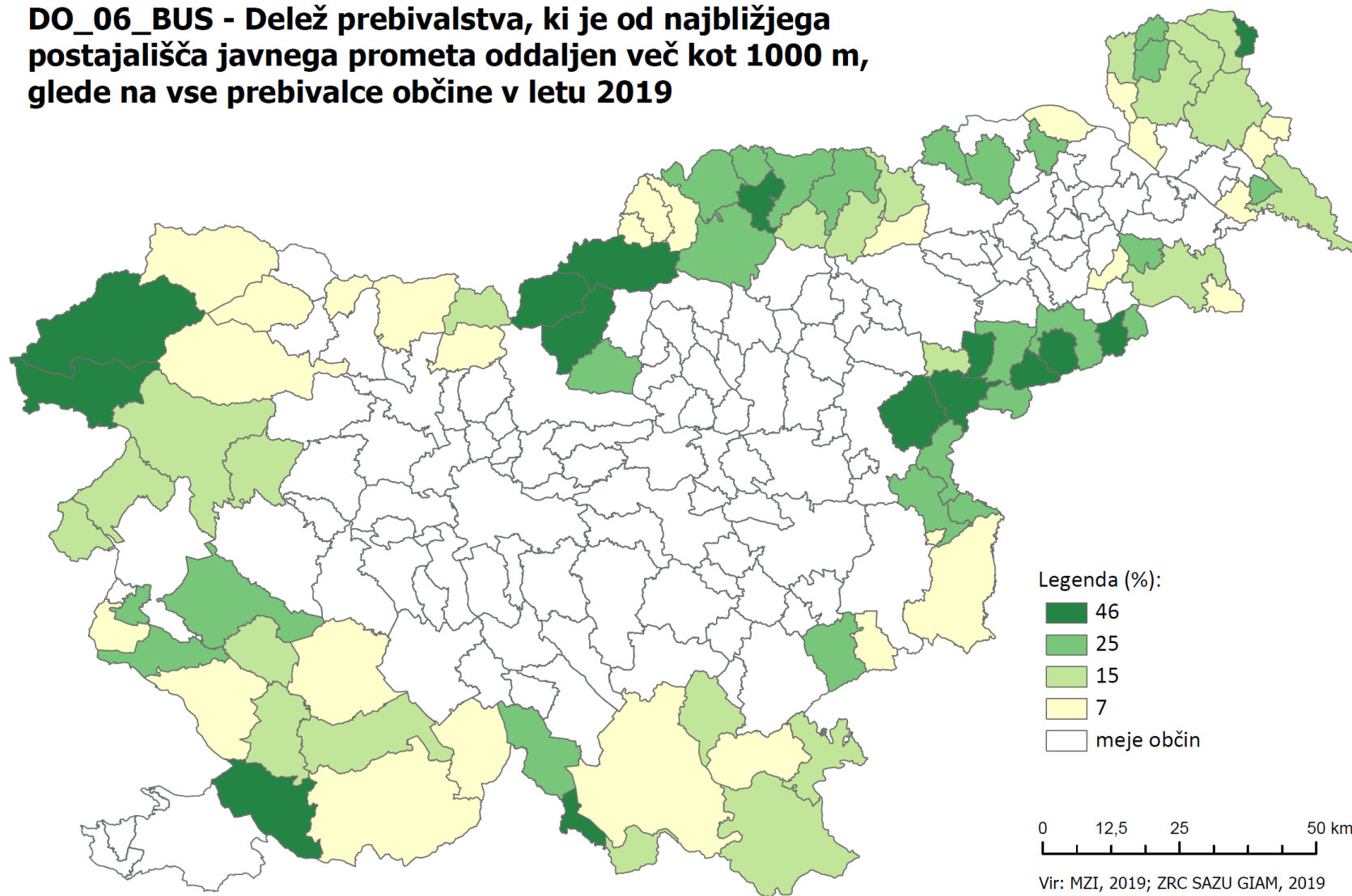
DO_04_PT - Povprečna časovna dostopnost z avtomobilom do najbližje pošne poslovalnice

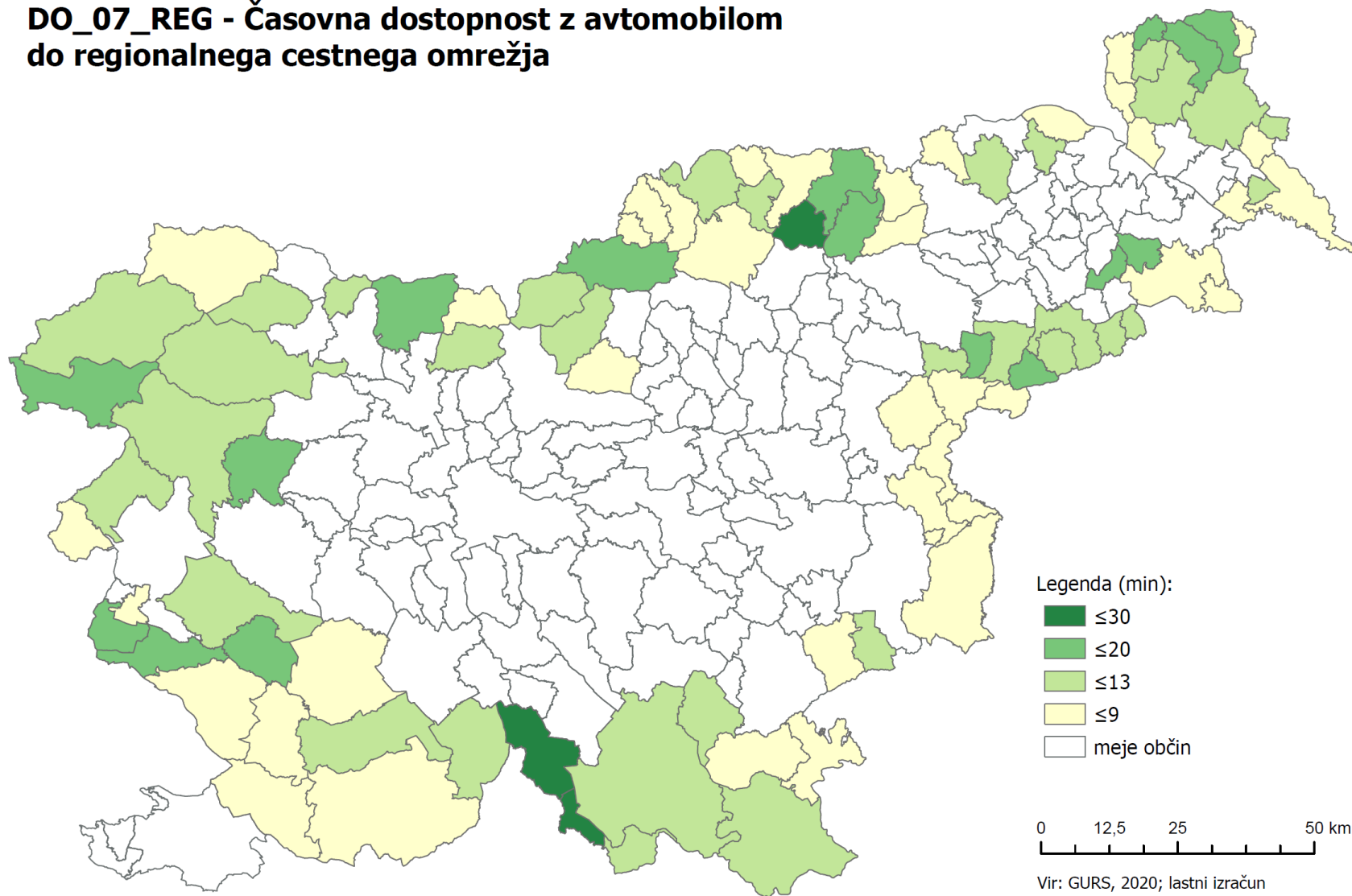
DO_05_ATM - Povprečna časovna dostopnost z avtomobilom do najbližjega bankomata

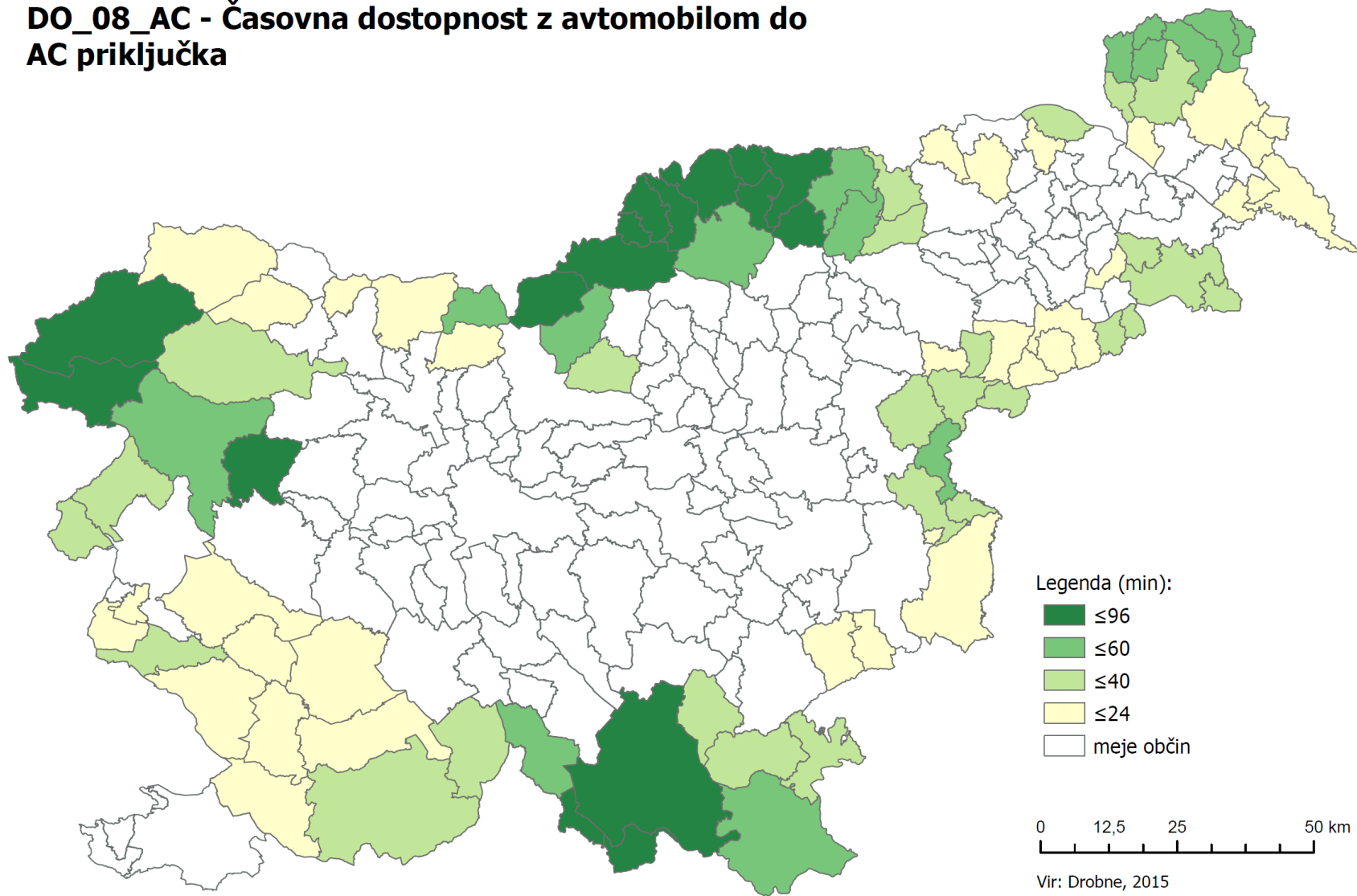
DO_06_BUS - Delež prebivalstva, ki je od najbližjega postajališča javnega prometa oddaljen več kot 1000 m, glede na vse prebivalce občine v letu 2019

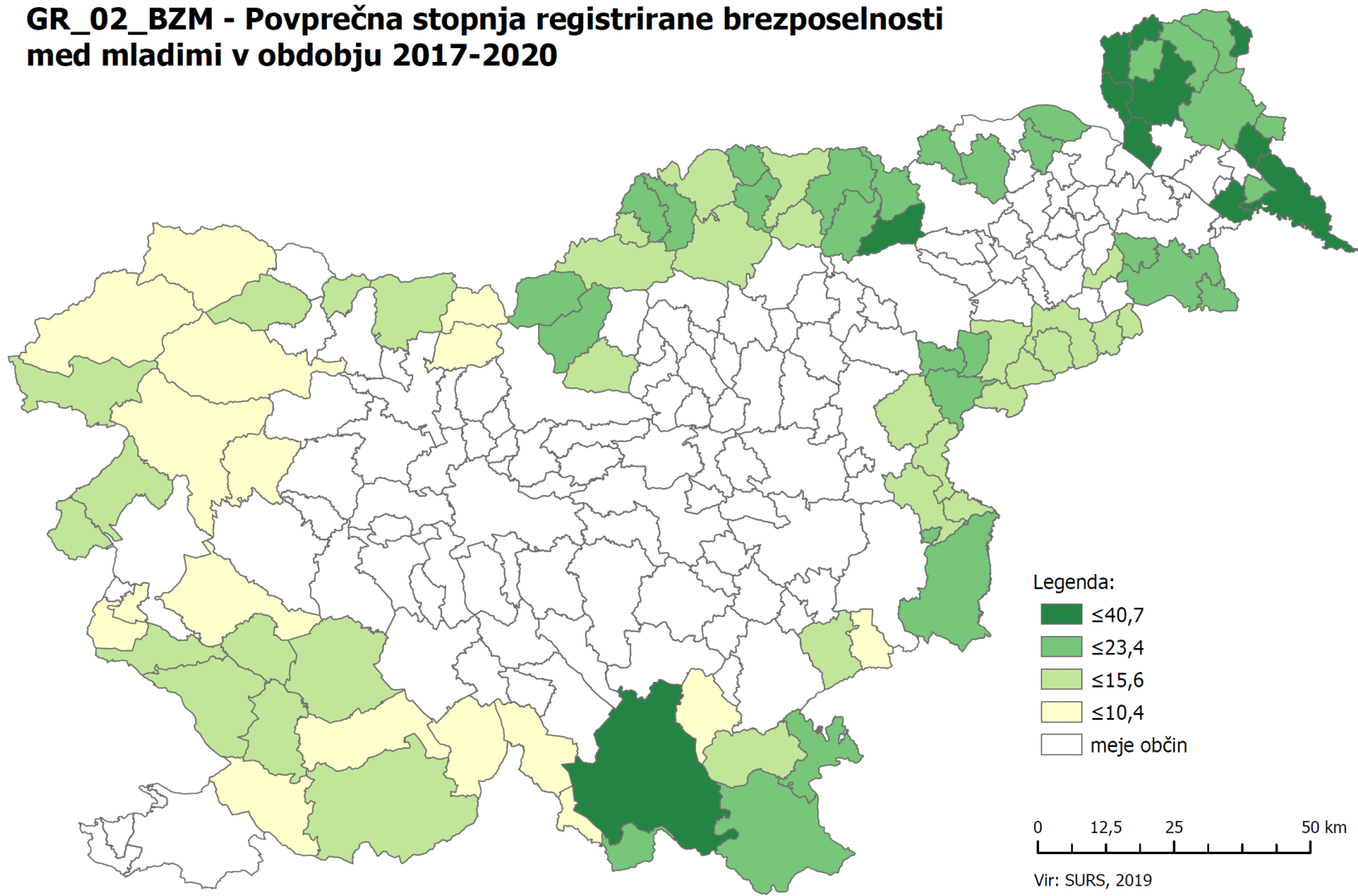
DO_07_REG - Časovna dostopnost z avtomobilom do regionalnega cestnega omrežja

DO_08_AC - Časovna dostupnost z avtomobilom do AC priključka

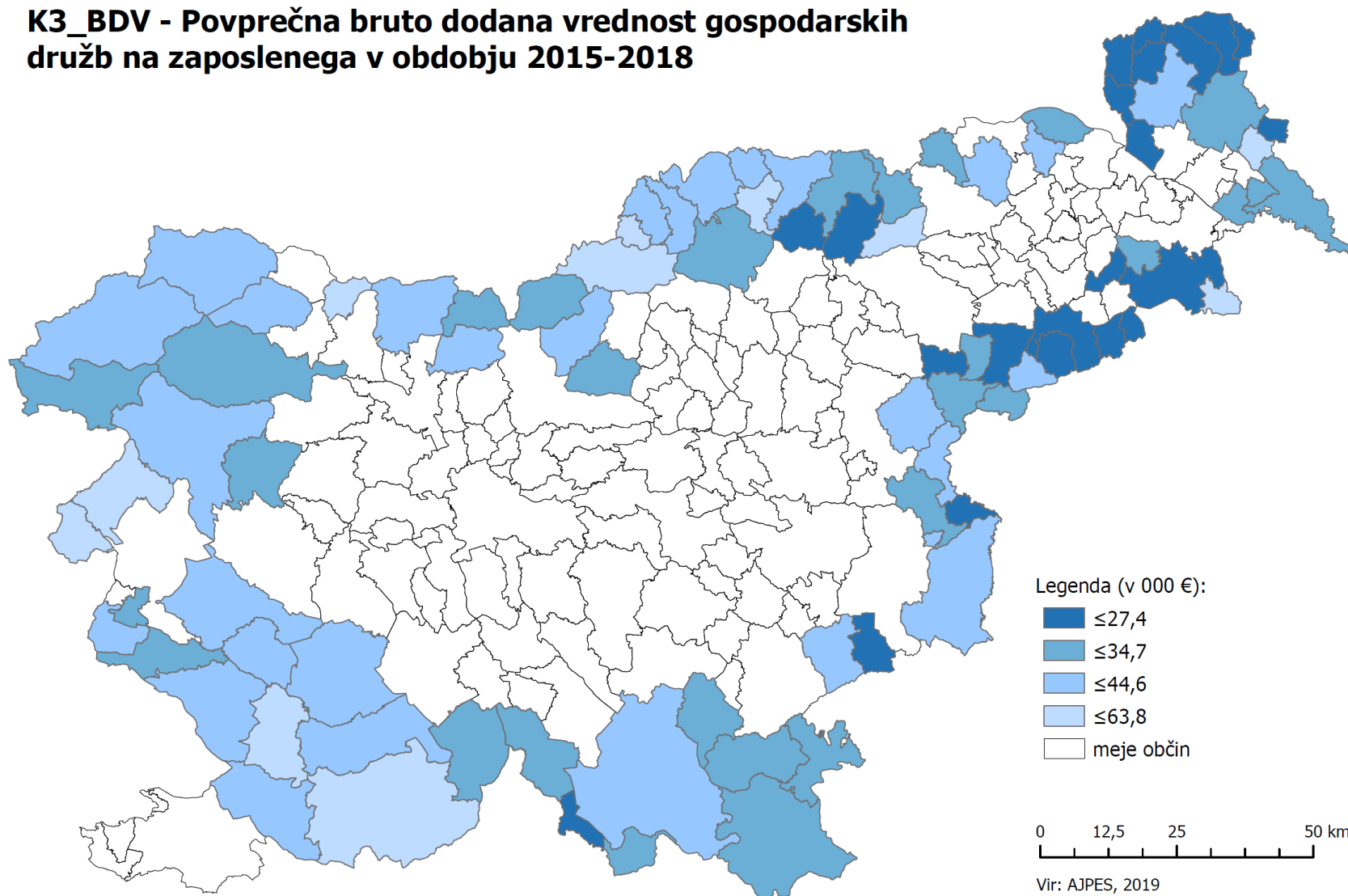

GR_02_BZM - Povprečna stopnja registrirane brezposelnosti med mladimi v obdobju 2017-2020

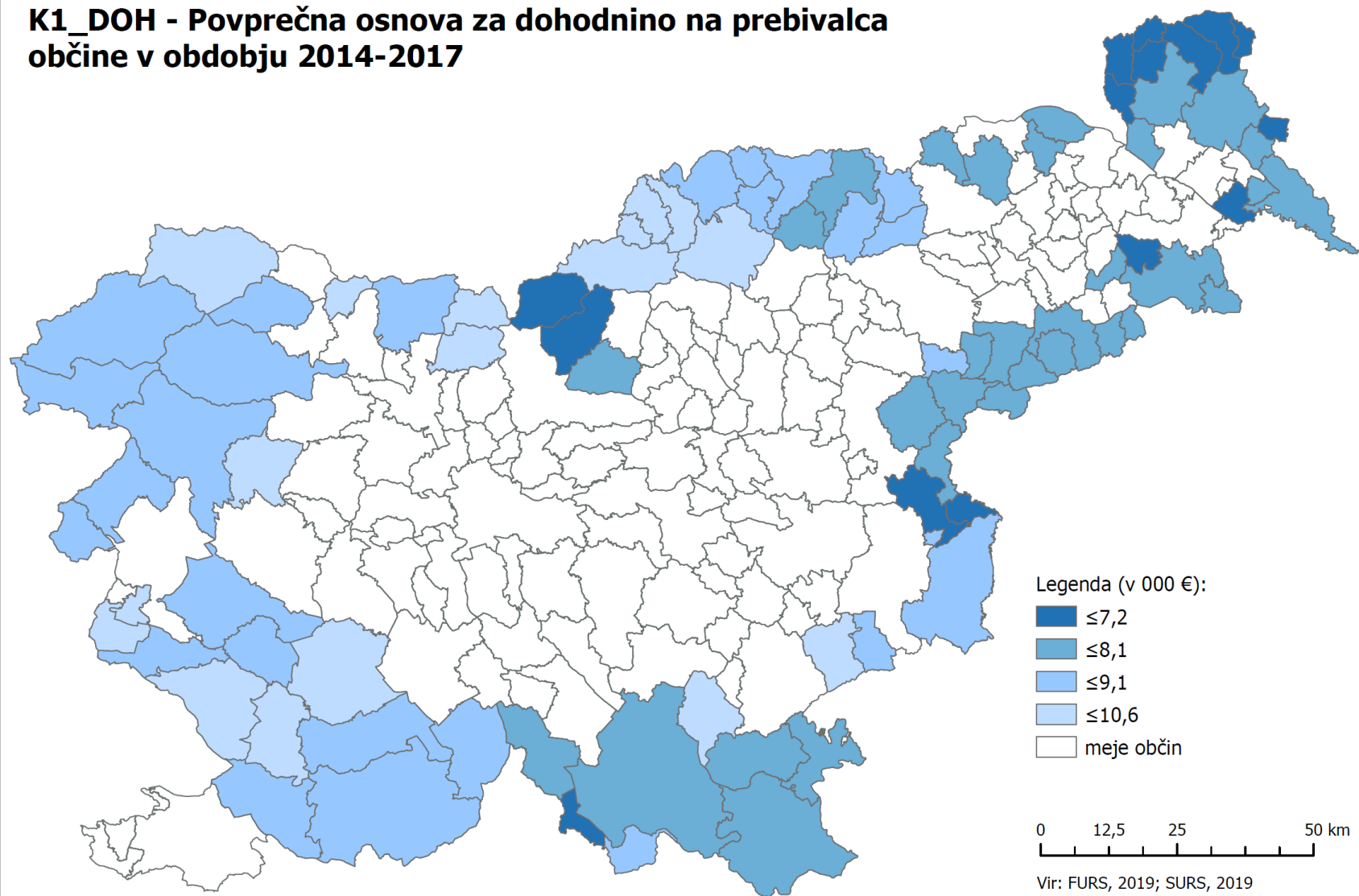
GR_03_BDV

K3_BDV - Povprečna bruto dodana vrednost gospodarskih družb na zaposlenega v obdobju 2015-2018

GR_04_DOH

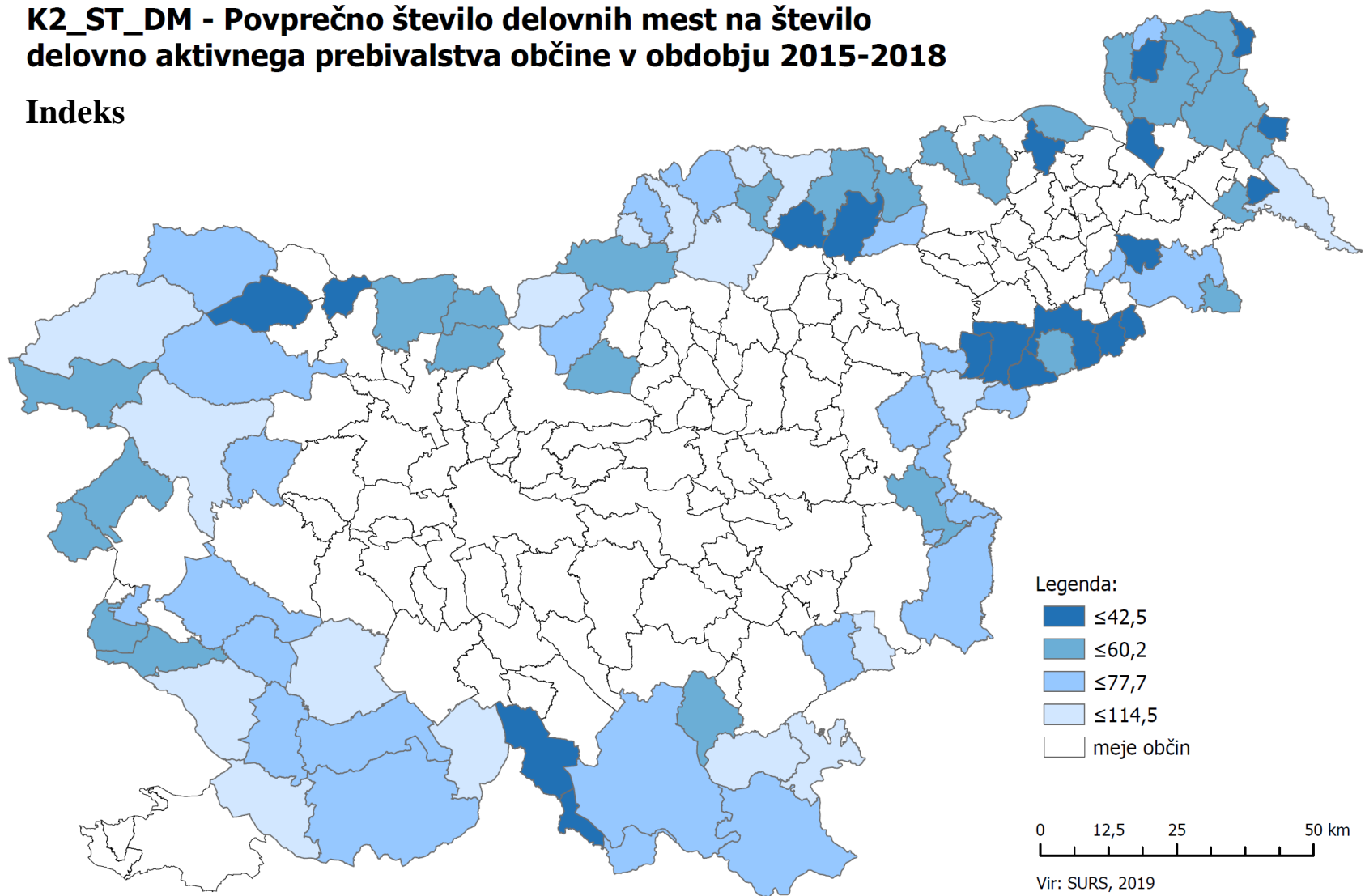
K1_DOH - Povprečna osnova za dohodnino na prebivalca občine v obdobju 2014-2017

GR_05_DM

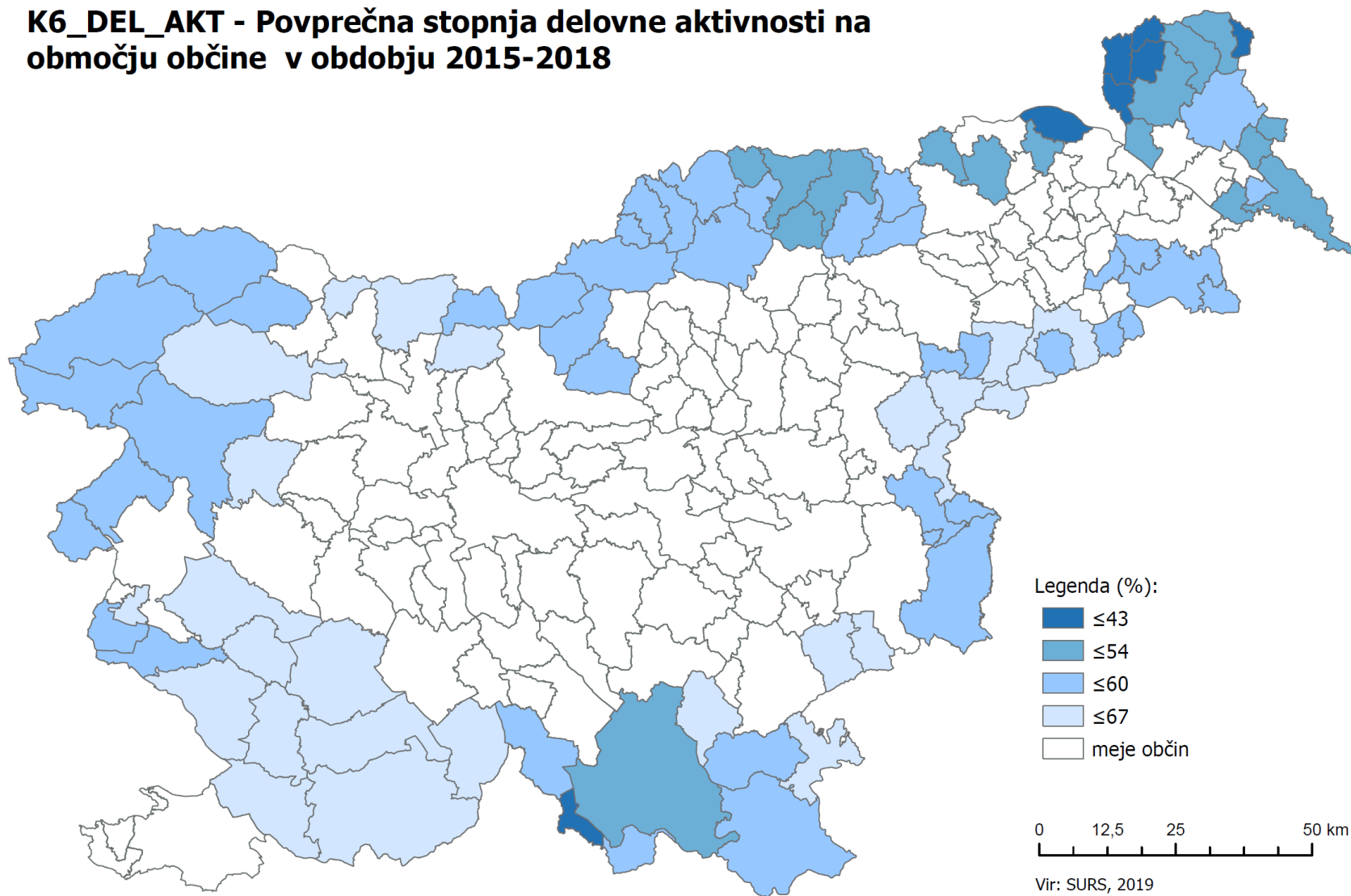
K2_ST_DM - Povprečno število delovnih mest na število delovno aktivnega prebivalstva občine v obdobju 2015-2018

Indeks

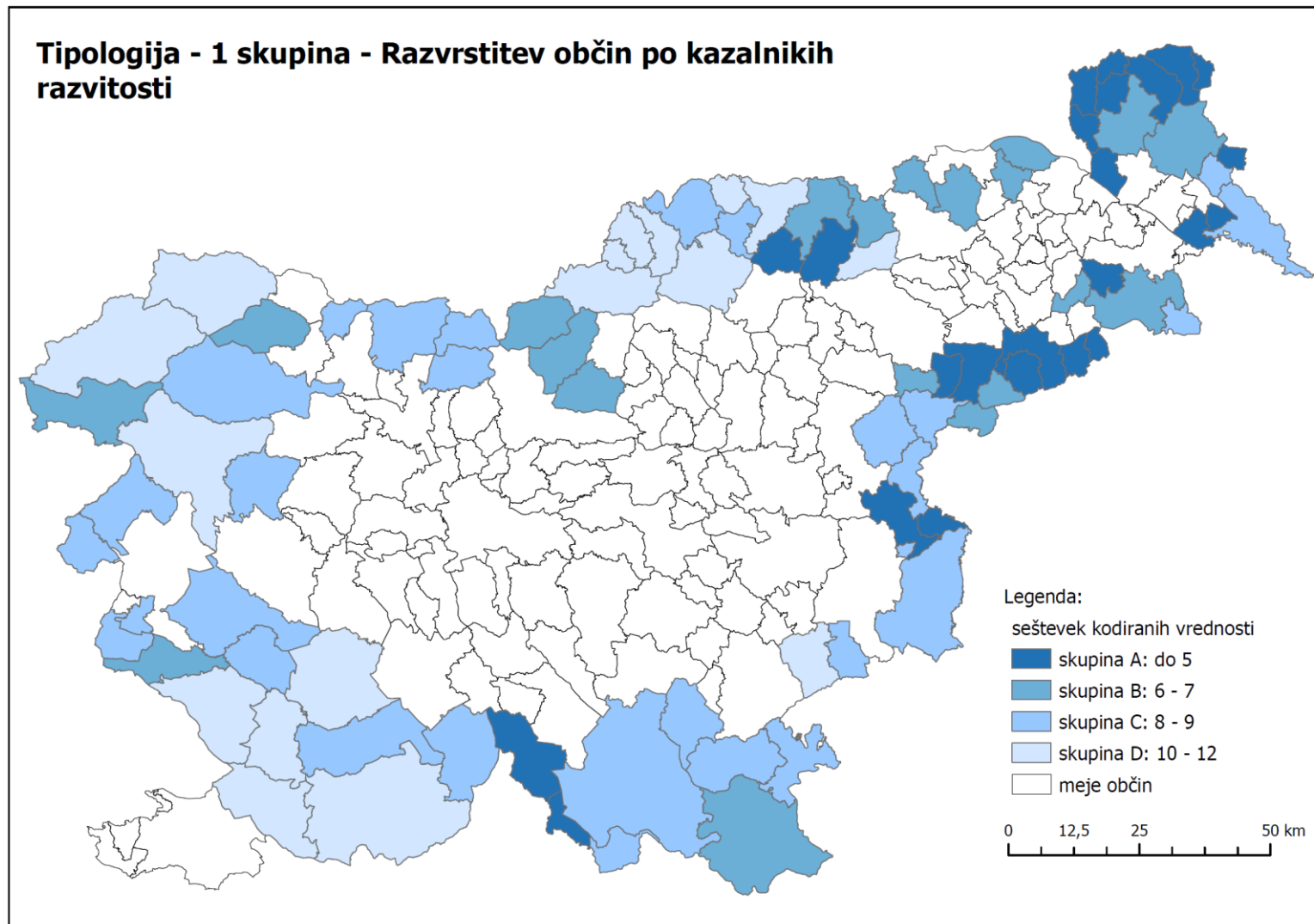
GR_06_DA

K6_DEL_AKT - Povprečna stopnja delovne aktivnosti na območju občine v obdobju 2015-2018

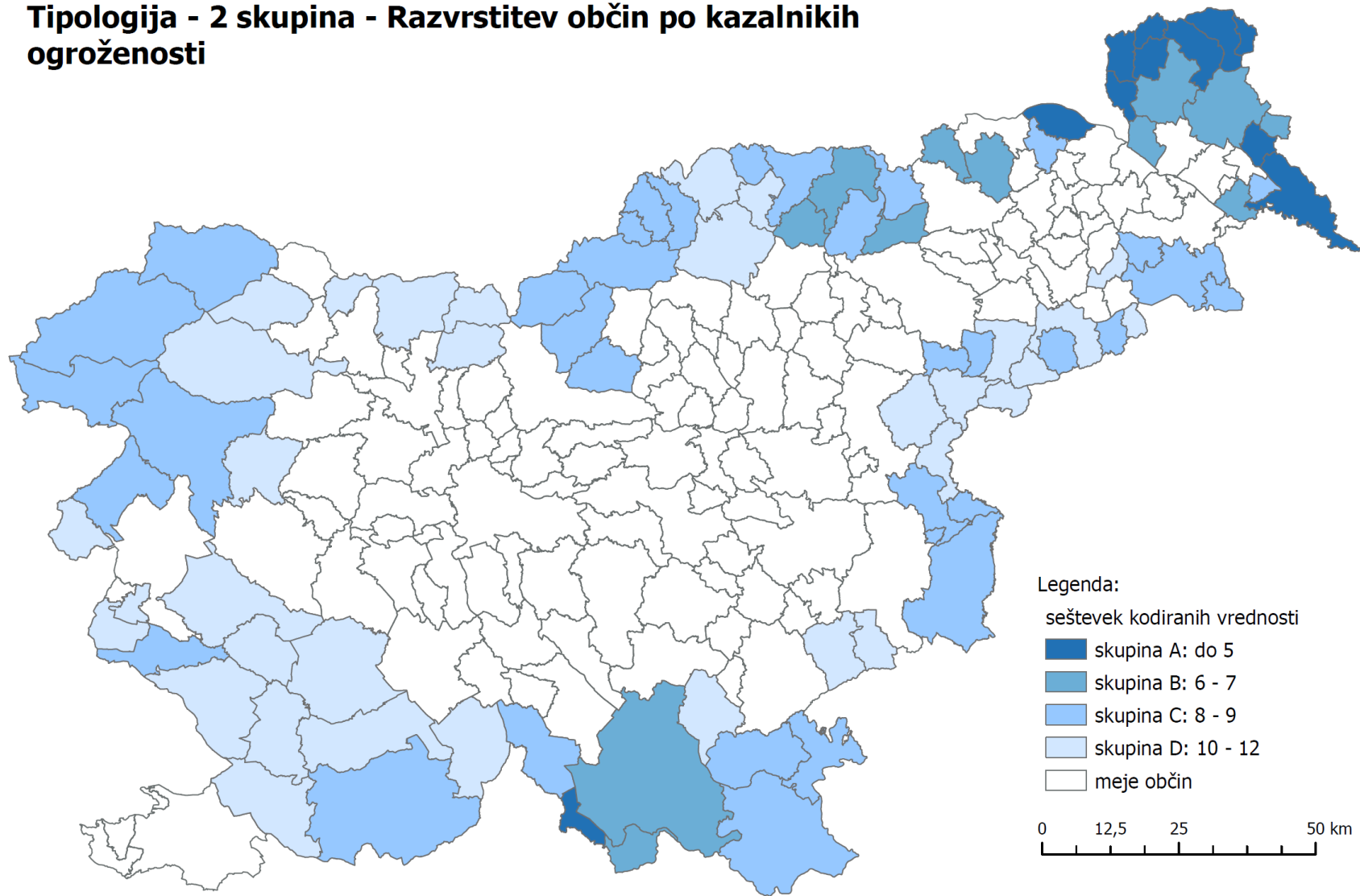

Tipologija razvitosti občin v OPO

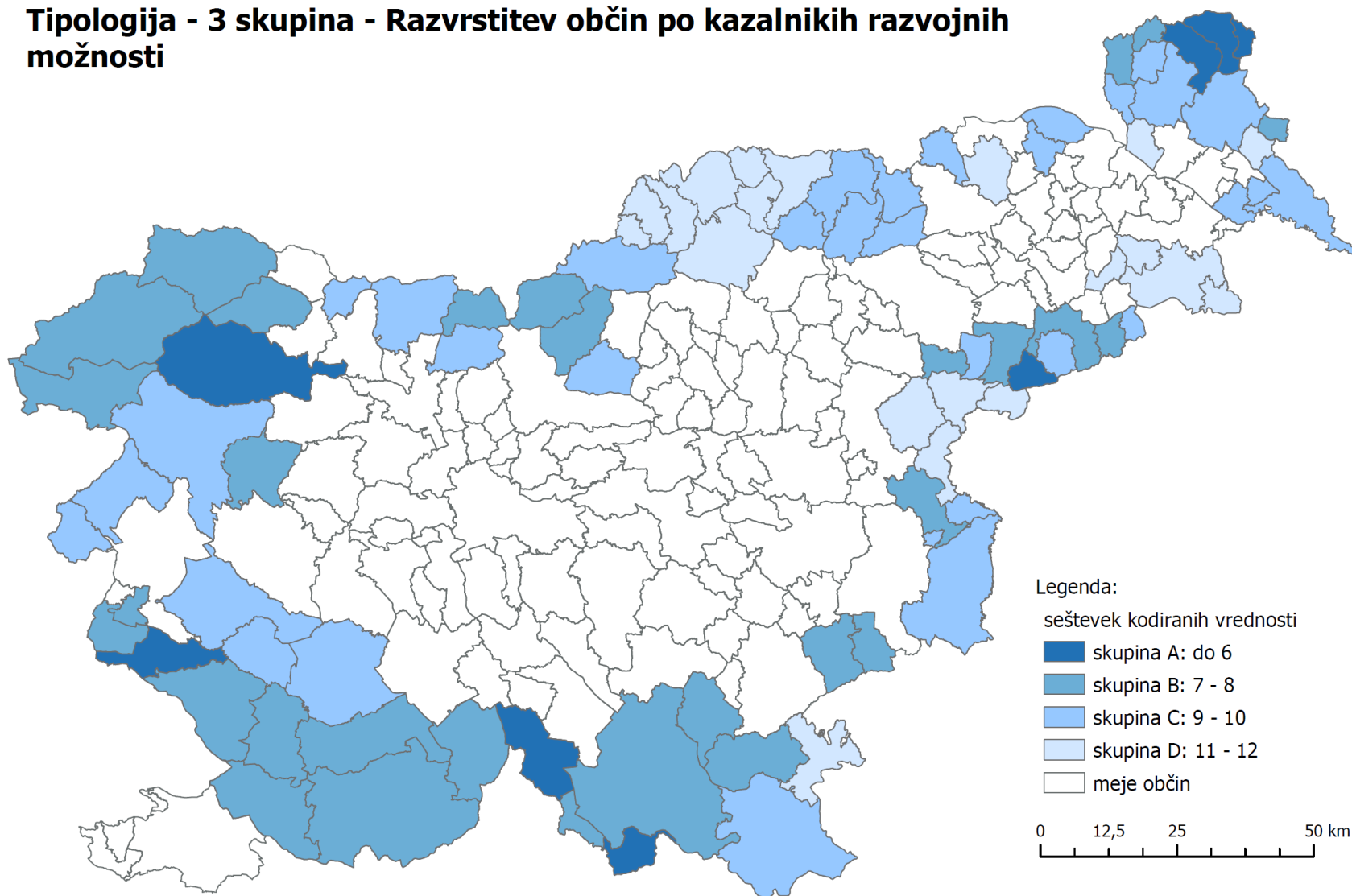
Najprej so prikazane karte razvrstitve občin po treh skupinah kazalnikov (glej preglednico kazalnikov na začetku priloge 1), na koncu sledi še sintezna karta tipologije razvitosti občin v OPO.

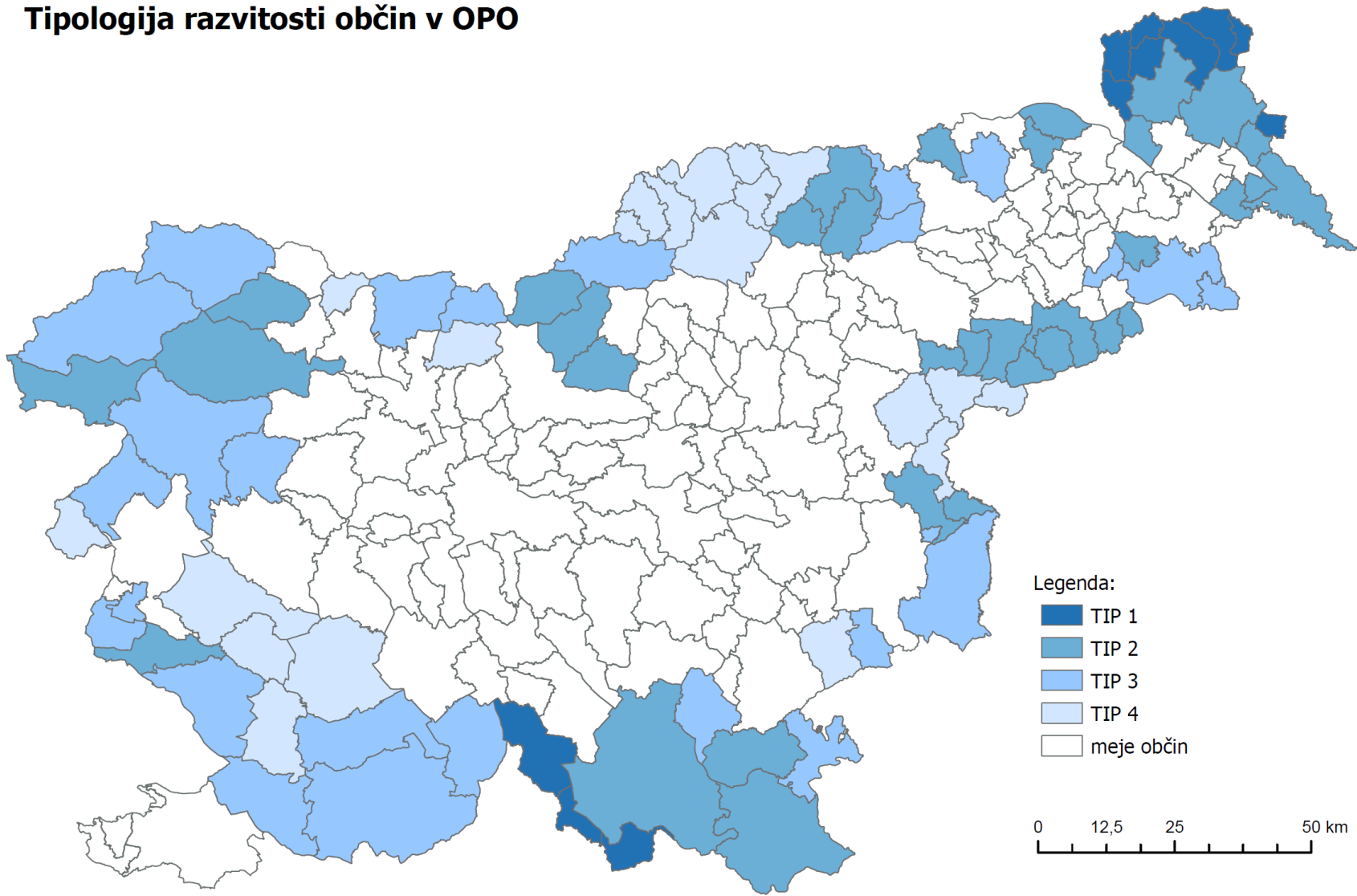
Tipologija - 2 skupina - Razvrstitev občin po kazalnikih ogroženosti

Tipologija - 3 skupina - Razvrstitev občin po kazalnikih razvojnih možnosti

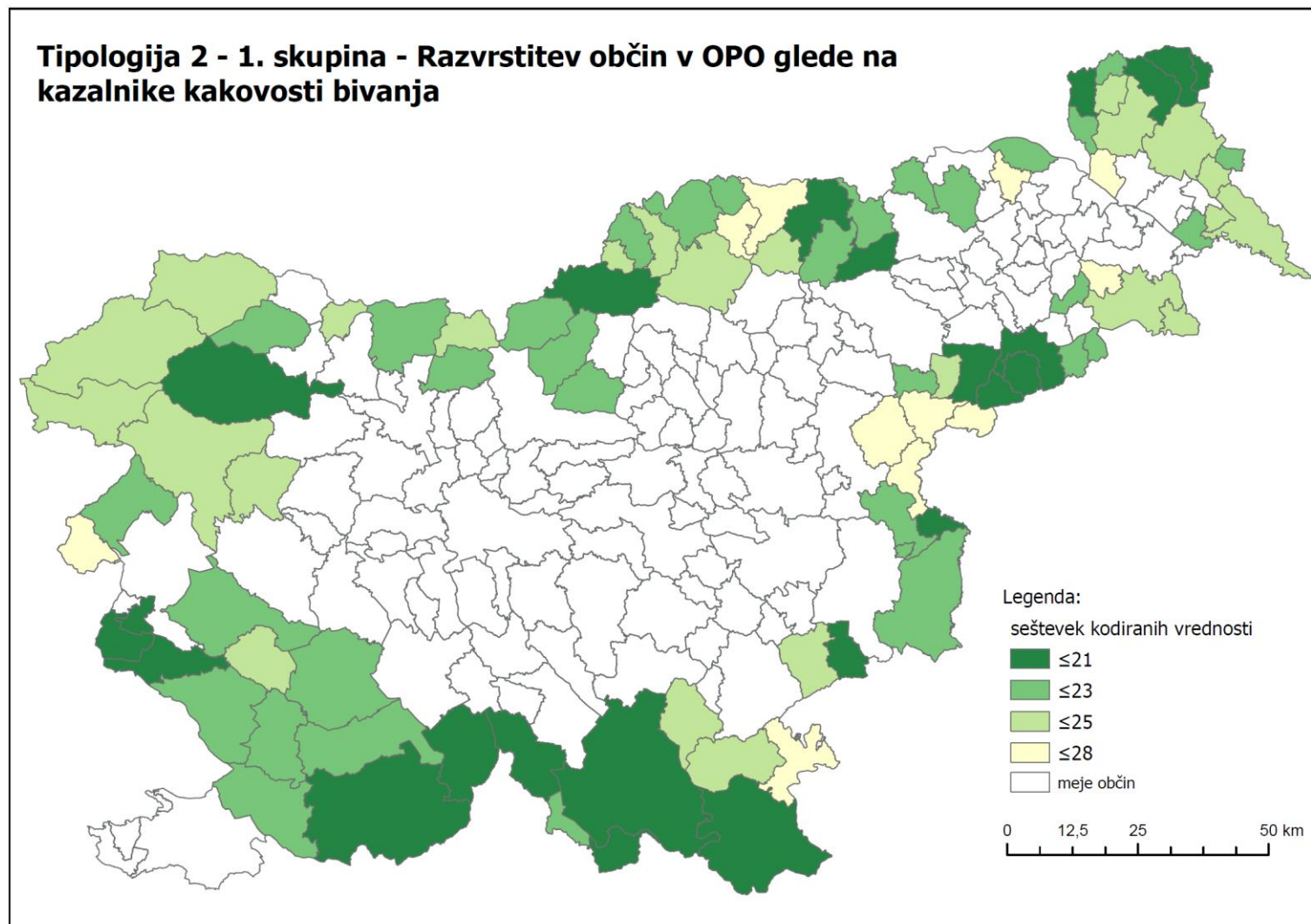

Tipologija razvitosti občin v OPO

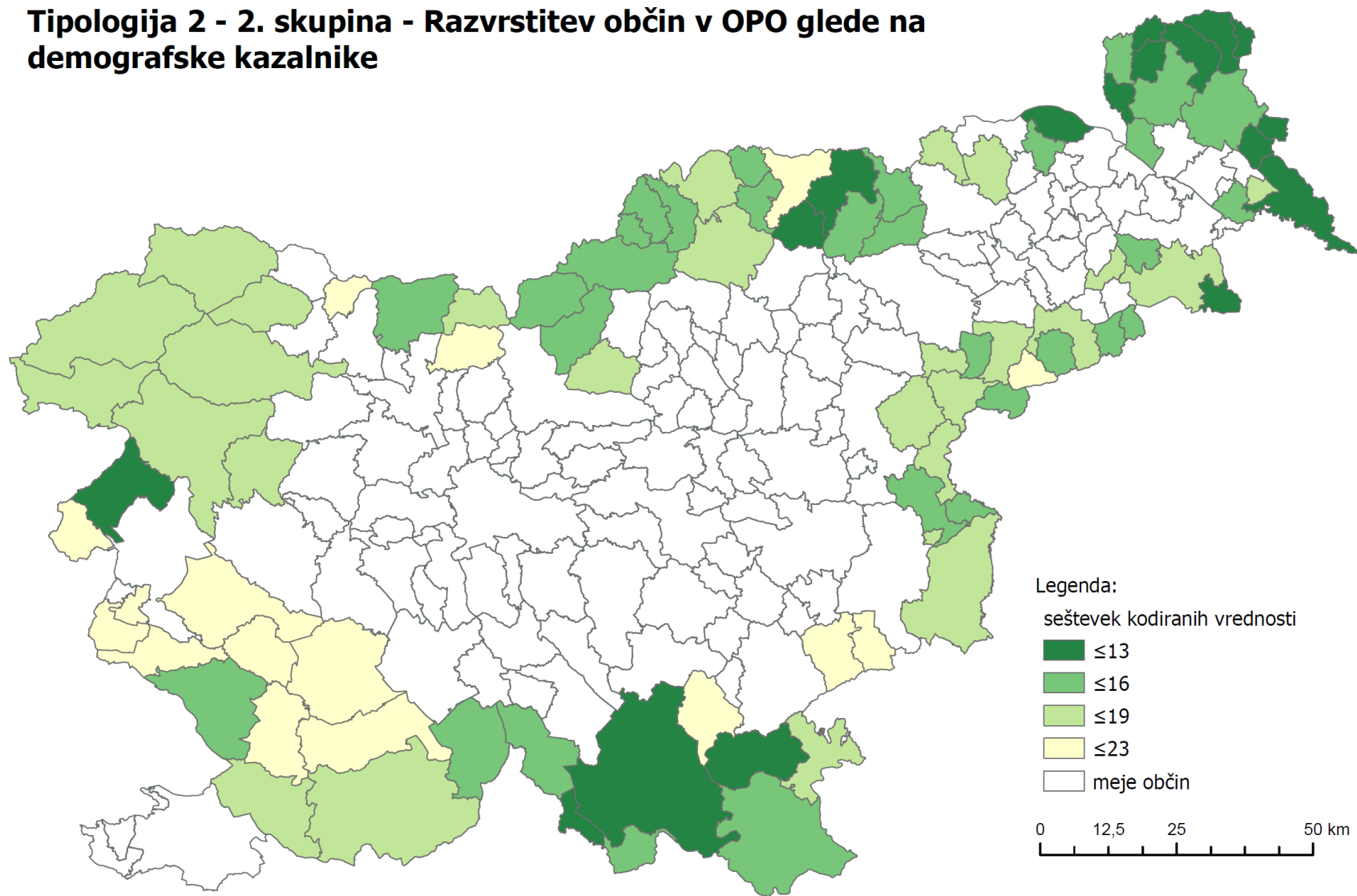

Tipologija razvojnih možnosti občin v OPO

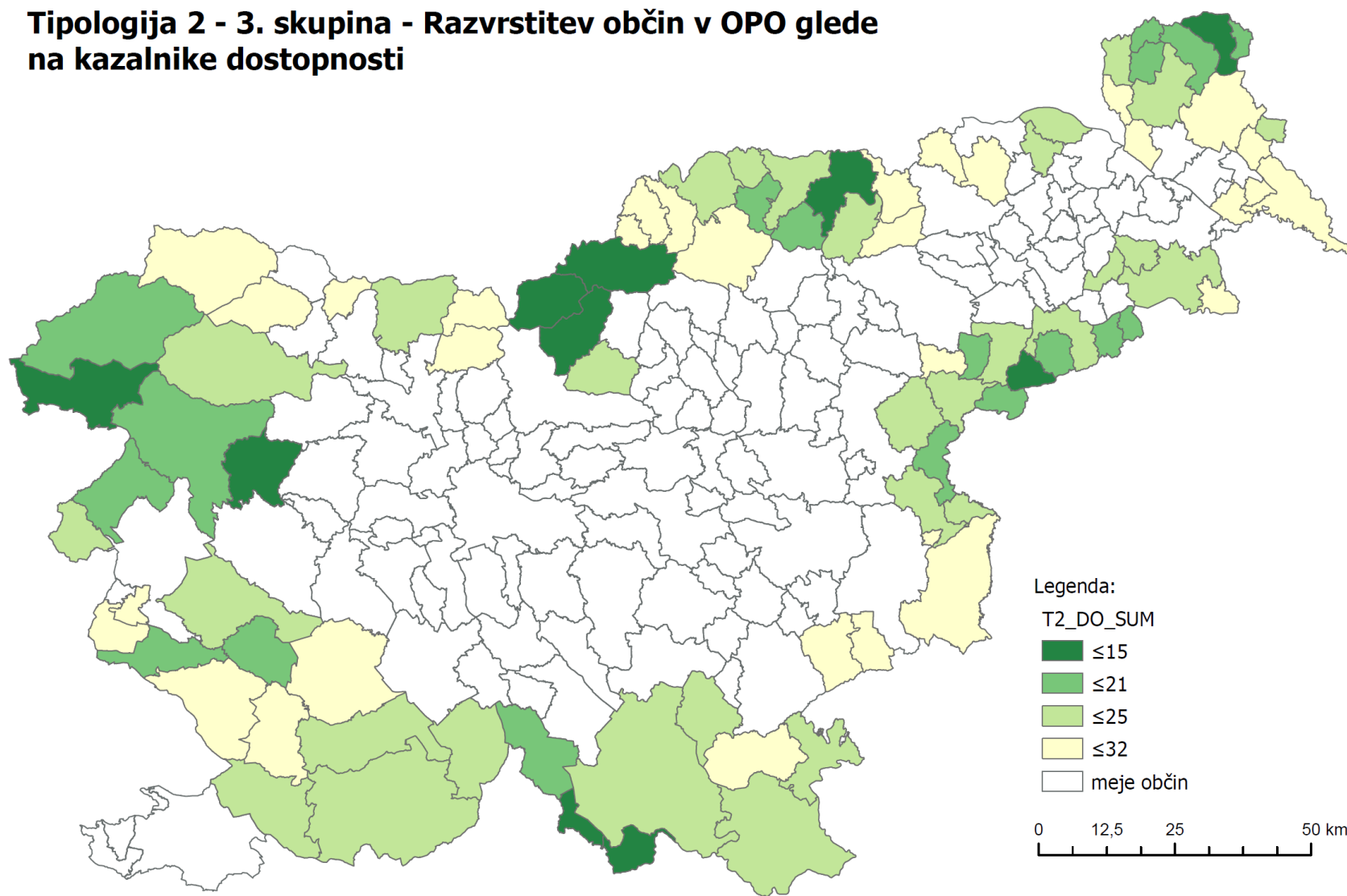
Najprej so prikazane karte razvrstitve občin po štirih skupinah kazalnikov (glej preglednico kazalnikov na začetku priloge 1), na koncu sledi še sintezna karta tipologije razvojnih možnosti občin v OPO.

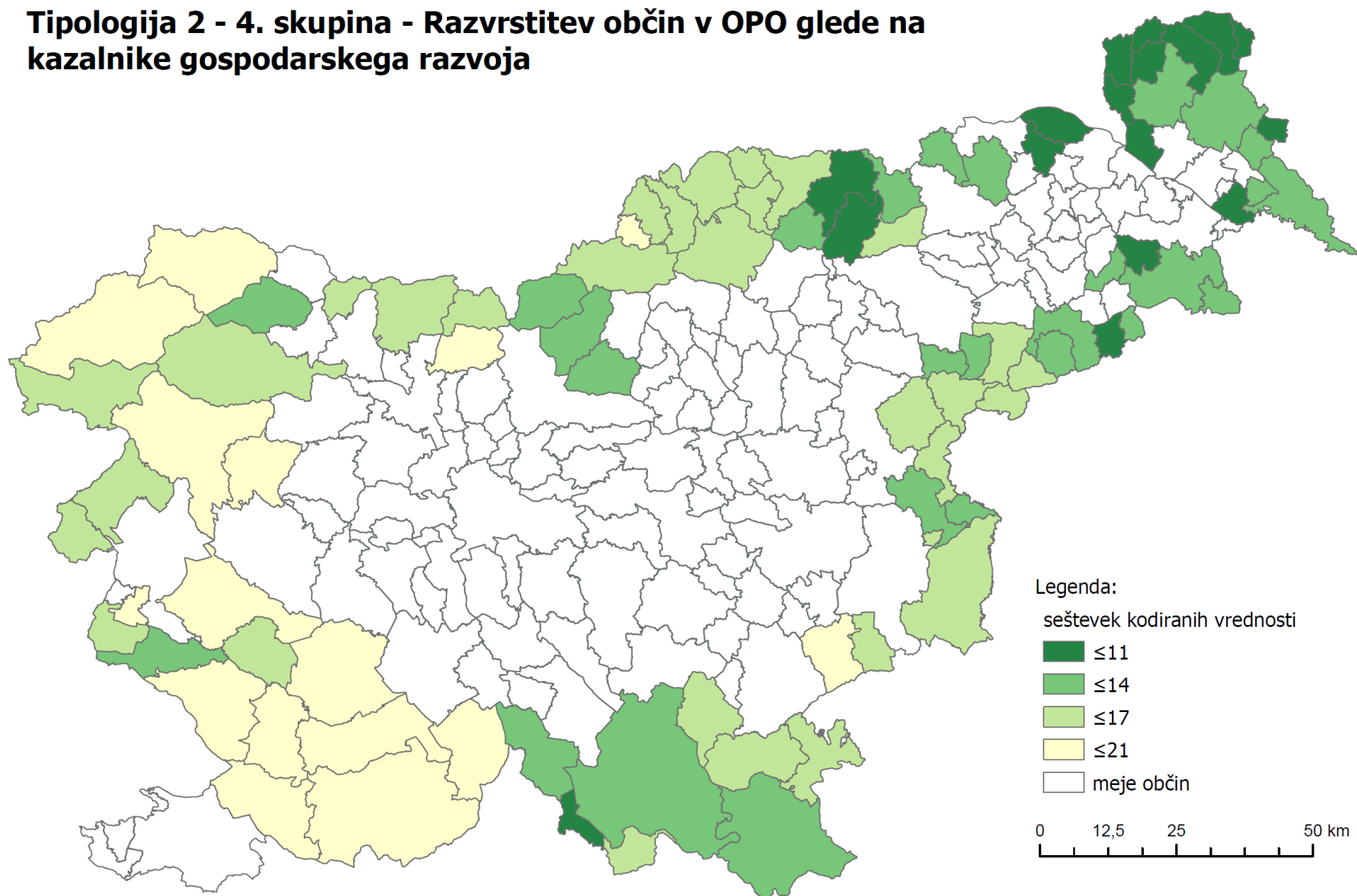
Tipologija 2 - 2. skupina - Razvrstitev občin v OPO glede na demografske kazalnike

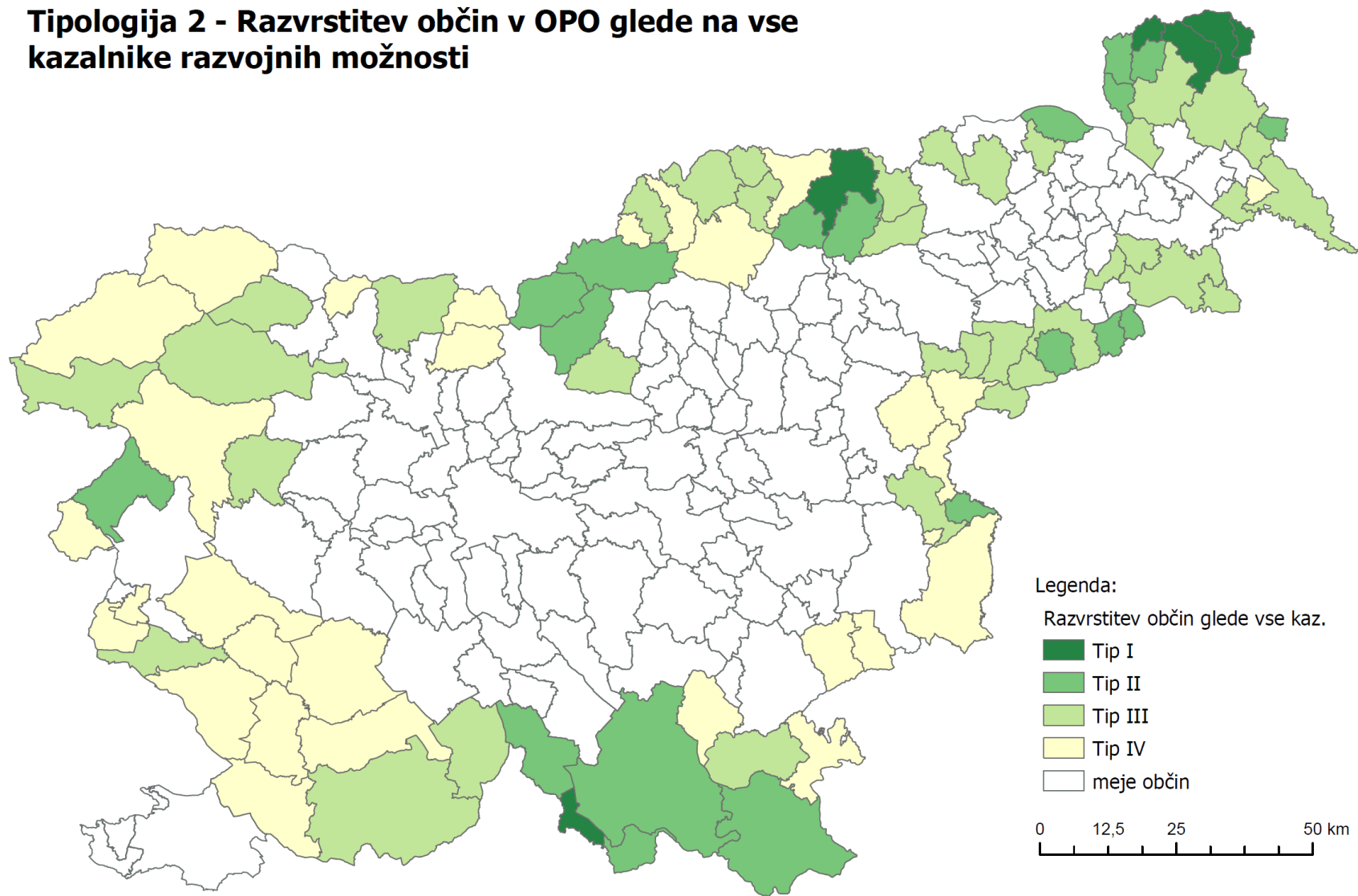
Tipologija 2 - 3. skupina - Razvrstitev občin v OPO glede na kazalnike dostopnosti

Tipologija 2 - 4. skupina - Razvrstitev občin v OPO glede na kazalnike gospodarskega razvoja

Tipologija 2 - Razvrstitev občin v OPO glede na vse kazalnike razvojnih možnosti

PRILOGA 2: Prikaz najnižjih vrednosti kazalnikov v posameznem tipu občin v OPO glede na vse občine v OPO

Preglednica 1: Tipologija razvitosti občin v OPO: TIP 1 (zelo šibek gospodarski razvoj in zelo majhne razvojne možnosti)

ID OBČINE	IME OBČINE	1 SKUPINA - RAZVITOST	2 SKUPINA- OGROŽENOST	3 SKUPINA - RAZVOJNE MOŽNOSTI
161	Hodoš/Hodos	RA – A nizek BDV na zaposlenega / nizka dohodnina na preb. / nizko št. delovnih mest na št. delovno aktivnega prebivalstva	OG – A visok indeks staranja / velika brezposelnost / nizka stop. delovne aktivnosti	RM – A velik delež območij Natura 2000/ malo priključkov na javno kanalizacijo
31	Gornji Petrovci	RA – A nizek BDV na zaposlenega / nizka dohodnina na preb.	OG – A visok indeks staranja	RM – A velik delež območij Natura 2000/ malo priključkov na javno kanalizacijo
33	Šalovci	RA – A nizek BDV na zaposlenega / nizka dohodnina na preb.	OG – A visok indeks staranja	RM – A velik delež območij Natura 2000/ malo priključkov na javno kanalizacijo
88	Osilnica	RA – A nizek BDV na zaposlenega / nizka dohodnina na preb. / nizko št. delovnih mest na št. delovno aktivnega prebivalstva	OG – A visok indeks staranja / velika brezposelnost / nizka stop. delovne aktivnosti	RM – B velik delež območij Natura 2000
105	Rogašovci	RA – A nizek BDV na zaposlenega / nizka dohodnina na preb.	OG – A velika brezposelnost / nizka stop. delovne aktivnosti	RM – B velik delež območij Natura 2000
56	Kuzma	RA – A nizek BDV na zaposlenega / nizka dohodnina na preb.	OG – A velika brezposelnost / nizka stop. delovne aktivnosti	RM – B velik delež območij Natura 2000
158	Grad	RA – A nizek BDV na zaposlenega / nizka dohodnina na preb. / nizko št. delovnih mest na št. delovno aktivnega prebivalstva	OG – A visok indeks staranja / nizka stop. delovne aktivnosti	RM – C velik delež območij Natura 2000
152	Cankova	RA – A nizek BDV na zaposlenega / nizka dohodnina na preb.	OG - A velika brezposelnost / nizka stop. delovne aktivnosti	RM - C /
47	Kobilje	RA – A nizek BDV na zaposlenega / nizka dohodnina na preb. / nizko št. delovnih mest na št. delovno aktivnega prebivalstva	OG – B /	RM – B velik delež območij Natura 2000

ID OBČINE	IME OBČINE	1 SKUPINA - RAZVITOST	2 SKUPINA- OGROŽENOST	3 SKUPINA - RAZVOJNE MOŽNOSTI
66	Loški Potok	RA – A nizko št. delovnih mest na št. delovno aktivnega prebivalstva	OG – C /	RM – A velik delež območij Natura 2000 / malo priključkov na javno kanalizacijo
165	Kostel	RA – C /	OG – B visok indeks staranja	RM – A velik delež območij Natura 2000 / malo priključkov na javno kanalizacijo

Preglednica 2: Dodatni kazalniki za opredelitev ukrepov za pomoč občinam v tipu 1 občin v OPO

ID OBČINE	IME OBČINE	KAZALNIKI KAKOVOSTI BIVANJA	DEMOGRAFSKI KAZALNIKI	KAZALNIKI DOSTOPNOSTI	KAZALNIKI GOSPODARSKEGA RAZVOJA
161	Hodoš/Hodos	nizko št. izdanih gradbenih dovoljenj visok delež prekomerno hranjenih mladostnikov	visok delež selitev nizek delež preb. z višjo ali visoko izobrazbo	slaba dostopnost do bankomata velika oddaljenost do postajališča JPP	visoka brezposelnost med mladimi
31	Gornji Petrovci	visok delež prekomerno hranjenih mladostnikov	nizek indeks rasti št. preb. nizek delež preb. z višjo ali visoko izobrazbo	slaba dostopnost do poštne poslovalnice slaba dostopnost do bankomata	/
33	Šalovci	visok delež prekomerno hranjenih mladostnikov	nizek indeks rasti št. preb. nizek delež preb. z višjo ali visoko izobrazbo	nizek delež preb. z internetnim priključkom slaba dostopnost do poštne poslovalnice slaba dostopnost do bankomata	/
88	Osilnica	nizko št. izdanih gradbenih dovoljenj	nizek indeks rasti št. preb. nizek delež preb. z višjo ali visoko izobrazbo	nizek delež preb. z internetnim priključkom slaba dostopnost do lekarne slaba dostopnost do urgentnega centra slaba dostopnost do poštne poslovalnice slaba dostopnost do bankomata velika oddaljenost do postajališča JPP slaba časovna dostopnost do regionalnega cestnega omrežja slaba dostopnost do AC priključka	/
105	Rogašovci	visok delež prekomerno hranjenih mladostnikov	nizek delež preb. z višjo ali visoko izobrazbo	nizek delež preb. z internetnim priključkom	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.

ID OBČINE	IME OBČINE	KAZALNIKI KAKOVOSTI BIVANJA	DEMOGRAFSKI KAZALNIKI	KAZALNIKI DOSTOPNOSTI	KAZALNIKI GOSPODARSKEGA RAZVOJA
					visoka brezposelnost med mladimi
56	Kuzma	visok delež prekomerno hranjenih mladostnikov	visok delež selitev nizek delež preb. z višjo ali visoko izobrazbo	nizek delež preb. z internetnim priključkom	visoka brezposelnost med mladimi
158	Grad	visok delež prekomerno hranjenih mladostnikov	nizek indeks rasti št. preb. nizek delež preb. z višjo ali visoko izobrazbo	nizek delež preb. z internetnim priključkom	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.
152	Cankova	visok delež prekomerno hranjenih mladostnikov	/	/	visoka brezposelnost med mladimi
47	Kobilje	visok delež prekomerno hranjenih mladostnikov	visok delež selitev nizek delež preb. z višjo ali visoko izobrazbo	nizek delež preb. z internetnim priključkom	/
66	Loški Potok	visok delež prekomerno hranjenih mladostnikov	nizek delež preb. z višjo ali visoko izobrazbo	slaba časovna dostopnost do regionalnega cestnega omrežja	/
165	Kostel	/	nizek indeks rasti št. preb. naselja z manj kot 5 prebivalci	nizek delež preb. z internetnim priključkom slaba dostopnost do lekarne slaba dostopnost do urgentnega centra slaba dostopnost do poštna poslovalnice slaba dostopnost do AC priključka	/

Preglednica 3: Tipologija razvitosti občin v OPO: TIP 2 (šibek gospodarski razvoj in majhne razvojne možnosti)

ID OBČINE	IME OBČINE	1 SKUPINA - RAZVITOST	2 SKUPINA- OGROŽENOST	3 SKUPINA - RAZVOJNE MOŽNOSTI
177	Ribnica na Pohorju	RA – A nizek BDV na zaposlenega / nizko št. delovnih mest na št. delovno aktivnega prebivalstva	OG – C /	RM – C /
15	Črenšovci	RA – B nizka dohodnina na preb.	OG – B velika brezposelnost	RM – C /
10	Tišina	RA – A nizek BDV na zaposlenega / nizko št. delovnih mest na št. delovno aktivnega prebivalstva	OG – B velika brezposelnost	RM – D /
196	Cirkulane	RA – A nizek BDV na zaposlenega / nizko št. delovnih mest na št. delovno aktivnega prebivalstva	OG – C /	RM – B velik delež območij Natura 2000
51	Kozje	RA – A nizka dohodnina na preb.	OG – C /	RM – B /
167	Lovrenc na Pohorju	RA – A nizek BDV na zaposlenega / nizko št. delovnih mest na št. delovno aktivnega prebivalstva	OG – C /	RM – C /
172	Podlehnik	RA – A nizek BDV na zaposlenega	OG – C /	RM – C /
187	Velika Polana	RA – A nizko št. delovnih mest na št. delovno aktivnega prebivalstva	OG – C /	RM – C velik delež območij Natura 2000
149	Bistrica ob Sotli	RA – A nizek BDV na zaposlenega / nizka dohodnina na preb.	OG – C /	RM – C velik delež območij Natura 2000
198	Makole	RA – A nizko št. delovnih mest na št. delovno aktivnega prebivalstva	OG – C /	RM – C /
205	Sveti Tomaž	RA – A nizka dohodnina na preb. / nizko št. delovnih mest na št. delovno aktivnega prebivalstva	OG – C /	RM – D /
69	Majšperk	RA – A nizek BDV na zaposlenega / nizko št. delovnih mest na št. delovno aktivnega prebivalstva	OG – D /	RM – B /
135	Videm	RA – A nizek BDV na zaposlenega / nizko št. delovnih mest na št. delovno aktivnega prebivalstva	OG – D /	RM – B malo priključkov na javno kanalizacijo

ID OBČINE	IME OBČINE	1 SKUPINA - RAZVITOST	2 SKUPINA- OGROŽENOST	3 SKUPINA - RAZVOJNE MOŽNOSTI
143	Zavrč	RA – A nizek BDV na zaposlenega / nizko št. delovnih mest na št. delovno aktivnega prebivalstva	OG – D /	RM – C /
195	Apače	RA – B /	OG – velika brezposelnost / nizka stop. delovne aktivnosti	RM – C /
97	Puconci	RA – B /	OG – B velika brezposelnost	RM – C /
93	Podvelka	RA – B /	OG – B /	RM – C /
55	Kungota	RA – B /	OG – B /	RM – C /
78	Moravske Toplice	RA – B /	OG – B /	RM – C /
49	Komen	RA – B /	OG – C /	RM – A Velik delež območij Natura 2000 / malo priključkov na javno kanalizacijo
180	Solčava	RA – B nizka dohodnina na preb.	OG – C /	RM - B zelo redka poseljenost
46	Kobarid	RA – B /	OG – C /	RM – B /
67	Luče	RA – B nizka dohodnina na preb.	OG – C /	RM – B /
200	Poljčane	RA – B nizek BDV na zaposlenega	OG – C /	RM – B malo priključkov na javno kanalizacijo
17	Črnomelj	RA – B /	OG – C /	RM – C /
30	Gornji Grad	RA – B /	OG – C /	RM – C /
181	Sveta Ana	RA – B nizko št. delovnih mest na št. delovno aktivnega prebivalstva	OG – C /	RM – C malo priključkov na javno kanalizacijo
191	Žetale	RA – B nizko št. delovnih mest na št. delovno aktivnega prebivalstva	OG – D /	RM – A malo priključkov na javno kanalizacijo
207	Gorje	RA – B nizko št. delovnih mest na št. delovno aktivnega prebivalstva	OG – D /	RM – B velik delež območij Natura 2000
59	Lendava/Lendva	RA – C /	OG – A velika brezposelnost	RM – C /

ID OBČINE	IME OBČINE	1 SKUPINA - RAZVITOST	2 SKUPINA- OGROŽENOST	3 SKUPINA - RAZVOJNE MOŽNOSTI
156	Dobrovnik/Dobronak	RA – C	OG – A velika brezposelnost	RM – D /
48	Kočevje	RA – C /	OG - B velika brezposelnost	RM – B velik delež območij Natura 2000
109	Semič	RA – C /	OG – B /	RM – B /
4	Bohinj	RA – C /	OG – D /	RM – A velik delež območij Natura 2000

Preglednica 4: Dodatni kazalniki za opredelitev ukrepov za pomoč občinam v tipu 2 občin v OPO

ID OBČINE	IME OBČINE	KAZALNIKI KAKOVOSTI BIVANJA	DEMOGRAFSKI KAZALNIKI	KAZALNIKI DOSTOPNOSTI	KAZALNIKI GOSPODARSKEGA RAZVOJA
177	Ribnica na Pohorju	/	visok delež selitev	slaba časovna dostopnost do regionalnega cestnega omrežja slaba dostopnost do AC priključka	/
15	Črenšovci	visok delež preb. na poplavno ogroženih območjih	visok delež selitev	/	visoka brezposelnost med mladimi
10	Tišina	/	/	/	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb. visoka brezposelnost med mladimi
196	Cirkulane	/	visok delež selitev nizek delež preb. z višjo ali visoko izobrazbo	nizek delež preb. z internetnim priključkom slaba dostopnost do lekarne velika oddaljenost do postajališča JPP	visoka brezposelnost med mladimi
51	Kozje	/	/	/	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.
167	Lovrenc na Pohorju	majhno št. izdanih gradbenih dovoljenj	/	/	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.
172	Podlehnik	visoko število obsojenih na 1000 preb. visok delež prekomerno hranjenih mladostnikov	unizek delež preb. z višjo ali visoko izobrazbo	nizek delež preb. z internetnim priključkom slaba dostopnost do poštne poslovalnice	/

ID OBČINE	IME OBČINE	KAZALNIKI KAKOVOSTI BIVANJA	DEMOGRAFSKI KAZALNIKI	KAZALNIKI DOSTOPNOSTI	KAZALNIKI GOSPODARSKEGA RAZVOJA
				velika oddaljenost do postajališča JPP	
187	Velika Polana	visok delež preb. na poplavno ogroženih območjih	/	/	/
149	Bistrica ob Sotli	/	/	/	/
198	Makole	/	visok delež selitev	velika oddaljenost do postajališča JPP	/
205	Sveti Tomaž	/	nizek delež preb. z višjo ali visoko izobrazbo	/	/
69	Majšperk	/	nizek delež preb. /z višjo ali visoko izobrazbo	/	/
135	Videm	/	visok delež selitev	/	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.
143	Zavrč	visoko število obsojenih na 1000/preb. visok delež prekomerno hranjenih mladostnikov	visok delež selitev nizek delež preb. z višjo ali visoko izobrazbo	nizek delež preb. z internetnim priključkom slaba dostopnost do lekarne	/
195	Apače	/	nizek delež preb. z višjo ali visoko izobrazbo	/	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.
97	Puconci	/	/	/	visoka brezposelnost med mladimi
93	Podvelka	visok delež prekomerno hranjenih mladostnikov	nizek delež preb. z višjo ali visoko izobrazbo	slaba dostopnost do poštne poslovalnice slaba dostopnost do bankomata	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.
55	Kungota	majhno št. izdanih gradbenih dovoljenj	/	/	/
78	Moravske Toplice	visok delež prekomerno hranjenih mladostnikov	/	/	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.
49	Komen	majhno št. izdanih gradbenih dovoljenj	/	nizek delež preb. z internetnim priključkom	visoka brezposelnost med mladimi
180	Solčava	/	visok delež selitev		/
46	Kobarid	/	/	nizek delež preb. z internetnim priključkom slaba dostopnost do poštne poslovalnice slaba dostopnost do bankomata velika oddaljenost do postajališča JPP slaba dostopnost do AC priključka	/

ID OBČINE	IME OBČINE	KAZALNIKI KAKOVOSTI BIVANJA	DEMOGRAFSKI KAZALNIKI	KAZALNIKI DOSTOPNOSTI	KAZALNIKI GOSPODARSKEGA RAZVOJA
67	Luče	/	visok delež selitev		nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.
200	Poljčane	/	/	/	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.
17	Črnomelj	majhno št. izdanih gradbenih dovoljenj	/	/	/
30	Gornji Grad	/	/	/	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.
181	Sveta Ana	/	nizek delež preb. z višjo ali visoko izobrazbo	/	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.
191	Žetale	/	/	nizek delež preb. z internetnim priključkom slaba dostopnost do lekarne slaba dostopnost do bankomata velika oddaljenost do postajališča JPP	/
207	Gorje	majhno št. izdanih gradbenih dovoljenj	visok delež selitev	/	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.
59	Lendava/Lendva	visok delež preb. na poplavno ogroženih območjih	/	/	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb. visoka brezposelnost med mladimi
156	Dobrovnik/ Dobronak	visok delež prekomerno hranjenih mladostnikov	/	/	visoka brezposelnost med mladimi
48	Kočevje	/	nizek indeks rasti št. preb. visok delež selitev naselja z manj kot 5 prebivalci	slaba dostopnost do AC priključka	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb. visoka brezposelnost med mladimi
109	Semič	/	visok delež selitev	/	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.
4	Bohinj	/	/	/	nizko število poslovnih subjektov/100 preb.

Preglednica 5: Tipologija razvitosti občin v OPO: TIP 3 (zmeren gospodarski razvoj in zmerne razvojne možnosti)

ID OBČINE	IME OBČINE	1 SKUPINA - RAZVITOST	2 SKUPINA- OGROŽENOST	3 SKUPINA - RAZVOJNE MOŽNOSTI
89	Pesnica	RA – B /	OG – B /	RM – D /
178	Selnica ob Dravi	RA – B /	OG – C /	RM – C /
87	Ormož	RA – B nizek BDV na zaposlenega	OG – C /	RM – D /
24	Dornava	RA – B nizek BDV na zaposlenega	OG – D /	RM – D /
75	Miren - Kostanjevica	RA – C /	OG – D /	RM – B velik delež območij Natura 2000
9	Brežice	RA – C /	OG – C /	RM – C /
44	Kanal	RA – C /	OG – C /	RM – C /
202	Središče ob Dravi	RA – C /	OG – C /	RM – D /
73	Metlika	RA – C /	OG – C /	RM – D /
163	Jezersko	RA – C /	OG – D /	RM – B /
91	Pivka	RA – C /	OG – D /	RM – B /
201	Renče - Vogrsko	RA – C /	OG – D /	RM – B malo priključkov na javno kanalizacijo
65	Loška dolina	RA – C /	OG – D /	RM – B /
197	Kostanjevica na Krki	RA – C nizek BDV na zaposlenega	OG – D /	RM – B /
14	Cerkno	RA – C /	OG – D /	RM – B malo priključkov na javno kanalizacijo
157	Dolenjske Toplice	RA – C /	OG – D /	RM – B /
131	Tržič	RA – C /	OG – D /	RM – C /

ID OBČINE	IME OBČINE	1 SKUPINA - RAZVITOST	2 SKUPINA- OGROŽENOST	3 SKUPINA - RAZVOJNE MOŽNOSTI
108	Ruše	RA – D /	OG – B /	RM – C /
6	Bovec	RA – D /	OG – C visok indeks staranja	RM – B velik delež območij Natura 2000
38	Ilirska Bistrica	RA – D /	OG – C /	RM – B /
53	Kranjska Gora	RA – D /	OG – C visok indeks staranja	RM – B /
111	Sežana	RA – D /	OG – D /	RM – B velik delež območij Natura 2000
35	Hrpelje - Kozina	RA – D /	OG – D /	RM – B malo priključkov na javno kanalizacijo
16	Črna na Koroškem	RA – D /	OG – C /	RM – C /
128	Tolmin	RA – D /	OG – C /	RM – C /

Preglednica 6: Dodatni kazalniki za opredelitev ukrepov za pomoč občinam v tipu 3 občin v OPO

ID OBČINE	IME OBČINE	KAZALNIKI KAKOVOSTI BIVANJA	DEMOGRAFSKI KAZALNIKI	KAZALNIKI DOSTOPNOSTI	KAZALNIKI GOSPODARSKEGA RAZVOJA
89	Pesnica	majhno št. izdanih gradbenih dovoljenj	/	/	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.
178	Selnica ob Dravi	/	visok delež selitev	/	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.
87	Ormož	visok delež degradiranih območij	/	/	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.
24	Dornava	visok delež preb. na poplavno ogroženih območjih	/	/	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.
75	Miren - Kostanjevica	visok delež preb. na poplavno ogroženih območjih	/	/	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.
9	Brežice	visok delež degradiranih območij	/	nizek delež preb. z internetnim priključkom	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.
44	Kanal	/	/	/	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.

ID OBČINE	IME OBČINE	KAZALNIKI KAKOVOSTI BIVANJA	DEMOGRAFSKI KAZALNIKI	KAZALNIKI DOSTOPNOSTI	KAZALNIKI GOSPODARSKEGA RAZVOJA
202	Središče ob Dravi	/	visok delež selitev	/	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.
73	Metlika	/	/	slaba dostopnost do lekarne slaba dostopnost do poštne poslovalnice velika oddaljenost do postajališča JPP	/
163	Jezersko	majhno št. izdanih gradbenih dovoljenj	visok delež selitev	/	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.
91	Pivka	/	/	/	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.
201	Renče - Vogrsko	visok delež preb. na poplavno ogroženih območjih visok delež degradiranih območij majhno št. izdanih gradbenih dovoljenj	/	/	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.
65	Loška dolina	visok delež preb. na poplavno ogroženih območjih majhno št. izdanih gradbenih dovoljenj	visok delež selitev	slaba dostopnost do urgentnega centra	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.
197	Kostanjevica na Krki	visok delež preb. na poplavno ogroženih območjih	/	/	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.
14	Cerkno	/	visok delež selitev	slaba dostopnost do urgentnega centra slaba dostopnost do poštne poslovalnice slaba dostopnost do bankomata slaba dostopnost do AC priključka	/
157	Dolenjske Toplice	/	/	/	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.
131	Tržič	majhno št. izdanih gradbenih dovoljenj	visok delež selitev	/	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.
108	Ruše	majhno št. izdanih gradbenih dovoljenj	/	/	nizko število poslovnih subjektov/100 preb. visoka brezposelnost med mladimi
6	Bovec	/	nizek indeks rasti št. preb.	slaba dostopnost do urgentnega centra velika oddaljenost do postajališča JPP slaba dostopnost do AC priključka	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.
38	Ilirska Bistrica	/	/	/	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.
53	Kranjska Gora	majhno št. izdanih gradbenih dovoljenj	nizek indeks rasti št. preb.	/	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.

ID OBČINE	IME OBČINE	KAZALNIKI KAKOVOSTI BIVANJA	DEMOGRAFSKI KAZALNIKI	KAZALNIKI DOSTOPNOSTI	KAZALNIKI GOSPODARSKEGA RAZVOJA
111	Sežana	/	visok delež selitev	/	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.
35	Hrpelje - Kozina	/	/	velika oddaljenost do postajališča JPP	/
16	Črna na Koroškem	majhno št. izdanih gradbenih dovoljenj	nizek delež preb. z višjo ali visoko izobrazbo	slaba dostopnost do poštne poslovalnice slaba dostopnost do bankomata velika oddaljenost do postajališča JPP slaba dostopnost do AC priključka	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.
128	Tolmin	/	/	slaba dostopnost do poštne poslovalnice	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.

Preglednica 7: Tipologija razvitosti občin v OPO: TIP 4 (boljši gospodarski razvoj in boljše razvojne možnosti)

ID OBČINE	IME OBČINE	1 SKUPINA - RAZVITOST	2 SKUPINA- OGROŽENOST	3 SKUPINA - RAZVOJNE MOŽNOSTI
107	Rogatec	RA – B /	OG – D /	RM – D /
19	Divača	RA – D /	OG – D /	RM – B /
119	Šentjernej	RA – D /	OG – D /	RM – B /
95	Preddvor	RA – C /	OG – D /	RM – C /
192	Žirovnica	RA – C nizko št. delovnih mest na št. delovno aktivnega prebivalstva	OG – D /	RM – C
1	Ajdovščina	RA – C /	OG – D /	RM – C /
136	Vipava	RA – C /	OG – D /	RM – C /
7	Brda	RA – C /	OG – D /	RM – C /
25	Dravograd	RA – C /	OG – D /	RM – D /
124	Šmarje pri Jelšah	RA – C /	OG – D /	RM – D /
92	Podčetrtek	RA – C /	OG – D /	RM – D /

ID OBČINE	IME OBČINE	1 SKUPINA - RAZVITOST	2 SKUPINA- OGROŽENOST	3 SKUPINA - RAZVOJNE MOŽNOSTI
141	Vuzenica	RA – C /	OG – D /	RM – D /
106	Rogaška Slatina	RA – C /	OG – D /	RM – D /
81	Muta	RA – D	OG – C /	RM – D /
175	Prevalje	RA – D /	OG – C /	RM – D /
101	Radlje ob Dravi	RA – D /	OG – C /	RM – D /
103	Ravne na Koroškem	RA – D /	OG – C /	RM – D /
74	Mežica	RA – D /	OG – C /	RM – D /
94	Postojna	RA – D /	OG – D /	RM – C /
112	Slovenj Gradec	RA – D /	OG – D /	RM – D /

Preglednica 8: Dodatni kazalniki za opredelitev ukrepov za pomoč občinam v tipu 1-IV v OPO

ID OBČINE	IME OBČINE	KAZALNIKI KAKOVOSTI BIVANJA	DEMOGRAFSKI KAZALNIKI	KAZALNIKI DOSTOPNOSTI	KAZALNIKI GOSPODARSKEGA RAZVOJA
107	Rogatec	/	visok delež selitev nizek delež preb. z višjo ali visoko izobrazbo	/	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.
19	Divača	majhno št. izdanih gradbenih dovoljenj	/	/	/
119	Šentjernej	/	/	/	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.
95	Preddvor	visoko število obsojenih na 1000/preb.	visok delež selitev	/	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.
192	Žirovnica	visoko število obsojenih na 1000/preb. majhno št. izdanih gradbenih dovoljenj	/	/	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.

ID OBČINE	IME OBČINE	KAZALNIKI KAKOVOSTI BIVANJA	DEMOGRAFSKI KAZALNIKI	KAZALNIKI DOSTOPNOSTI	KAZALNIKI GOSPODARSKEGA RAZVOJA
1	Ajdovščina	/	/	/	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.
7	Brda	/	/	nizek delež preb. z internetnim priključkom	/
136	Vipava	/	visok delež selitev	slaba dostopnost do poštne poslovalnice	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb. i
25	Dravograd	visoko število obsojenih na 1000/preb.	/	slaba dostopnost do AC priključka	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.
124	Šmarje pri Jelšah	/	visok delež selitev	velika oddaljenost do postajališča JPP	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.
92	Podčetrtek	/	/	/	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.
141	Vuzenica	/	visok delež selitev	velika oddaljenost do postajališča JPP slaba dostopnost do AC priključka	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.
106	Rogaška Slatina	/	visok delež selitev	velika oddaljenost do postajališča JPP	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.
81	Muta	visoko število obsojenih na 1000/preb.	visok delež selitev	slaba dostopnost do AC priključka	/
175	Prevalje	visoko število obsojenih na 1000/preb. visok delež preb. na poplavno ogroženih območjih majhno št. izdanih gradbenih dovoljenj	visok delež selitev	slaba dostopnost do AC priključka	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.
101	Radlje ob Dravi	/	/	slaba dostopnost do lekarne slaba dostopnost do urgentnega centra slaba dostopnost do poštne poslovalnice velika oddaljenost do postajališča JPP slaba dostopnost do AC priključka	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.
103	Ravne na Koroškem	majhno št. izdanih gradbenih dovoljenj	visok delež selitev	slaba dostopnost do AC priključka	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.
74	Mežica	majhno št. izdanih gradbenih dovoljenj	/	slaba dostopnost do AC priključka	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.
94	Postojna	/	/	/	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.
112	Slovenj Gradec	majhno št. izdanih gradbenih dovoljenj	visok delež selitev	/	nizko število poslovnih subjektov/1000 preb.

PRILOGA 3: Analiza rezultatov iz vprašalnika za pripravo predloga ukrepov spodbujanja razvoja v obmejnih problemskih območjih

OSNOVNE INFORMACIJE

Obmejna problemska območja so skladno z Zakonom o skladnem regionalnem razvoju (ZSRR-2) opredeljena kot prednostna območja vseh razvojnih politik v Republiki Sloveniji. Na Ministrstvu za gospodarski razvoj (MGRT) se zavedajo razvojnih težav, s katerimi se ta območja soočajo, in so zanje specifična. Da bi z ukrepi v okviru svojih pristojnosti lahko te težave kar najboljše naslovili, bo Vlada RS oz. ministrstva pripravila Program razvojnih spodbud za obmejna problemska območja, ki bo prispeval k zmanjšanju razvojnih zaostankov.

Da bi lahko kar najboljše identificirali stanje in težave na različnih družbenih in ekonomskih področjih obmejnih problemskih območij, na podlagi tega identificirali omejitve pri načrtovanju ukrepov ter predlagali celovit nabor sistemskih sprememb in ukrepov za razvoj teh območij, smo pripravili anketo. Z njo smo želeli pridobiti informacije z lokalne ravni (občine), tj. v skupnostih, ki se s težavami in razvojnimi omejitvami tega prostora srečujejo neposredno in jih zato najboljše poznajo.

Anketa je bila aktivna v obdobju 3. 12. 2020–15. 1. 2021. Vse občine v OPO smo vprašali, kje sami vidijo potenciale in ovire za njihov razvoj. Poseben poudarek je bil dan vidiku upravljanja ter čezmejnega povezovanja. S tem smo zapolnili vrzeli, ki jih ni bilo mogoče zajeti v kvantitativni analizi.

Anketni vprašalnik je bil razdeljen na naslednja vsebinska področja:

- kakovost bivanja,
- človeški viri,
- dostopnost,
- gospodarski razvoj,
- raven reševanja problemov,
- sodelovanje,
- usposobljenost lokalnih deležnikov za izvajanje politik.

Za vsako vsebinsko področje smo občine, ki se nahajajo na problemskih obmejnih območjih, vprašali, kako ocenjujejo trenutno stanje, kje vidijo vzroke za takšno stanje in kakšne ukrepe za izboljšanje stanja pričakujejo v prihodnosti.

Na anketni vprašalnik je odgovorilo 82 od 90 vprašanih občin (91,11 %), ki sodijo v OPO. Interpretacija anketnega vprašalnika je narejena glede na štiri tipe občin v OPO, ki smo jih določili v Tipologiji razvitosti občin v OPO. V analizi anketnega vprašalnika so tipi občin označeni z rimskimi števkami in pomenijo iste tipe kot v poročilu, kjer so označeni z arabskimi števkami (Tip 1 = Tip I, Tip 2 = Tip II, Tip 3 = Tip III, Tip 4 = Tip IV).

Seznam občin po vrstnem redu v anketnem vprašalniku in po tipu razvitosti občin v OPO

Ime občine	Št. v anketi	Tip občine v tipologiji razvitosti	Ime občine	Št. v anketi	Tip občine v tipologiji razvitosti občin v OPO
Ajdovščina	1	IV	Mežica	46	IV
Apače	2	II	Miren - Kostanjevica	47	III
Bistrica ob Sotli	3	II	Moravske Toplice	48	II
Bohinj	4	II	Muta	49	IV
Bovec	5	III	Ormož	50	III
Brda	6	IV	Osilnica	51	I
Brežice	7	III	Pesnica	52	III
Cankova	8	I	Pivka	53	III
Cerkno	9	III	Podčetrtek	54	IV
Cirkulane	10	II	Podlehnik	55	II
Črenšovci	11	II	Podvelka	56	II
Črna na Koroškem	12	III	Poljčane	57	II
Črnomelj	13	II	Postojna	58	IV
Divača	14	IV	Preddvor	59	IV
Dobrovnik/Dobronak	15	II	Prevalje	60	IV
Dolenjske Toplice	16	III	Puconci	61	II

Ime občine	Št. v anketi	Tip občine v tipologiji razvitosti	Ime občine	Št. v anketi	Tip občine v tipologiji razvitosti občin v OPO
Dornava	17	III	Radlje ob Dravi	62	IV
Dravograd	18	IV	Ravne na Koroškem	63	IV
Gorje	19	II	Renče - Vogrsko	64	III
Gornji Grad	20	II	Ribnica na Pohorju	65	II
Gornji Petrovci	21	I	Rogaška Slatina	66	IV
Grad	22	I	Rogašovci	67	I
Hodoš/Hodos	23	I	Rogatec	68	IV
Hrpelje - Kozina	24	III	Ruše	69	III
Ilirska Bistrica	25	III	Selnica ob Dravi	70	III
Jezersko	26	III	Semič	71	II
Kanal	27	III	Sežana	72	III
Kobarid	28	II	Slovenj Gradec	73	IV
Kobilje	29	I	Solčava	74	II
Kočevje	30	II	Središče ob Dravi	75	III
Komen	31	II	Sveta Ana	76	II
Kostanjevica na Krki	32	III	Sveti Tomaž	77	II
Kostel	33	I	Šalovci	78	I
Kozje	34	II	Šentjernej	79	IV
Kranjska Gora	35	III	Šmarje pri Jelšah	80	IV
Kungota	36	II	Tišina	81	II
Kuzma	37	I	Tolmin	82	III
Lendava/Lendva	38	II	Tržič	83	III
Loška dolina	39	III	Velika Polana	84	II
Loški Potok	40	I	Videm	85	II
Lovrenc na Pohorju	41	II	Vipava	86	IV
Luče	42	II	Vuzenica	87	IV
Majšperk	43	II	Zavrč	88	II
Makole	44	II	Žetale	89	II
Metlika	45	III	Žirovnica	90	IV

Občina

Regija	Skupaj OPO občin	Št. odgovorjenih anket	Delež (%)
Pomurska	16	16	100,00
Podravska	18	15	83,33
Koroška	11	11	100,00
Savinjska	8	7	87,50
Posavska	3	3	100,00
Jugovzhodna Slovenija	9	9	100,00
Gorenjska	7	6	85,71
Primorsko-notranjska	4	3	75,00
Goriška	10	8	80,00
Obalno-kraška	4	4	100,00
SKUPAJ	90	82	91,11

Tip razvitosti	Skupaj OPO občin	Št. odgovorjenih anket	Delež (%)
Tip I	11	11	100,00
Tip II	34	30	88,23
Tip III	25	21	84,00
Tip IV	20	19	96,43
SKUPAJ	90	82	91,11

Na anketni vprašalnik so v večini primerov odgovarjali kar župani (43,9 %) ali direktorji občinske uprave (23,2 %). Na 15 anket (18,3 %) pa so odgovorili višji svetovalci. Delavci na drugih delovnih mestih so na anketni vprašalnik odgovarjali le posamično.

Vaša funkcija/delovno mesto na občini (prosimo, vpišite):

Funkcija	Število	Delež (%)
župan(-ja)	36	43,90
direktor(-ica) OU	19	23,17
vodja oddelka	3	3,66
(višji) svetovalec(-ka)	15	18,29
sekretar(-ka), podsekretar(-ka)	1	1,22
tajnik(-ca)	3	3,66
drugo (stiki z javnostjo, koordinator EU projektov)	3	3,66
ni podatka	2	2,44

PODROČJE I: KAKOVOST BIVANJA V VAŠI OBČINI**1. Kako ocenjujete STANJE na področju KAKOVOSTI BIVANJA v vaši občini (prosimo, ocenite z oceno od zelo slabo do zelo dobro)?**

	Št. odgovorov	Povprečje	Standardni odklon	Varianca
Cestna infrastruktura	82	2,70	0,90	0,81
Telekomunikacijska infrastruktura	82	2,67	1,11	1,24
Kolesarska infrastruktura	82	2,12	0,97	0,95
Vodovodno omrežje	82	3,35	0,93	0,87
Odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode	82	2,79	0,97	0,93
Stanje okolja	82	3,41	0,72	0,52
Varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami	82	3,20	0,95	0,90
Varovanje in revitalizacija kulturne dediščine	82	2,79	0,89	0,78
Oskrba starejših	81	2,95	1,04	1,07
Ustreznost materialnih pogojev za izvajanje zdravstvene dejavnosti	82	3,22	0,99	0,99
Ustreznost kadrovskih pogojev za izvajanje zdravstvene dejavnosti	82	2,93	1,02	1,03
Ustreznost pogojev (materialnih in kadrovskih) za izvajanje predšolske vzgoje	82	3,71	0,99	0,98
Ustreznost pogojev (materialnih in kadrovskih) za izvajanje osnovnega šolstva	82	3,85	0,86	0,74
Prostori za druženje ter za ljubiteljske in prostovoljne aktivnosti prebivalstva	82	3,45	1,00	0,99
Kulturne dejavnosti (prireditve, programi, društva ...)	82	3,73	0,82	0,67
Varnost bivalnega okolja (pojavnost kriminala, negativni vplivi migracij ipd.)	81	3,52	0,99	0,98
Razpoložljivost območij za rekreacijo (odprtih in zaprtih)	82	3,29	1,05	1,10
Razpoložljivost trgovskih, gostinskih in drugih storitev	82	2,98	1,13	1,28
Razpršenost poselitve z vidika stroškov na prebivalca za urejanje infrastrukture in osnovnih storitev	81	2,01	1,01	1,01
Drugo (prosimo, vpišite):	17	2,00	1,27	1,63

Drugo:

	Ocena	Občina	Tip
slabšanje dostopnosti poštних in bančnih storitev	2	10	II
stanje vodotokov	2	16	III
urejenost hudournikov in vodotokov	2	26	III
razpoložljivost prostih delovnih mest, še posebej za višjo izobrazbo	2	31	II

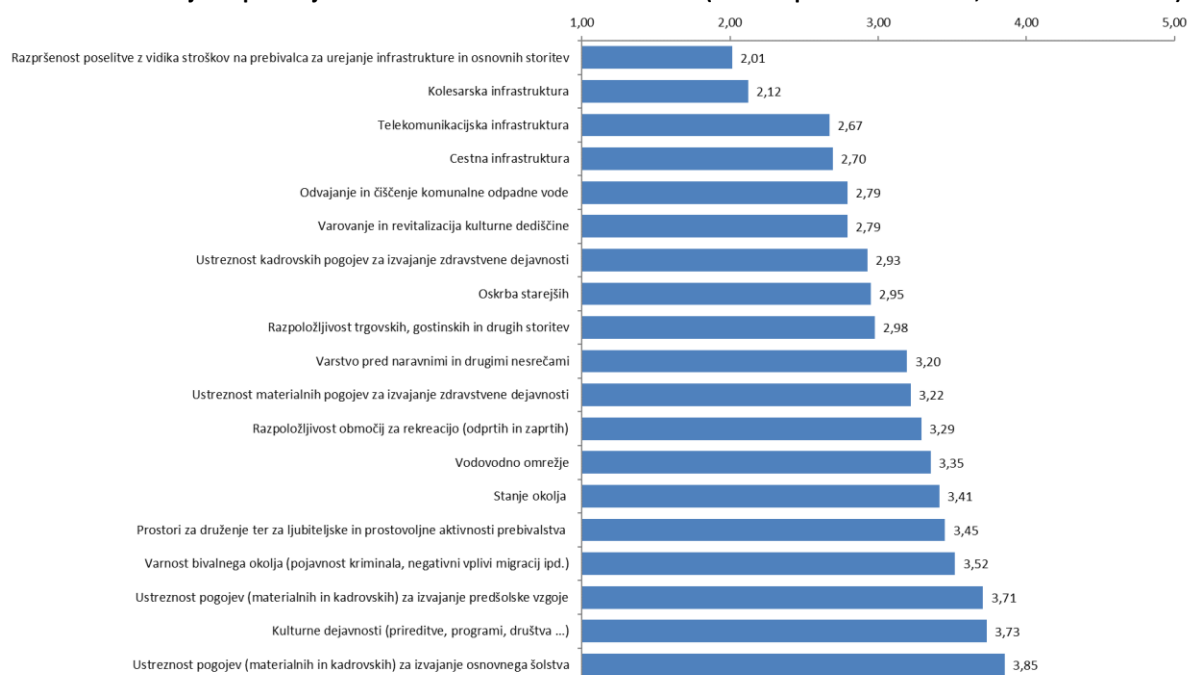
trgovske storitve	1	35	III
razvitost gastronomske in turistične ponudbe	2	38	II
bližina državnih organov (krajevni urad, policija ...)	1	44	II
železniška povezava	1	45	III
hitre infrastrukturne povezave do večjih središč	1	50	III
sanacija poplav, žledolomi in plazovi	5	51	I
čas potovanja do avtoceste (zunaj občine)	1	66	IV
varnost ob glavni državni cesti	1	70	III
delovna mesta	1	78	I
velika demografska ogroženost in posledično majhno število prebivalcev glede na površino	5	89	II

Občine smo vprašali, kako ocenjujejo stanje na področju kakovosti bivanja. Ocenjevali so lahko z 1–5 (zelo slabo – zelo dobro). Najslabše stanje je v občinah tipa 1, vendar tudi pri drugih tipih občin izstopajo posamezni vidiki (kategorije) kakovosti bivanja. Občine so najbolj nezadovoljne s stanjem infrastrukture (cestna, telekomunikacijska, kolesarska), medtem ko so najbolj zadovoljne z materialnimi in kadrovskimi pogoji na področju izvajanja osnovnega šolstva. Največje nezadovoljstvo z infrastrukturo je prisotno predvsem pri občinah tipa 1, zelo blizu pa so tudi občine tipa 2. Med vsemi tipi občin, v primerjavi z ostalo infrastrukturo, izstopa slabo stanje kolesarske infrastrukture. Zanimivo je, da so občine sorazmerno zadovoljne z vodovodnim omrežjem, kar še ne pomeni, da posamezne občine z njim nimajo težav. Pri odvajanju in čiščenju komunalnih voda imajo največji problem občine tipa 1. Prav tako imajo občine tipa 1 in 2 najslabše stanje varnosti pred naravnimi in drugimi nesrečami. Pri varovanju in revitalizaciji kulturne dediščine pa izstopajo občine tipa 3, pri katerih je ta kategorija, poleg razpršenosti poselitve in kolesarske infrastrukture, največji problem na področju kakovosti bivanja.

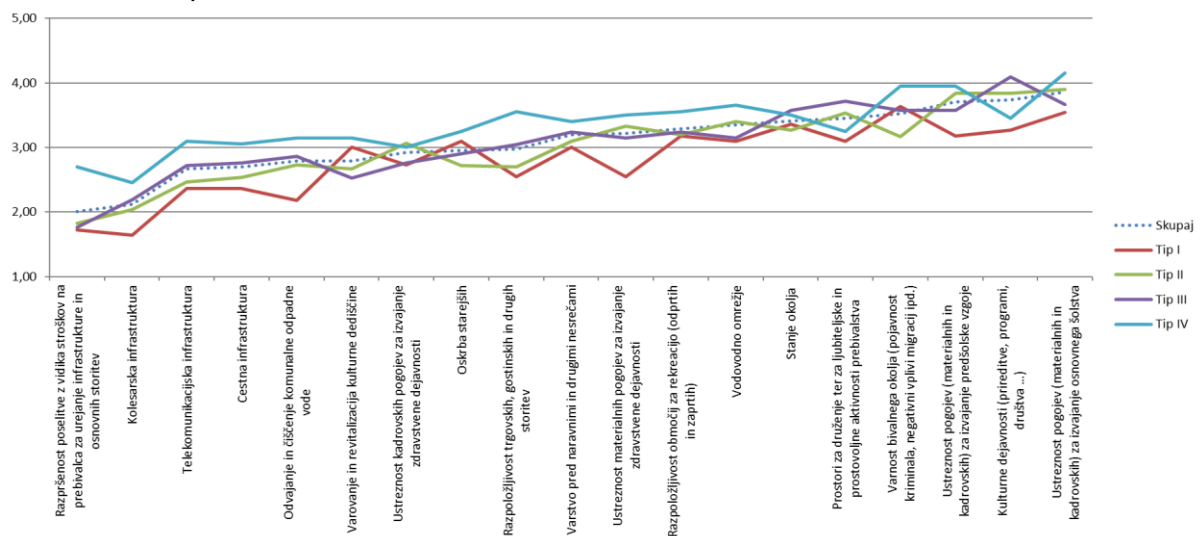
Pri občinah tipa 1 lahko opazimo pomanjkanje materialnih in kadrovskih pogojev na področju izvajanja zdravstvene dejavnosti, kot tudi pri izvajanju predšolske vzgoje. Težave s kadri pa lahko prav tako zaznamo pri občinah tipa 2 in tipa 4, kjer materialni pogoji ne predstavljajo težav.

Varnosti nobena od občin ne zaznava kot težavo. Najslabše je to ocenjeno pri občinah tipa 2, vendar še vseeno ne predstavlja velike težave. Občine tipa 1 in 2 pa so izrazile slabo razpoložljivost trgovskih, gostinskih in ostalih storitev s povprečno oceno 2,55. Prav vse občine menijo, da so, zaradi redke in razpršene poselitve, stroški na prebivalca z vidika infrastrukture zelo visoki.

Slika 1: Ocena stanja na področju KAKOVOSTI BIVANJA v občinah OPO (ocena 1 pomeni zelo slabo, ocena 5 zelo dobro)

Slika 2: Ocena stanja na področju KAKOVOSTI BIVANJA v občinah OPO po tipih razvitosti (ocena 1 pomeni zelo slabo, ocena 5 zelo dobro)

2. Kateri so po vašem mnenju glavni VZROKI za razvojni zaostanek na področju KAKOVOSTI BIVANJA v vaši občini (prosimo, ocenite z oceno od ni pomembno do zelo pomembno)?

	Št. odgovorov	Povprečje	Standardni odklon	Varianca
Nezadostne investicije v občinsko prometno infrastrukturo	80	4,11	0,93	0,86
Nezainteresiranost komercialnih ponudnikov za izgradnjo telekomunikacijske infrastrukture	80	4,13	1,06	1,12
Nezadostne investicije v druge vrste infrastruktur in omrežij (vodovod, kanalizacija, plinovod ...)	80	3,90	0,96	0,93
Draga gradnja infrastrukture zaradi zahtevnosti terena	79	4,08	0,98	0,97
Neustrezna sanacija posledic naravnih nesreč	80	3,15	1,13	1,27
Nizka kupna moč (ni povpraševanja po trgovskih, gostinskih in drugih storitvah)	80	3,63	1,02	1,05
Pomanjkljiva oskrba starejših na domu	80	3,51	1,03	1,06
Pomanjkanje mest za starejše v DSO	80	3,79	1,04	1,08
Pomanjkanje družinskih zdravnikov in drugega zdravstvenega osebja	79	3,91	0,99	0,98
Nezadovoljiva varnost bivalnega okolja (kriminal, migranti ...)	80	3,00	1,13	1,27
Nezadostne investicije v vrtce in šole	80	3,49	1,15	1,32
Drugo (prosimo, vpišite):	18	4,61	0,98	0,96

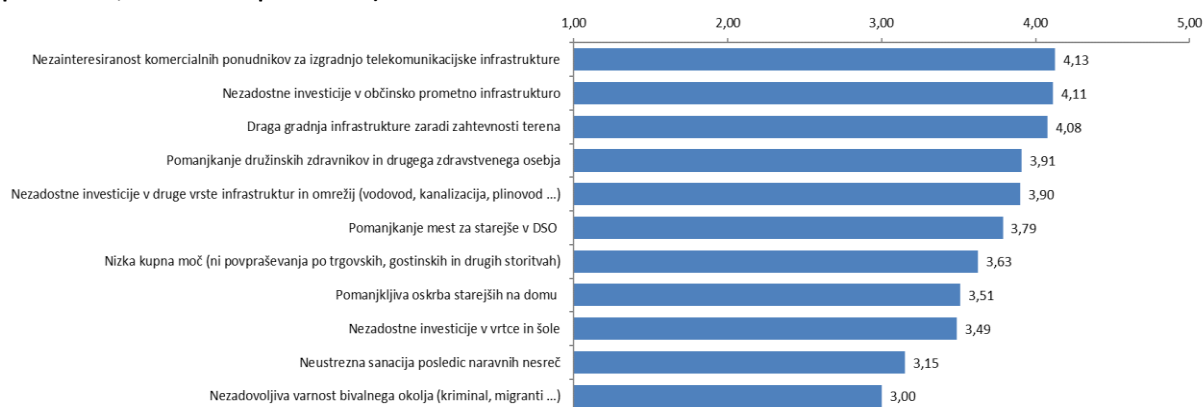
Drugo:

	Ocena	Občina	Tip
razpoložljiva delovna mesta, preprečevanja bega možganov	5	7	III
občina še vedno v celoti nima izgrajenega vodovodnega omrežja in kanalizacije	1	8	I
slabe cestne in železniške povezave	5	13	II
državna prometna infrastruktura	5	16	III
delovna mesta v občini in stanovanja (vodovod je izgrajen in delno kanalizacija)	5	23	I
nezadostna sredstva za vzdrževanje hudournikov in vodotokov	5	26	IV
pomanjkanje delovnih mest	4	31	II
visoka cena nepremičnin in stanovanj	5	35	III
pomanjkanje sredstev za razvoj turizma	5	38	II
podfinanciranost občin	4	43	II
pomanjkanje javnega prevoza	4	44	II
pomanjkanje stanovanj	5	45	III
zagotavljanje osnovnih infrastrukturnih pogojev za razvoj gospodarstva	5	50	III

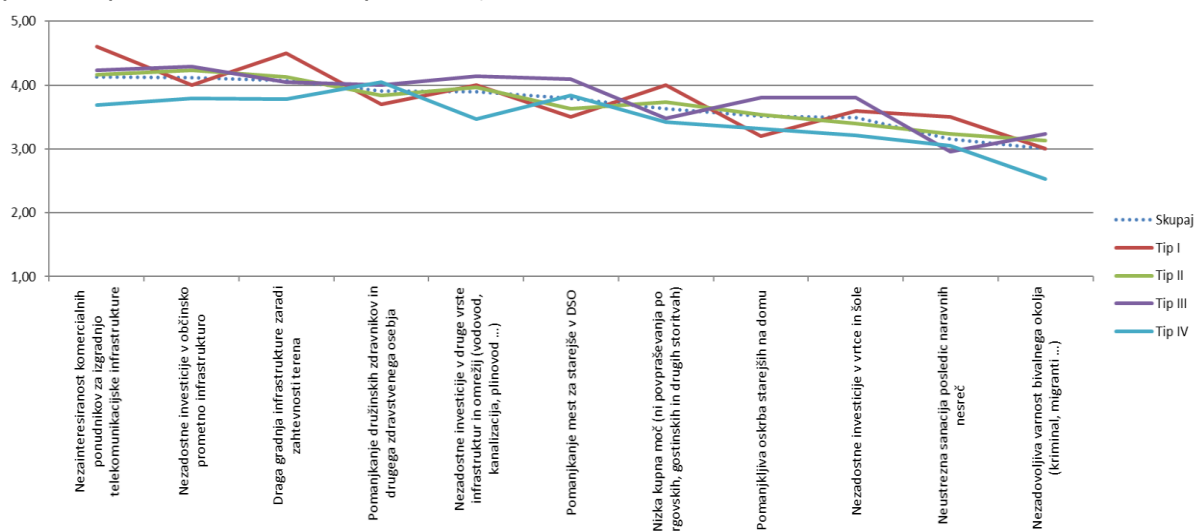
	Ocena	Občina	Tip
odpiranje novih delovnih mest	5	51	I
stanje državne infrastrukture	5	74	II
slaba cestna povezava z avtocesto, državna cesta v slabem stanju	5	75	III
pomanjkanje novih investicij, ki prinašajo delovna mesta	5	78	I
neprimerni normativi v OŠ glede na demografske razmere	5	89	II

Anketirane občine so morale definirati glavne vzroke za razvojni zaostanek na različnih področjih kakovosti bivanja. Ocenjevale so lahko z 1–5 (nepomembno – zelo pomembno). Nekako vse občine, še posebej občine tipa 2 in 3, menijo, da je eden od najpomembnejših vzrokov premajhno vlaganje v občinsko prometno infrastrukturo. Za zaostanek na področju telekomunikacijske infrastrukture je najpomembnejši vzrok nezainteresiranost komercialnih ponudnikov, še posebej v občinah tipa 1. Občine tipa 3 menijo, da je premalo investicij na področju ostale infrastrukture (kanalizacija, vodovod, telekomunikacije), velika težava pa so tudi visoki stroški izgradnje infrastrukture zaradi zahtevnosti terena in redke poselitve, predvsem v občinah tipa 1 in 2. Pomemben vzrok za razvojne zaostanke občin je tudi nizka kupna moč v teh občinah, zato ni povpraševanja po trgovskih, gostinskih in ostalih storitvah. V občinah tipa 3 in 2 je izpostavljeno pomanjkanje mest v DSO in pomanjkljiva oskrba starejših na domu. V vseh občinah, ne glede na tip je izpostavljeno pomanjkanje zdravstvenega osebja in družinskih zdravnikov. Pri občinah vseh tipov (še najmanj v tipu 4) je eden od pomembnih vzrokov tudi nezadovoljiva varnost v bivalnem okolju zaradi beguncev in kriminala. V tipu 2 in 3 pa so občine izpostavile tudi nezadostne investicije v vrtce in šole.

Slika 3: Glavni vzroki za razvojni zaostanek na področju KAKOVOSTI BIVANJA v občinah OPO (ocena 1 pomeni ni pomembno, ocena 5 zelo pomembno)

Slika 4: Glavni vzroki za razvojni zaostanek na področju KAKOVOSTI BIVANJA v občinah OPO po tipih razvitosti (ocena 1 pomeni ni pomembno, ocena 5 zelo pomembno)

3. S katerimi UKREPI bi bilo po vašem mnenju najprimerneje nasloviti razvojne probleme v vaši občini na področju KAKOVOSTI BIVANJA (prosimo, ocenite z oceno od ni pomembno do zelo pomembno)?

	Št. odgovorov	Povprečje	Standardni odklon	Varianca
Investicije v cestno infrastrukturo	81	4,58	0,70	0,50
Sofinanciranje razvoja širokopasovnih omrežij	81	4,22	1,06	1,13
Investicije v kolesarsko infrastrukturo	81	4,26	0,79	0,62
Investicije v vodovodno omrežje	81	4,10	0,89	0,79
Investicije v kanalizacijsko omrežje	81	4,27	0,85	0,73
Izboljšanje kakovosti javnega prevoza	80	4,03	0,91	0,83
Alternativne oblike trajnostne mobilnosti, npr. izposoja koles in e-koles, kolesarnice, polnilnice za električna vozila ipd.	81	3,88	0,93	0,86
Investicije v dejavnost varstva in oskrbe starejših	81	4,27	0,84	0,70
Investicije v vrtce	81	4,07	1,02	1,04
Investicije v šole	80	4,00	0,95	0,91
Obnova in revitalizacija kulturne dediščine	81	3,95	0,79	0,62
Investicije v prostore za druženje prebivalstva	80	3,68	0,91	0,83
Drugo (prosimo, vpišite):	18	4,67	0,97	0,94

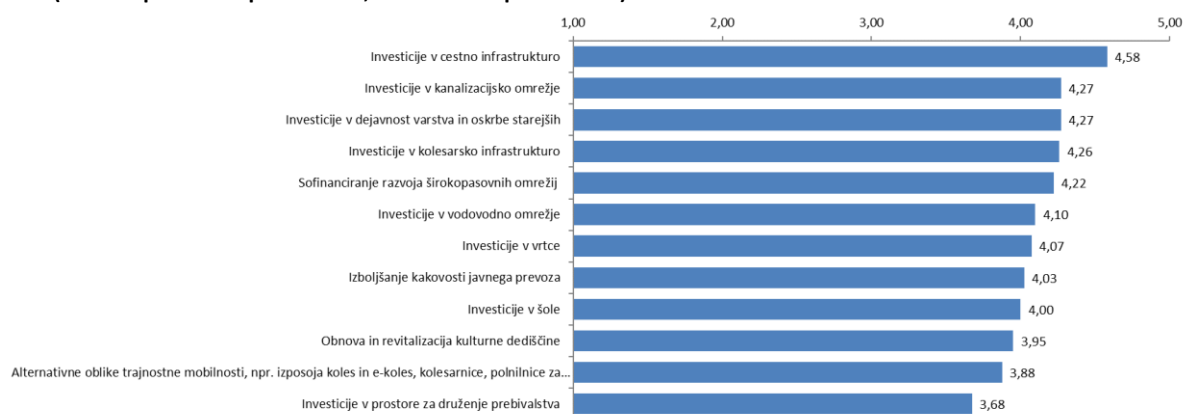
Drugo:

	Ocena	Občina	Tip
zaradi razpršenosti krajev v občini je potrebno bistveno več sredstev za infrastrukturne projekte kot v strnjenih naseljih. Enako velja za kraje ob meji, kjer je še pomembnejši občutek varnosti – tudi razsvetljava in delovanje telekomunikacijskih omrežij, brez belih lis	5	7	III
hitrejši postopki sprememb prostorskega planiranja.	5	10	II
investicije v železniško infrastrukturo	5	13	II
Zakonodaja o urejanju prostora	5	16	III
zaprti vadbeni prostori	4	23	I
investicije v hudournike in vodotoke	5	26	III
investicije v poslovne cone	4	31	II
prostorska politika	5	44	II
zagotavljanje srednješolskih programov na obrobju	5	45	III
razvoj gospodarstva	5	50	III
pri financiranju upoštevati koeficient razvitosti in poseljenosti	5	51	I
investicije v športno infrastrukturo	5	56	II
višje stopnje sofinanciranja oziroma višja povprečnina za problemska območja	5	59	IV
investicije v športno infrastrukturo	5	70	III
posebni programi z olajšavami za investitorje v gospodarske dejavnosti	5	78	I
ustrezno financiranje programov v javni OŠ	5	89	II

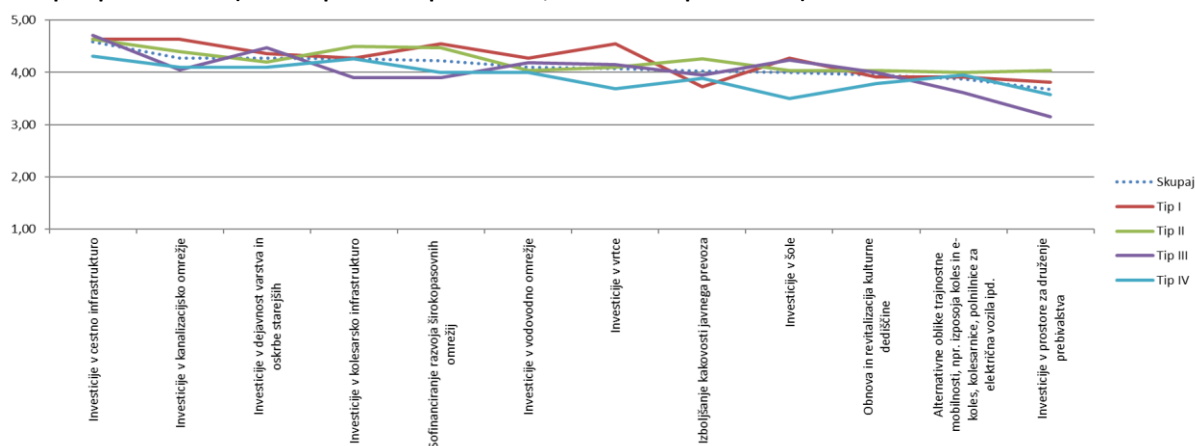
Občine so se morale opredeliti glede najprimernejših ukrepov za rešitev problemov na področju kakovosti bivanja. Ocenjevale so z 1–5 (ni pomembno – zelo pomembno). Vsi tipi občin menijo, da je eden od najpomembnejših ukrepov investiranje v infrastrukturo, še posebej v cestno (povprečje 4,58) in kolesarsko (4,26). Občine tipa 1 prav tako menijo, da bi bile potrebne investicije v vodovodno infrastrukturo in kanalizacijsko omrežje, izpostavile pa so tudi pomembnost investicij v širokopasovno omrežje. Občine tipa 2 in 3 stremijo tudi k izboljšavi javnega prevoza in investicijam v dejavnost varstva in oskrbe starejših.

Občine tipa 1 on 2 bi prav tako potrebovale investicije v vrtce, da bi izboljšale ustreznost materialnih in kadrovskih pogojev, potrebne bi bile tudi investicije v šole. Pri tem ni pomembno le osnovnošolsko izobraževanje, temveč imajo za razvoj izredno pomembno vlogo tudi srednje šole. Občine vseh tipov menijo, da bi obnova in revitalizacija kulturne dediščine prav tako pomagala na področju kakovosti bivanja.

Slika 5: Ukrepi, s katerimi bi bilo najprimerneje nasloviti razvojne probleme na področju KAKOVOSTI BIVANJA v občinah OPO (ocena 1 pomeni ni pomembno, ocena 5 zelo pomembno)

Slika 6: Ukrepi, s katerimi bi bilo najprimerneje nasloviti razvojne probleme na področju KAKOVOSTI BIVANJA v občinah OPO po tipih razvitosti (ocena 1 pomeni ni pomembno, ocena 5 zelo pomembno)

Dodatni komentar:

	Občina	Tip
Kakovost bivanja na podeželju je z vidika ohranjanja narave in aktivnosti delovanja v zelenem okolju boljša, pomanjkanje delovnih mest in izobraževalnih ustanov pa dostikrat mladino odpelje iz občine. Raziskovalni centri in ustanove bi bistveno obogatile obstoječe izobraževalne ustanove, najboljše ob fakulteti za turizem. Turizem je ključno gibalno razvoja, spremljati ga mora tudi infrastruktura, oskrbna veriga in zdravstvene storitve. Prebivalstvo se stara, nujna je skrb in bivalni pogoji zanje.	7	III
Nimamo primerne vrta, v večini občine nimamo optike, nimamo nobene kolesarske steze, v večini občine nimamo pločnikov itd.	8	I
Dodatna sredstva obmejnim občinam zaradi oddaljenosti od mestnih središč zaradi dodatnih stroškov prevoza starejših (ambulante, lekarne, bolnice, UE, sodišče, banke ...).	23	I
Želimo si dom za starejše občane. Za to se prizadevamo že polnih 16 let. Ves ta čas imamo pripravljeno komunalno opremljeno gradbeno parcelo in projekte. Pomemben izziv je tudi prometna razbremenitev tako občine kot občinskega centra, saj so obremenitve za občane povzročene s strani tranzita velike, živimo ob eni najprometnejših državnih cest G1-7, po kateri se dnevno pripelje ogromno število tovornih vozil. Dokončanje in širitev kanalizacijskega omrežja je eden izmed prioriteten načrtov, saj so gospodinjstva in gospodarski subjekti še vedno brez možnosti priključitve na kanalizacijsko omrežje. Potrebujemo ČN za dodatnih 2000 PE (ČN za 2000 že imamo).	24	III
Občina leži ob robu države, odmaknjena od glavnih cestnih povezav. Poglavitna težava je pomanjkanje delovnih mest v občini in posledično visok delež dnevnih migracij zaradi službe, ki je zlasti problematično zaradi neurejenih cestnih povezav – ni urejenega avtocestnega prometa, alternativa z javnim prevozom ne obstaja. Posledično je prebivalstvo dodatno obremenjeno z izgubo časa za prevoz na delo, kar se kaže v odseljevanju ljudi bližje mestu zaposlitve. Primanjkuje	25	III

	Občina	Tip
tudi novih delovnih mest za izobraženo mladino, ki se izseljuje v mestna središča, na podeželju pa ostajajo starostniki.		
V naši občini imamo že nekaj let zgrajeno širokopasovno omrežje do vseh naselij, zato to zdaj za nas seveda ni več prioriteta.	31	II
Redko poseljena, demografsko ogrožena, zelo staro prebivalstvo, gospodarsko nerazvita. Zaposleni v večini vezani na dnevno migracijo v Ljubljano.	33	I
Kakovost bivanja je dokaj na visoki ravni, s tem, da je zelo slaba zdravstvena oskrba zaradi pomanjkanja kadra. Zaradi visoke cene nepremičnin si mladi ne morejo zagotoviti eksistence in se množično izseljujejo. Po drugi strani pa se priseljujejo starejši ter imamo veliko število lastnikov počitniških stanovanj, ki v kraju bivajo le ob koncih tedna in v času dopustov.	35	III
Zagotavljanje investicij na vseh področjih je na ruralnem – podeželskem območju zelo pomembno, predvsem zaradi izboljšanja kvalitete bivanja in zaradi dejstva, da bi za mlade ustvarili boljše bivanjske pogoje, da se jim ne bi bilo potrebno izseljevati.	37	I
Vse storitve so dražje zaradi oddaljenosti od večjih centrov ali mest.	43	II
Značilna je obstoječa razpršena gradnja, ki pa jo je nujno ohranjati že z vidika varnosti (bližina meja) kot tudi z vidika preprečevanja zaraščanja zemljišč.	44	II
Zagotavljanje ustreznega nivoja državnih storitev (pošta, banka, FURS ...).	45	III
H kakovosti življenja in bivanja prispevajo delovna mesta in decentralizacija države, ki bi morala vlagati bistveno več v obmejne regije, saj so te vstopna točka v državo.	48	III
Kakovost bivanja bi se povečala z uresničitvijo zgoraj navedenih ukrepov in možnosti občine črpanja nepovratnih sredstev, povezanih z infrastrukturnimi investicijami.	50	III
Naša občina je najslabše razvita občina v Sloveniji, tudi v povprečju starosti imamo najstarejše občane, ker se mladi izseljujejo zaradi pomanjkanja delovnih mest. Edina rešitev za nas je dokončanje doma za starostnike. Tako bi rešili oskrbo starejših občanov in pridobili nujno potrebna nova delovna mesta. V obliki skripta smo pripravili predloge za izboljšanje kakovosti življenja občin ob meji, ki smo jo predstavili na sestanku na temo "Priprava razvojnih spodbud za obmejna problemska območja".	51	I
Dobro skrbimo za vrtce in osnovne šole, ki imajo dovolj kapacitet. V nekaterih delih občine opažamo, da otrok celo »primanjkuje«. Veliko sredstev namenimo ustreznim pogojem za delo in obisk šole in vrtcev. Težave imamo s cestno infrastrukturo, saj je veliko cest neasfaltiranih, makadami pa so po nalivih in neurjih v slabem stanju. Veliko nas stane tudi izvajanje zimske službe, ki jo moramo zaradi poldenelosti cest in hribovitega terena izvajati, čeprav ni snega. Po vsej občini še vedno ni zgrajeno javno vodovodno omrežje, slaba je telekomunikacijska infrastruktura itd. Te težave se sedaj s projektom RUNE vseeno odpravljajo. Tudi kanalizacijskega omrežja ni po vsej občini. Velik minus je tudi to, da še vedno nimamo sprejetega občinskega prostorskega načrta. Zaradi tega so mlajši prebivalci kupovali parcele v drugih občinah in se tja tudi preselili. Dodatno težavo je v preteklosti predstavljal visok komunalni prispevek, ki je investitorje še dodatno odganjal.	52	III
Občani po večini ne občutijo slabše kakovosti bivanja, če pa pogledamo statistično in teritorialno, pa so določene vasi zaradi nezadostne osnovne infrastrukture (predvsem cest) praktično izpraznjene. Najpomembnejša je infrastruktura za otroke (šole, vrtci, zdravstvo) – na podlagi tega se mlade družine odločajo za življenje!	59	IV
Občina in veliko krajev je ob državni meji. Ta obmejna območja zaradi zgodovine močno zaostajajo v razvoju, zato sledijo izseljevanja.	70	III
Zelene površine, zelena infrastruktura.	73	IV
Kakovost bivanja vsak vidi s svojimi očmi. Oddaljenost od centrov je lahko prednost, pomembno pa je, da je osnovna infrastruktura, cesta in komunala zelo dobro urejena, kljub majhnemu številu občanov, boljša ko je infrastruktura, manj je vzdrževanja.	74	IV
V zadnjem času ni razpisov, na katere bi se lahko prijave manjše občine, s tem se razlike le še povečujejo.	81	II
Kakovost bivanja v občini se je z nastankom samostojne občine bistveno izboljšala. Zaostanek za razvitimi okolji se je nekaj časa bistveno zmanjšal, sedaj pa se ponovno povečuje, kar je posledica neprimerne primerne porabe v preteklih letih, neupoštevanja 23. člena ZFO, predvsem pa dejstva, da v obstoječi finančni perspektivi občinam, kot je naša, praktično ni omogočeno črpati evropskih sredstev, ker so kriteriji nastavljeni tako, da jih ne izpolnujemo (kanalizacija, kolesarske poti, obrtne cone ...) ali pa določenih projektov sploh ni mogoče financirati iz sredstev EU (cestna infrastruktura). Praktično, vendar se zaostanek za razvitimi okolji ponovno povečuje.	89	II

PODROČJE II: ČLOVEŠKI VIRI V VAŠI OBČINI

4. Kako ocenjujete STANJE na področju ČLOVEŠKIH VIROV v vaši občini (prosimo, ocenite z oceno od zelo slabo do zelo dobro) z vidika:

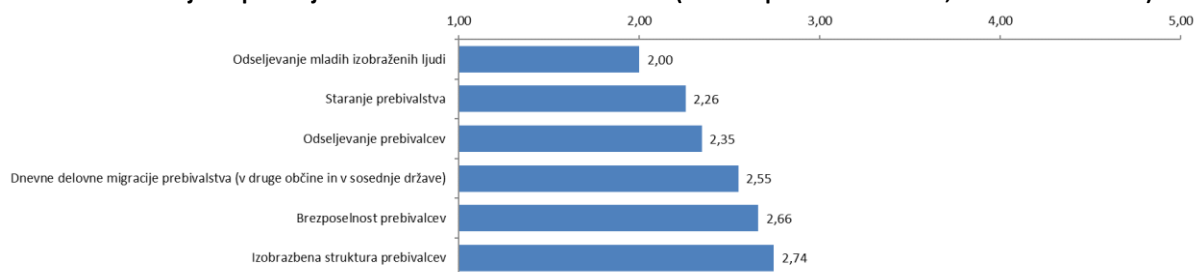
	Št. odgovorov	Povprečje	Standardni odklon	Varianca
Staranja prebivalstva	82	2,26	1,09	1,18
Odseljevanja prebivalcev	81	2,35	0,98	0,95
Odseljevanja mladih izobraženih ljudi	82	2,00	0,93	0,86
Brezposelnosti prebivalcev	82	2,66	0,88	0,77
Izobrazbene strukture prebivalcev	82	2,74	0,73	0,54
Dnevni delovni migraciji prebivalstva (v druge občine in v sosednje države)	82	2,55	1,02	1,04
Drugo (prosimo, vpišite):	2	5,00	0,00	0,00

Drugo:

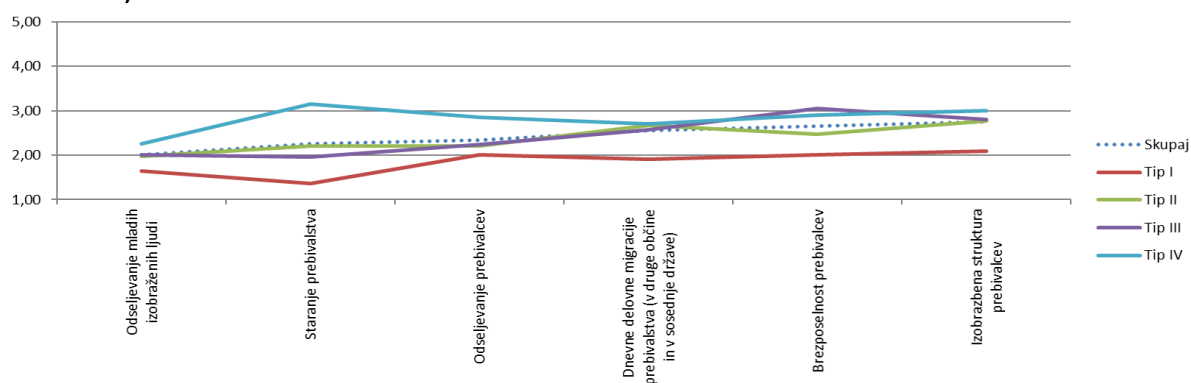
	Ocena	Občina	Tip
Velik problem starostna struktura prebivalstva in premalo novorojenih otrok.	5	23	I
Nezadostno delovanje javnih služb ali služb, ki delujejo v javnem interesu (pošta, zdravstvo, lekarne, krajevni urad ...).	5	89	II

Vprašane občine so morale oceniti stanje na področju človeških virov. Ocenjevale so lahko z 1–5 (zelo slabo – zelo dobro). Na podlagi rezultatov ankete je vidno, da je stanje na področju človeških virov slabo, najslabše pa je v občinah tipa 1. Vsi štiri tipi menijo, da je odseljevanje mladih izobraženih največji problem na področju človeških virov, sploh pri občinah tipa 1 (ocena 1,64). Drugi največji problem predstavlja staranje prebivalstva, še posebej to izstopa pri tipu 1 (ocena 1,36). Tema dvema sledi odseljevanje prebivalstva nasploh, kar pri občinah tipa 2 predstavlja drugi največji problem.

Slika 7: Ocena stanja na področju ČLOVEŠKIH VIROV v občinah OPO (ocena 1 pomeni zelo slabo, ocena 5 zelo dobro)

Slika 8: Ocena stanja na področju ČLOVEŠKIH VIROV v občinah OPO po tipih razvitosti (ocena 1 pomeni zelo slabo, ocena 5 zelo dobro)

5. Kateri so po vašem mnenju glavni VZROKI za razvojni zaostanek v vaši občini na področju ČLOVEŠKIH VIROV (prosimo, ocenite z oceno od ni pomembno do zelo pomembno)?

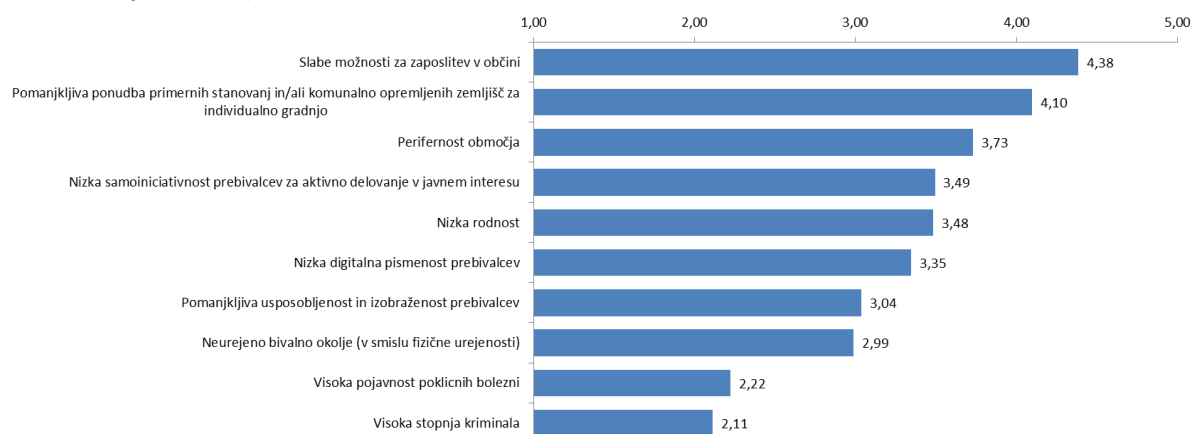
	Št. odgovorov	Povprečje	Standardni odklon	Varianca
Nizka rodnost	81	3,48	1,03	1,05
Slabe možnosti za zaposlitev v občini	81	4,38	0,83	0,69
Pomanjkljiva ponudba primernih stanovanj in/ali komunalno opremljenih zemljišč za individualno gradnjo	81	4,10	1,01	1,02
Neurejeno bivalno okolje (v smislu fizične urejenosti)	81	2,99	1,02	1,04
Visoka pojavnost poklicnih bolezni	81	2,22	1,01	1,03
Perifernost območja	81	3,73	1,16	1,35
Visoka stopnja kriminala	81	2,11	1,07	1,15
Pomanjkljiva usposobljenost in izobraženost prebivalcev	81	3,04	0,97	0,94
Nizka samoiniciativnost prebivalcev za aktivno delovanje v javnem interesu	81	3,49	1,00	1,00
Nizka digitalna pismenost prebivalcev	81	3,35	0,94	0,88
Drugo (prosimo, vpišite):	6	4,83	0,41	0,17

Drugo:

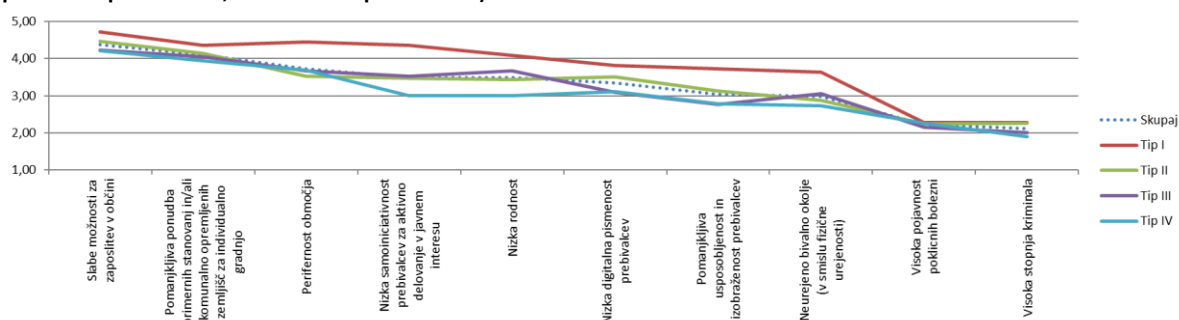
	Ocena	Občina	Tip
nepodjetnost prebivalcev	5	26	III
visok delež romske populacije	5	45	III
slaba infrastruktura	5	70	III
pomanjkanje delovnih mest za mlade, predvsem izobražene kadre	5	75	III
birokratske ovire pri sprejemanju OPN in nesmiselno nasprotovanje razpršeni poselitvi, ki je geografsko pogojena	5	89	II

Pri tem vprašanju so morale občine oceniti glavne vzroke za razvojni zaostanek na področju človeških virov. Ocenjevale so lahko z 1–5 (ni pomembno – zelo pomembno). Iz odgovorov na vprašanje je razvidno, da občine kot najpomembnejši vzrok razvojnega zaostanka na področju človeških virov vidijo slabe možnosti zaposlitve v občini (povprečna ocena 4,38). Drugi vzrok predstavlja pomanjkljiva ponudba stanovanj in/ali komunalno opremljenih zemljišč za gradnjo v občinah tipa 1, 2 in 3. V občinah tipa 1 izstopa še perifernost območja, nizka samoiniciativnost prebivalcev za aktivno delovanje v javnem interesu ter nizka rodnost. Najmanj pomembna vzroka v vseh tipih sta stopnja kriminala (povprečna ocena 2,11) in pojavnost poklicnih bolezni (povprečna ocena 2,22).

Slika 9: Glavni vzroki za razvojni zaostanek na področju ČLOVEŠKIH VIROV v občinah OPO (ocena 1 pomeni ni pomembno, ocena 5 zelo pomembno)

Slika 10: Glavni vzroki za razvojni zaostanek na področju ČLOVEŠKIH VIROV v občinah OPO po tipih razvitosti (ocena 1 pomeni ni pomembno, ocena 5 zelo pomembno)

6. S katerimi UKREPI bi bilo po vašem mnenju najprimerneje nasloviti razvojne probleme v vaši občini na področju ČLOVEŠKIH VIROV (prosimo, ocenite z oceno od ni pomembno do zelo pomembno)?

	Št. odgovorov	Povprečje	Standardni odklon	Varianca
Ugodna cena komunalno opremljenih zemljišč za stanovanjsko gradnjo	81	4,20	0,84	0,71
Pomoč mladim družinam	81	4,36	0,76	0,58
Namenska stanovanja za mlade	81	4,43	0,76	0,57
Namenska oskrbovana stanovanja	81	4,20	0,83	0,69
Pomoč ostarelim na domu	81	4,23	0,84	0,71
Programi usposabljanja in izobraževanja odraslih	80	3,74	0,76	0,58
Ukrepi vzpodbujanja ohranjanja storitev (banke, pošte, javne službe ...)	81	4,64	0,66	0,43
Drugo (prosimo, vpišite):	12	5,00	0,00	0,00

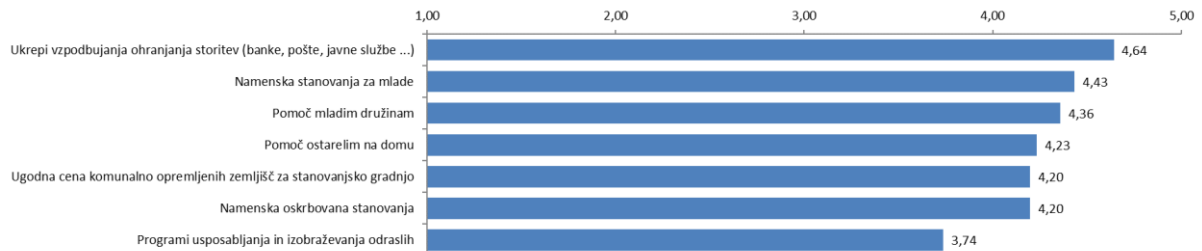
Drugo:

	Ocena	Občina	Tip
ukrepi spodbujanja ohranjanja ali dodatnih storitev gostinstva in trgovine	5	6	IV
vključevanje mladih v družbeno življenje občine in v procese odločanja	5	10	II
spodbujanje obrtniških dejavnosti, ki so bile nekoč v občini	5	20	II
država bi morala dati subvencije mladim družinam v obmejnih občinah, ki so oddaljeni več kot 20 km, namreč ti imajo dodatne stroške za prevoz otrok, nenazadnje tudi dati stimulacije za novorojene otroke (kot na Madžarskem, kjer imajo stimulacije za enega, za dva, za tri otroke in več, tudi pri gradnji stanovanj so na voljo nepovratna sredstva in prav tako pri nakupu vozil) in dodeliti nepovratna sredstva občinam za gradnjo stanovanj	5	23	I
programi za razvoj spodbujanje in razvoj podjetništva	5	26	III
bankomat v turističnem naselju	5	31	II
spodbude za razvoj inovativnega podjetništva za mlade	5	38	II
razvoj gospodarstva in delovnih mest	5	50	III
prožnejša prostorska politika z zagotavljanjem azidljivih zemljišč in poslovnih con	5	55	II
nujno potrebujemo ugodnejšo prostorsko zakonodajo za vzpostavitev poslovnih con in rahljanje razvoja kmetijske dejavnosti na kmetijskih zemljiščih, nacionalna sredstva za obnove in dograditve osnovnih šol in vrtcev ter objektov za šport in rekreacijo	5	59	IV
ustvarjanje novih delovnih mest.	5	75	III
ohranjanje poseljenosti s poenostavitvijo postopka za razpršeno gradnjo.	5	89	II

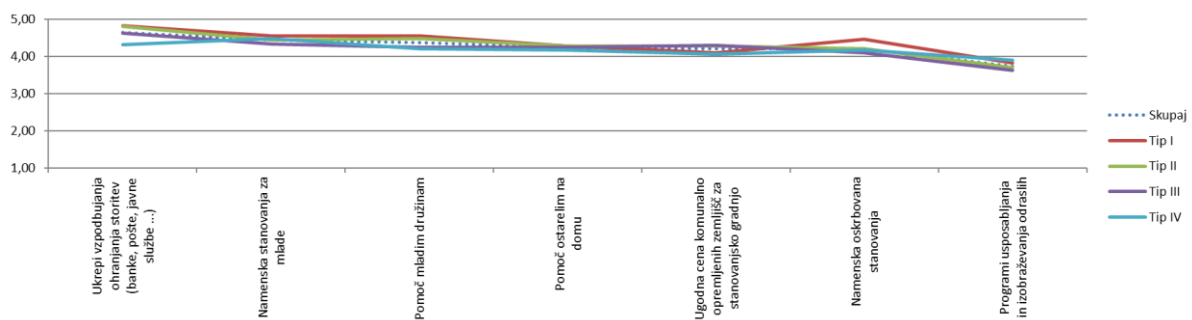
Občine so morale oceniti ukrepe, s katerimi bi bili najbolj primerno nasloviti razvojne probleme na področju človeških virov. Ocenjevale so lahko z 1–5 (ni pomembno – zelo pomembno). Vsi ukrepi so ocenjeni visoko v vseh tipih občin. Kljub temu se med njimi kažejo tudi nekatere razlike.

Občine v vseh tipih menijo, da bi bili najbolj potrebni ukrepi za spodbujanje ohranjanja storitev (bank, pošt, javnih služb ipd.; vse ocene nad 4,32; povprečna ocena 4,64). Temu sledi pomoč mladim družinam in namenska stanovanja za mlade, še posebej v občinah tipa 1. Občine tipa 2 in 3 si najbolj prizadevajo za ukrepe za ugodno ceno komunalno opremljenih zemljišč za stanovanjsko gradnjo, medtem ko občine tipa 1 ocenjujejo kot najprimernejši ukrep namenska oskrbovana stanovanja. Kot najmanj pomemben ukrep občine ocenjujejo programe za usposabljanje in izobraževanje odraslih, vendar še vedno s povprečno oceno 3,74. pri tem vprašanju sicer izstopajo občine tipa 4, ki dajejo temu ukrepu med vsemi tipi največji pomen.

Slika 11: Ukrepi, s katerimi bi bilo najprimerneje nasloviti razvojne probleme na področju ČLOVEŠKIH VIROV v občinah OPO (ocena 1 pomeni ni pomembno, ocena 5 zelo pomembno)

Slika 12: Ukrepi, s katerimi bi bilo najprimerneje nasloviti razvojne probleme na področju ČLOVEŠKIH VIROV v občinah OPO po tipih razvitosti (ocena 1 pomeni ni pomembno, ocena 5 zelo pomembno)

Dodatni komentar:

	Občina	Tip
Stanovanj za mlade družine primanjkuje, ker jih raje namenjajo za oddajo turistom, nakupne cene zemljišč za gradnjo so za občane previsoke, zato gradijo stanovanja, ki so namenjena za občasno bivanje.	4	II
Občina aktivno spodbuja programe na področju pomoči pri reševanju prvega stanovanjskega problema, ravno tako zagotavljamo komunalno opremljena zemljišča za stanovanjsko gradnjo po ugodnih pogojih.	24	III
Zlasti je težava odseljevanje izobražene mladine, saj se s študija le redko kdo vrne na podeželje. Posledično nam narašča delež vasi, kjer skoraj ni otrok in ki bodo na daljši rok ostale brez prebivalstva.	25	III
Več javnih institucij oziroma njihovih oddelkov preseliti v obmejne občine, decentralizacija javnih storitev.	28	II
Želim izpostaviti, da je staranje prebivalstva v naši občini nad slovenskim povprečjem. Mladi se množično odseljujejo, predvsem izobraženi, saj v turistični občini za njih ni primernih delovnih mest.	35	III
Izpostavljamo predvsem nizko samoiniciativnost človeških virov, predvsem mladih za aktivnosti v vsesplošnem družbenem življenju.	37	I
V občini je problem strukturna brezposelnost, mladi se nimajo možnosti zaposliti na delovnih mestih z višjo dodano vrednostjo, zlasti so problem zaposlitve izobraženega družboslovnega kadra.	46	IV
V občini je kriminala zelo malo. Manjkajo kakovostna delovna mesta za mlade in mlade izobražence. Spodbuditi bo potrebno razvoj inovativnih MSP in s tem nova delovna mesta. Oskrba starejših trenutno ni velik problem, pričakujemo pa ga v naslednjih letih zaradi staranja prebivalstva.	48	II

	Občina	Tip
Za človeške vire je izrednega pomena zagotovitev visoko kvalificiranih delovnih mest, kar bi preprečilo odseljevanje izobraženega kadra v druga gospodarska središča.	50	III
Vsa infrastruktura je na problemskih območjih bistveno dražja, kaj šele, če primerjamo strošek na prebivalca. Danes ljudje pričakujejo cesto do hiše, ki bo vzdrževana (ali pričakujejo preveč?), medtem ko se ukvarjamo z "digitalizacijo", nekateri deli podeželja ostajajo krepko v prejšnjem stoletju. Mlade družine se danes odločajo za življenje predvsem na podlagi kakovosti predšolske vzgoje, šolstva, zdravstva, športa in potenciala delovnih mest. Če bomo uspeli podeželju zadostiti ključne, prej naštete izzive, bo podeželje živo, obdelano in kot tako bo prispevalo k razvoju gospodarstva - predvsem turizma!	59	IV
Za razvoj območja je najpomembnejši človeški vir. To je kapital, ki nam ne sme uiti, ne iz občine in ne iz Slovenije. Treba je zagotoviti poseljenost, mladim omogočiti razvoj v domačem okolju, tudi na podeželju.	74	II

PODROČJE III: DOSTOPNOST V VAŠI OBČINI

7. Kako ocenjujete STANJE na področju DOSTOPNOSTI do infrastrukture in storitev z vidika vaših občanov (prosimo, ocenite z oceno od zelo slabo do zelo dobro)?

	Št. odgovorov	Povprečje	Standardni odklon	Varianca
Prometna povezanost oz. dostopnost do drugih občin	81	3,15	1,07	1,15
Dostopnost do širokopasovnih omrežij	81	2,56	1,22	1,50
Dostopnost do poštnih in bančnih storitev	81	2,79	1,05	1,09
Dostopnost do institucij države, kot so finančna uprava, policijska uprava, geodetska uprava, center za socialno delo, upravna enota, zavod za zaposlovanje	81	2,52	1,04	1,08
Dostopnost do delovnih mest	81	2,49	0,96	0,93
Kakovost javnega prevoza (frekvenca, razvejanost omrežja)	81	1,95	0,84	0,70
Pokritost s signalom mobilne telefonije	81	2,98	1,11	1,22
Dostopnost do srednješolskega izobraževanja	81	2,98	1,02	1,05
Dostopnost do kulturne ponudbe (v občini in bližnjih mestih)	81	3,27	0,76	0,58
Drugo (prosimo, vpišite):	1	1,00	-	-

Drugo:

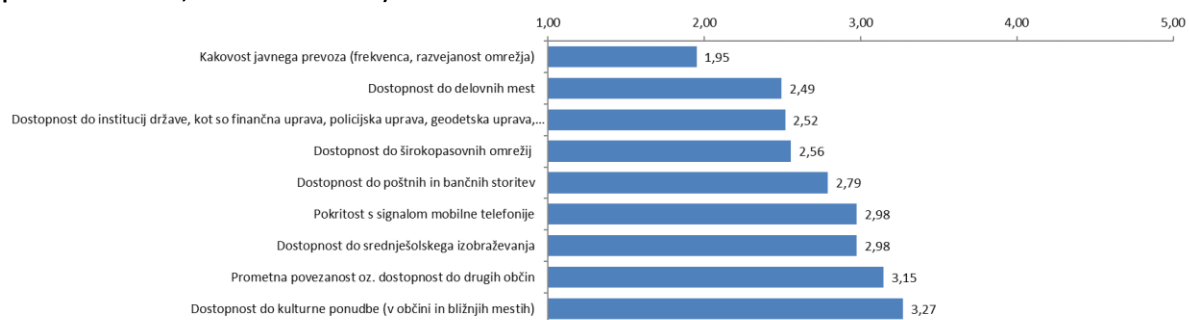
vse našteto ni dostopno in smo v celoti vezani na sosednje večje občine

Ocena	Občina	Tip
1	33	II

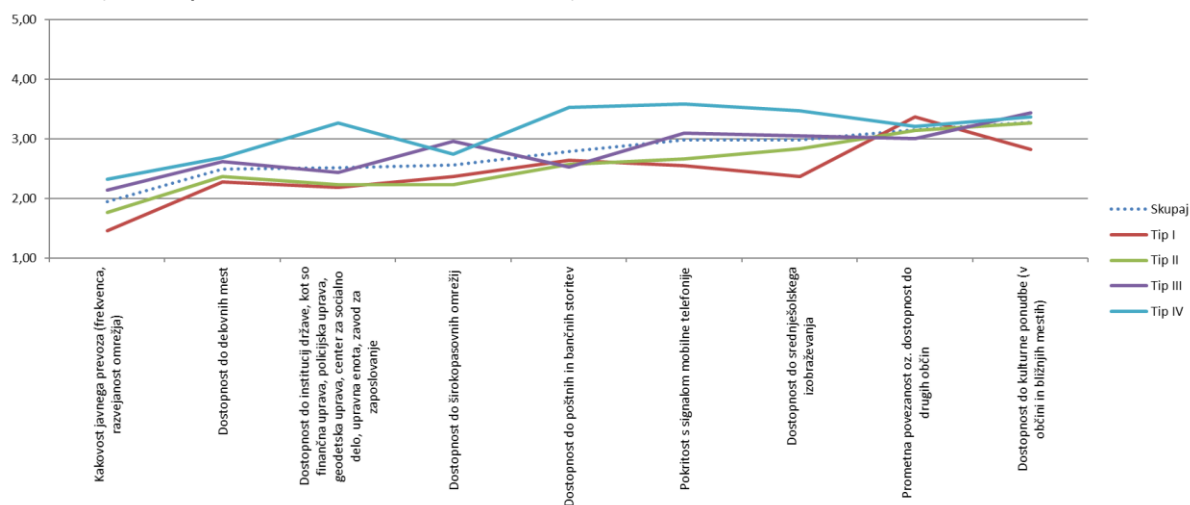
Občine smo vprašali, kako bi ocenili stanje na področju dostopnosti in storitev z vidika občanov. Ocenjevale so lahko z 1–5 (zelo slabo – zelo dobro). Najbolje ocenjena je dostopnost do kulturne ponudbe, razen pri občinah tipa 1. Prav tako občine, z izjemo občin tipa 1, niso izpostavile problematike dostopnosti do srednješolskega izobraževanja.

Dostopnost do institucij države, širokopasovnega omrežja, poštnih in finančnih storitev in signala mobilne telefonije precej bolje kot ostale občine ocenjujejo v tipu 4. Problematiko pokritosti s signalom mobilne telefonije so izpostavile občine tipa 1 in 2. Pri prvih dveh tipih občin stremijo k izboljšanju dostopnosti do institucij države, kot so finančna uprava, policijska uprava, geodetska uprava, center za socialno delo, upravna enota, zavod za zaposlovanje in pa dostopnosti do delovnih mest. Pri vseh tipih občin je problematična dostopnost do delovnih mest. V najslabšem stanju je, po mnenju občin, kakovost javnega prevoza, kjer je povprečna ocena 1,95. Problem predstavlja tako frekventnost kot razvejanost omrežja. Tu je tudi pri najbolj razvitih občinah ocena le 2,32.

Slika 13: Ocena stanja na področju DOSTOPNOSTI do infrastrukture in storitev z vidika občanov v občinah OPO (ocena 1 pomeni zelo slabo, ocena 5 zelo dobro)

Slika 14: Ocena stanja na področju DOSTOPNOSTI do infrastrukture in storitev z vidika občanov v občinah OPO po tipih razvitosti (ocena 1 pomeni zelo slabo, ocena 5 zelo dobro)

8. Kateri so po vašem mnenju glavni VZROKI za razvojni zaostanek v vaši občini na področju DOSTOPNOSTI (prosimo, ocenite z oceno od ni pomembno do zelo pomembno)?

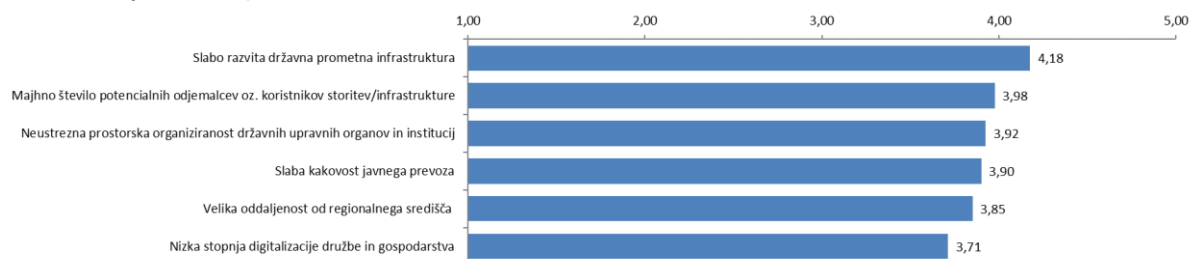
	Št. odgovorov	Povprečje	Standardni odklon	Varianca
Slaba kakovost javnega prevoza	80	3,90	0,94	0,88
Majhno število potencialnih odjemalcev oz. koristnikov storitev/infrastrukture	80	3,98	0,86	0,73
Nizka stopnja digitalizacije družbe in gospodarstva	80	3,71	0,90	0,82
Velika oddaljenost od regionalnega središča	80	3,85	1,08	1,17
Slabo razvita državna prometna infrastruktura	80	4,18	0,87	0,75
Neustrezna prostorska organiziranost državnih upravnih organov in institucij	79	3,92	0,94	0,89
Drugo (prosimo, vpišite):	3	4,00	1,00	1,00

Drugo:

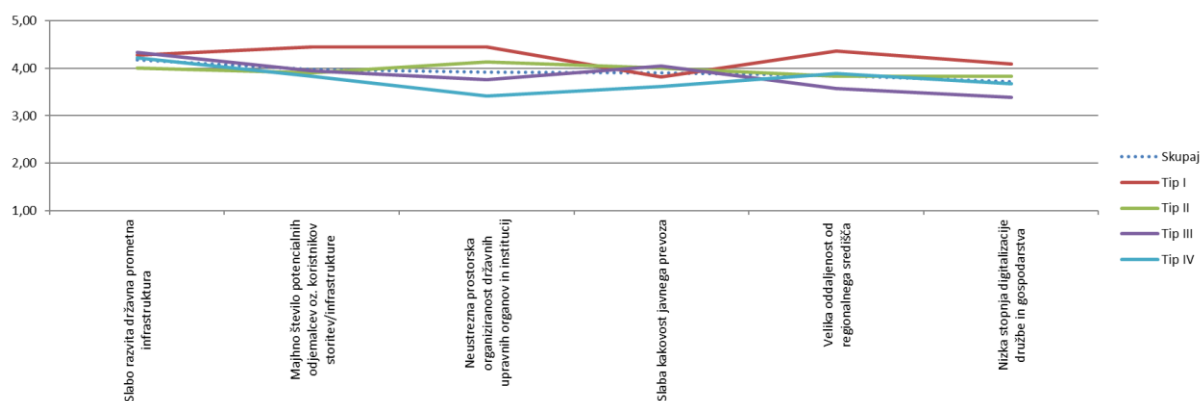
	Ocena	Občina	Tip
redka poseljenost	5	25	III
nedelovanje upravne enote - matični urad	4	43	II

Občine so morale oceniti glavne vzroke za razvojno zaostalost na področju dostopnosti. Ocenjevale so z 1–5 (ni pomembno – zelo pomembno). Kot najpomembnejši vzrok so občine ocenile slabo razvito državno prometno infrastrukturo (najvišje ocenjen pri občinah tipa 1 in 3). Kot drugi najpomembnejši vzrok je neustrezna prostorska organiziranost državnih upravnih organov in institucij, posebej to izstopa pri občinah tipa 1 in 2. Občine prvega tipa so izrazile tudi pomembnost majhnega števila potencialnih odjemalcev oz. uporabnikov storitev/infrastrukture, nizke stopnje digitalizacije družbe in gospodarstva ter velike oddaljenosti od regionalnega središča. Občine tretjega tipa pa so z visoko oceno (4,05) ocenile tudi slabo kakovost javnega prevoza.

Slika 15: Glavni vzroki za razvojni zaostanek na področju DOSTOPNOSTI v občinah OPO (ocena 1 pomeni ni pomembno, ocena 5 zelo pomembno)

Slika 16: Glavni vzroki za razvojni zaostanek na področju DOSTOPNOSTI v občinah OPO po tipih razvitosti (ocena 1 pomeni ni pomembno, ocena 5 zelo pomembno)

9. S katerimi UKREPI bi bilo po vašem mnenju najprimerneje nasloviti razvojne probleme v vaši občini na področju DOSTOPNOSTI (prosimo, ocenite z oceno od ni pomembno do zelo pomembno)?

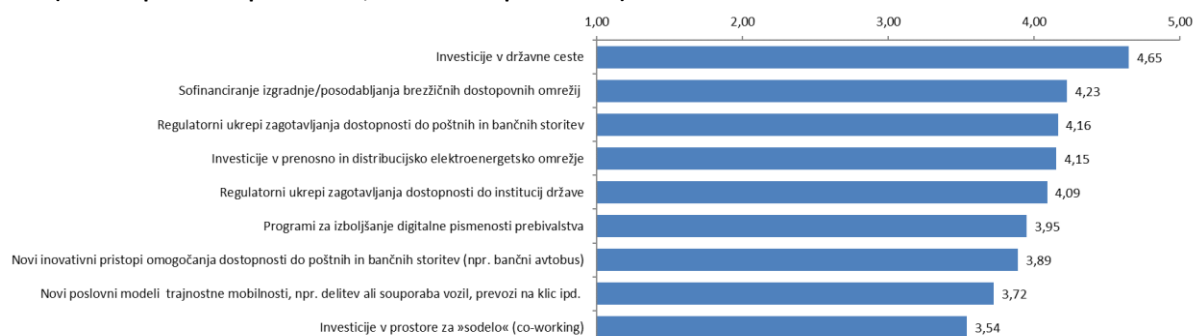
Ukrep	Št. odgovorov	Povprečje	Standardni odklon	Varianca
Investicije v prostore za »sodelo« (co-working)	80	3,54	0,97	0,94
Novi poslovni modeli trajnostne mobilnosti, npr. delitev ali souporaba vozil, prevozi na klic ipd.	79	3,72	0,82	0,67
Investicije v državne ceste	80	4,65	0,60	0,36
Investicije v prenosno in distribucijsko elektroenergetsko omrežje	79	4,15	0,86	0,75
Novi inovativni pristopi omogočanja dostopnosti do poštinih in bančnih storitev (npr. bančni avtobus)	80	3,89	0,91	0,84
Regulatorni ukrepi zagotavljanja dostopnosti do poštinih in bančnih storitev	80	4,16	0,88	0,77
Regulatorni ukrepi zagotavljanja dostopnosti do institucij države	79	4,09	0,77	0,59
Sofinanciranje izgradnje/posodabljanja brezžičnih dostopovnih omrežij	80	4,23	0,80	0,63
Programi za izboljšanje digitalne pismenosti prebivalstva	79	3,95	0,86	0,74
Drugo (prosimo, vpišite):	6	4,67	0,82	0,67

Drugo:

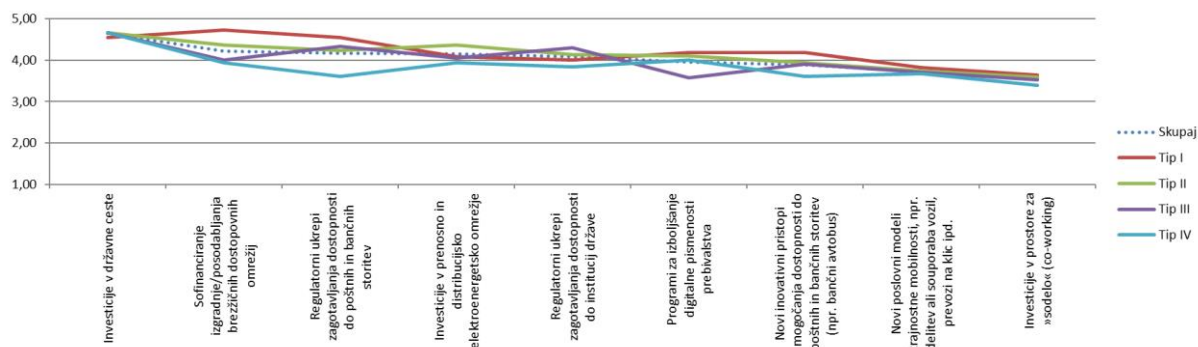
	Ocena	Občina	Tip
elektro energetski potencial reke Kolpe – obnove jezov za potrebe ekologije, obnovljivih virov energije, turizma	5	33	I
ni samo brezžični dostop do omrežja, temveč tudi optični	5	38	II
investicije v občinske ceste, v kolesarske steze ...	5	56	II
enostavna digitalizacija javne uprave, dodatna sredstva – ključni projekti – osnovno šolstvo, predšolska vzgoja, šport, zdravstvo	5	59	IV
novi poslovni modeli trajnostne mobilnosti so v praksi nemogoči zaradi neuskkljenih delovnih časov, ki se dnevno spreminjajo. Pošta je v kraju delovala 120 let in jo je treba ohraniti v fizični obliki. Če ne bo rentabilna, jo mora sofinancirati država, tako kot financira javni prevoz	5	89	II

Anketirane občine so morale oceniti pomembnost ukrepov, s katerimi bi lahko izboljšali področje dostopnosti za njihove občane. Ocenjevale so lahko z 1–5 (ni pomembno – zelo pomembno). Večina tipov občin meni, da je najpomembnejši ukrep obnova in investicije v državne ceste z oceno kar 4,65. Sledi sofinanciranje izgradnje/posodabljanja brezžičnih dostopnih omrežij. Občine kot pomembne prepoznavajo regulatorne ukrepe zagotavljanja dostopnosti do poštnih in bančnih storitev, ki so najbolj izraženi pri občinah tipa 1, 2 in 3, kakor tudi regulatorne ukrepe zagotavljanja dostopnosti do institucij države. Pomembne so tudi investicije v prenosno in distribucijsko elektroenergetsko omrežje, še posebej pri občinah tipa 2. Občine vseh tipov (ocene med 3,67 in 3,82; povprečna ocena 3,72) si prizadevajo za novi poslovni modeli trajnostne mobilnosti, npr. delitev ali souporaba vozil, prevozi na klic ipd. Prav tako si občine tipa 1, 2 in 4 prizadevajo za programe za izboljšanje digitalne pismenosti prebivalstva (pri vseh tipih občin ocena nad 4,00). Kot najmanj pomemben ukrep so občine izbrale investicije v prostore za »sodelo« (co-working), vendar je povprečje ocen še vedno 3,54.

Slika 17: Ukrepi, s katerimi bi bilo najprimerneje nasloviti razvojne probleme na področju DOSTOPNOSTI v občinah OPO (ocena 1 pomeni ni pomembno, ocena 5 zelo pomembno)

Slika 18: Ukrepi, s katerimi bi bilo najprimerneje nasloviti razvojne probleme na področju DOSTOPNOSTI v občinah OPO po tipih razvitosti (ocena 1 pomeni ni pomembno, ocena 5 zelo pomembno)

Dodatni komentar:

	Občina	Tip
Na tem področju je največja ovira razvoja dostopnost do širokopasovnih podatkovnih omrežij in zelo počasno obravnavanje postopkov spreminjanja prostorskih planov ter premajhno upoštevanje specifik razpršene poselitve in maloobmejnega terena.	10	II
Področje dostopnosti v naši občini dodatno otežuje redka poseljenost, saj je prebivalstvo razpršeno v številnih naseljih, kar dodatno povečuje stroške infrastrukture. Poglavitna je zagotovitev hitrih povezav za dnevne migracije preko ureditve avtoceste ali hitrega javnega prevoza. Občina velike napore vlaga v ohranitev poštnih poslovalnic. Za zagon industrije je treba zagotoviti ustrezno energetska omrežje zadostnih kapacitet, zlasti za elektriko in plin. Na področju državnih institucij je v zadnjih letih opazen trend njihove selitve v regijska središča, posledično postajajo te manj dostopne za občane. Nujno je treba ohraniti dostopnost teh storitev vsaj na ravni upravnih enot. Davčne in geodetske storitve bi lahko izvajali v okviru pisarn na upravnih enotah. Kljub digitalizaciji se vseh storitev ne da izvajati na daljavo, z ukinjanjem izpostav se povečujejo stroški za dostop do storitev, kar negativno vpliva na razvoj občine.	25	III
Potencial reke Kolpe z obnovo nekdanjih delujočih jezov, ki nudijo potencial pridobivanja obnovljivih virov energije, ekološko zaščito pred sušo in poplavo, razvoj turizma, ohranjanje kulturne dediščine.	33	I
Ne glede na podeželskost naše občine morajo biti tudi lokalnemu prebivalstvu na razpolago vse potrebne storitve.	37	I
Ni samo brezžični dostop do omrežja, temveč tudi optični.	38	II
Dostopna infrastruktura omogoča lažje vlaganje MSP. Digitalna transformacija pa zahteva odlično infrastrukturo brez sivih lis.	48	II
Težava je v tem, da je Pošta Slovenije zaprla pošte v vseh krajevnih skupnostih razen v enem od naselij občine, prav tako so zaprti vsi krajevni uradi. Zaradi tega morajo občani vse poštno in uprave zadeve urejati v tem naselju občine. Za nekatere to predstavlja velik problem, saj nimajo prevoza – niti lastnega niti avtobusnega.	52	III
Investicija v državno cesto bo potekala 2021-22, elektroenergetsko omrežje se v zadnjih letih zelo obnavlja, wi-fi točke vzpostavljene v večini vasi v občini.	78	I
Nepojmljivo je, da uradnik v Ljubljani (AKOS) določa delovni čas pošte, ki je odprta samo dve uri dnevno in še to v času, ki je za občane nesprejemljiv!	89	II

PODROČJE IV: GOSPODARSKI RAZVOJ V VAŠI OBČINI**10. Kako ocenjujete STANJE na področju GOSPODARSKEGA RAZVOJA v vaši občini (prosimo, ocenite z oceno od zelo slabo do zelo dobro)?**

	Št. odgovorov	Povprečje	Standardni odklon	Varianca
Razpoložljivost delovnih mest	81	2,10	0,86	0,74
Usklajenost delovnih mest z izobrazbeno strukturo prebivalcev	81	2,26	0,77	0,59
Zaposlitvene možnosti mladih	81	1,78	0,79	0,63
Razpoložljivost industrijskih/obrtnih/poslovnih con	81	2,31	1,08	1,17
Konkurenčnost obstoječih podjetij (visoka dodana vrednost na zaposlenega)	81	2,43	0,89	0,80
Razvitost storitvenega sektorja	81	2,57	0,81	0,65
Podjetnost prebivalstva	81	2,46	0,82	0,68
Energetska infrastruktura	81	2,81	0,84	0,70
Razvitost sektorja socialnih podjetij	81	2,01	0,77	0,59
Konkurenčnost kmetijskih gospodarstev	81	2,27	0,87	0,75
Razpoložljivost prenočitvenih zmogljivosti	81	2,49	1,30	1,68
Ostala turistična ponudba (znamenitosti, gastronomija, tematske poti ...) in promocija turizma v občini	81	2,91	1,05	1,10

	Št. odgovorov	Povprečje	Standardni odklon	Varianca
Razvitost združništva	81	1,78	0,79	0,63
Spodbujanje podjetništva	81	2,49	0,84	0,70
Varovana območja narave (Natura 2000, krajinski parki) kot dejavnik gospodarskih in družbenih koristi	81	2,73	1,05	1,10
Drugo (prosimo, vpišite):	2	1,50	0,71	0,50

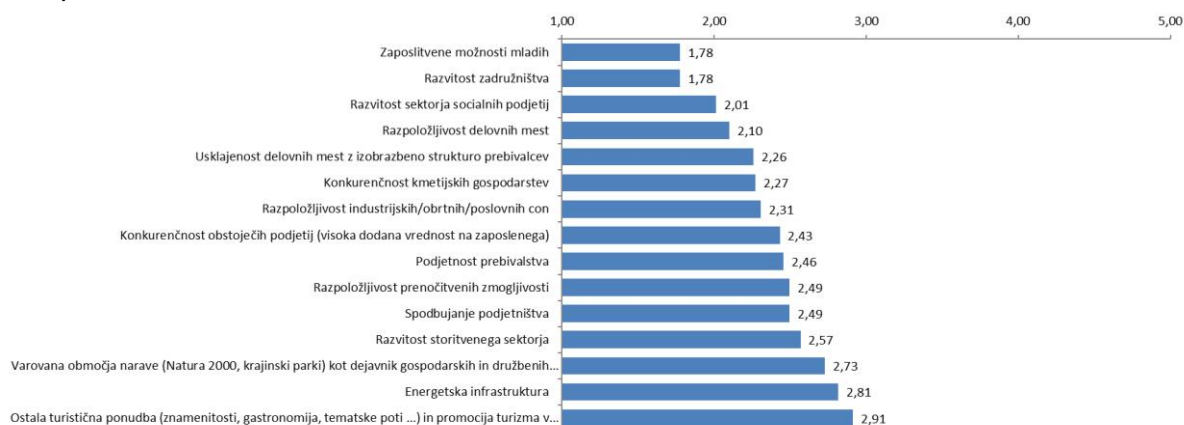
Drugo:

Natura 2000 z vidika omejevanja ostalih procesov, ne ekoloških

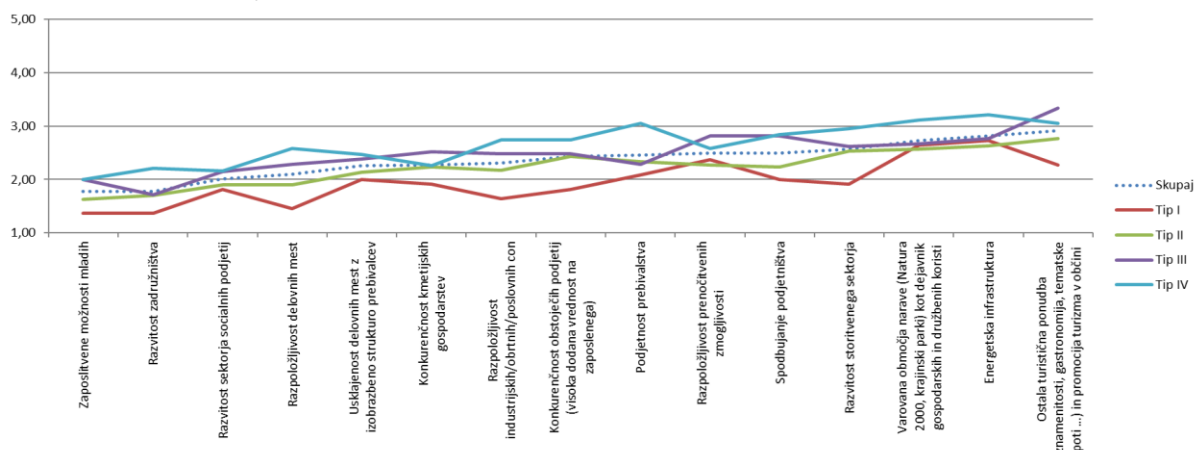
Ocena	Občina	Tip
1	33	II

Občine so bile vprašane za oceno stanja na področju gospodarskega razvoja. Ocenjevale so lahko z 1–5 (zelo slabo – zelo dobro). Iz odgovorov je razvidno, da je gospodarski razvoj v vseh tipih občin velik problem. Najbolj kritične so zaposlitvene možnosti mladih, razvitost združništva in razvitost sektorja socialnih podjetij, kar menijo vse občine v vseh tipih občin. Kritična je tudi razpoložljivost delovnih mest na splošno. Občine tipa 1 in 2 menijo, da je problematična tudi slaba razpoložljivost industrijskih, obrtnih in poslovnih con ter nekonkurenčnost kmetijskih gospodarstev. Občine tipa 2 menijo, da primanjkuje prenočitvenih zmogljivosti. Pri vseh vprašanih občinah pa problem predstavlja tudi neuskajenost delovnih mest z izobrazbeno strukturo prebivalcev. Vsi tipi občin delijo mnenje, da stanje na področju varovanih območij narave ni niti kritično niti ustrezno (povprečna ocena 2,73). Občine tipa 1 izpostavljajo nezadostno razvitost storitvenega sektorja in premajhno podjetnost prebivalstva. Najbolje ocenjeni sta promocija turizma v občini ter ostala turistična ponudba (znamenitosti, gastronomija ...) in energetska infrastruktura, vendar je povprečna ocena obeh še vedno pod 3.

Slika 19: Ocena stanja na področju GOSPODARSKEGA RAZVOJA v občinah OPO (ocena 1 pomeni zelo slabo, ocena 5 zelo dobro)

Slika 20: Ocena stanja na področju GOSPODARSKEGA RAZVOJA v občinah OPO po tipih razvitosti (ocena 1 pomeni zelo slabo, ocena 5 zelo dobro)

11. Kateri so po vašem mnenju glavni VZROKI za razvojni zaostanek v vaši občini na področju GOSPODARSKEGA RAZVOJA (prosimo, ocenite z oceno od ni pomembno do zelo pomembno)?

	Št. odgovorov	Povprečje	Standardni odklon	Varianca
Pomanjkljiva ponudba komunalno opremljenih zemljišč in poslovnih prostorov	81	3,96	0,95	0,91
Visoka cena komunalno opremljenih zemljišč in poslovnih prostorov	81	3,02	1,18	1,40
Pomanjkljiva ponudba ustrezno usposobljene/izobražene delovne sile	80	3,39	0,83	0,70
Visoka cena delovne sile (strošek dela)	81	3,09	1,04	1,08
Pomanjkanje kakovostnih podjetniških projektov	81	3,91	0,92	0,85
Visoki stroški nadomestil za uporabo stavbnega zemljišča	80	2,63	1,08	1,17
Visoki stroški energentov	81	2,95	0,85	0,72
Odsotnost gospodarskih družb z visoko dodano vrednostjo	81	4,22	0,96	0,93
Pomanjkanje podjetnosti prebivalcev	81	3,96	0,73	0,54
Premalo izkoriščene turistične zmogljivosti	80	3,94	1,12	1,25
Nekonkurenčna kmetijska gospodarstva	81	3,85	0,79	0,63
Nezmožnost opravljanja poslovne dejavnosti v stanovanjih/hišah zaradi določil prostorskih aktov	80	3,01	1,10	1,20
Omejujoči notranji dejavniki v podjetjih: neperspektivne dejavnosti, zastareli proizvodi, pomanjkanje inovativnosti ipd.	81	3,28	0,94	0,88
Propad gospodarskih družb v preteklosti	81	3,40	1,21	1,47
Drugo (prosimo, vpišite):	4	5,00	0,00	0,00

Drugo:

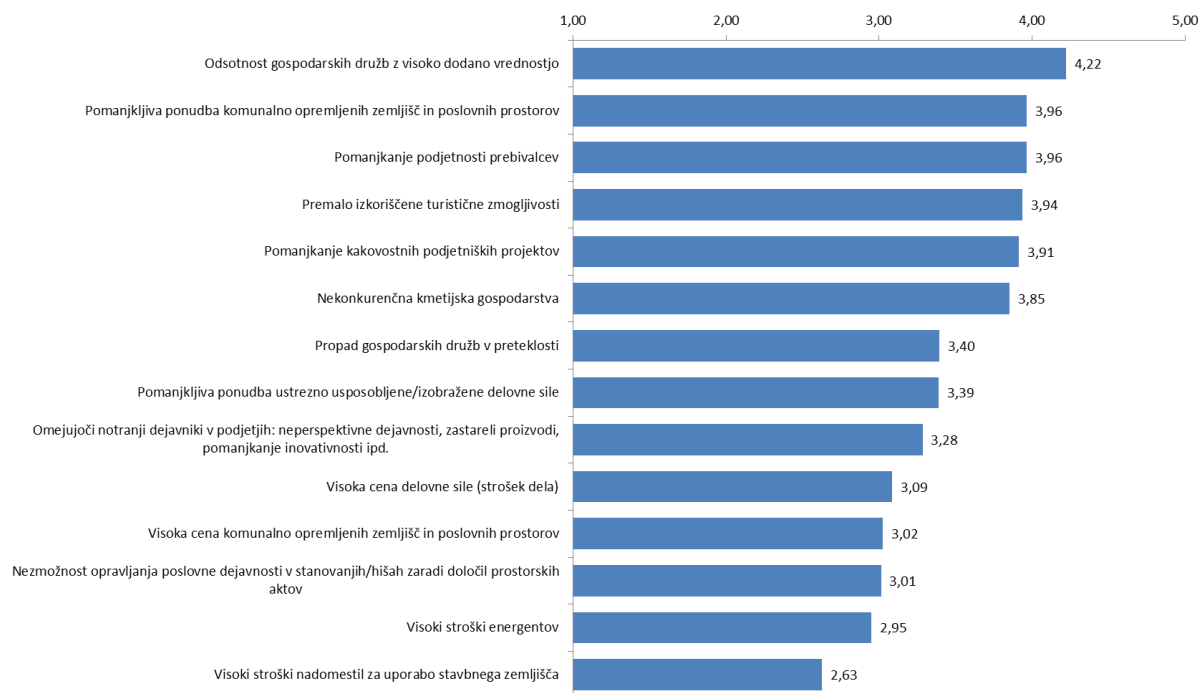
	Ocena	Občina	Tip
revitalizacija degradiranih območij	5	7	III
slaba prometna dostopnost	5	25	III
lastništvo industrijskih območij	5	43	II
obrtna cona	5	89	II

Občine so morale oceniti vzroke za zaostanek v gospodarskem razvoju. Ocenjevale so lahko z 1–5 (ni pomembno – zelo pomembno). Prav vsi tipi občin menijo, da je največji vzrok odsotnost gospodarskih družb z visoko dodano vrednostjo (povprečna ocena 4,22), pri čemer občine v tipu 1 še posebej izstopajo (ocena 4,73). Temu sledijo pomanjkljiva ponudba komunalno opremljenih zemljišč in poslovnih prostorov, pomanjkanje podjetnosti prebivalcev, premalo izkoriščene turistične zmogljivosti in pomanjkanje kakovostnih podjetniških projektov. Tudi pri teh vprašanih izstopajo občine tipa 1.

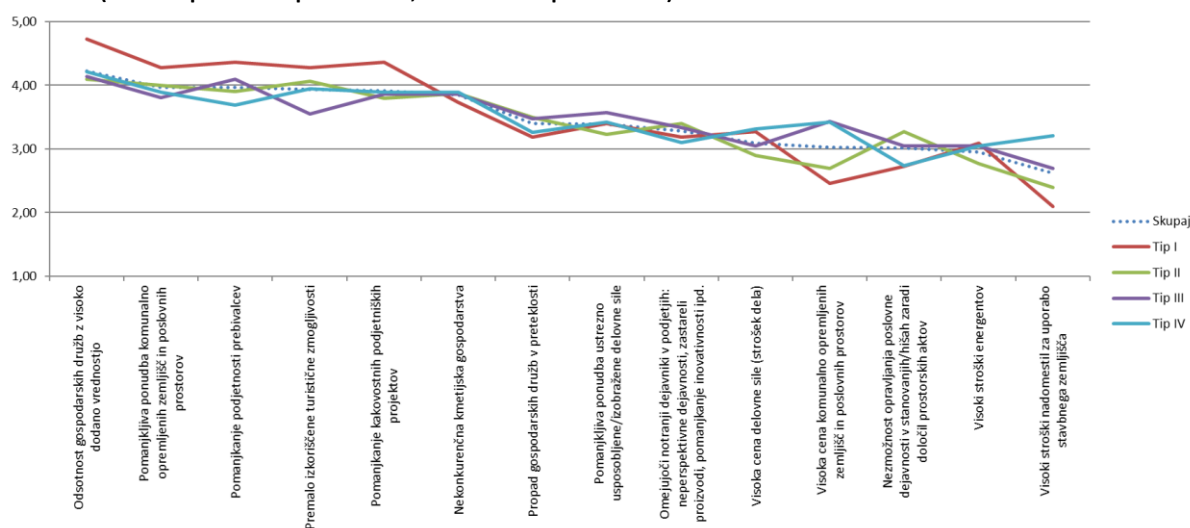
Eden pomembnejših vzrokov za razvojno zaostalost na gospodarskem področju predstavljajo tudi nekonkurenčna kmetijska gospodarstva ter pomanjkljiva ponudba ustrezno usposobljene/izobražene delovne sile. Zanimivo je, da občine tipa 3 in 4 kot glavne vzroke navajajo visoko ceno komunalno opremljenih zemljišč in poslovnih prostorov, visoke stroške energentov in visoke stroške nadomestil za uporabo stavbnega zemljišča. Kljub temu ti kazalniki niso tako problematični kot ostali, saj so njihove povprečne ocene med najnižjimi.

Zanimiva je tudi ocena nezmožnosti opravljanja poslovne dejavnosti v stanovanjih oz. hišah zaradi določil prostorskih aktov. Ta kazalnik kot najslabši ocenjujejo v občinah tipa 2 z oceno 3,28.

Slika 21: Glavni vzroki za razvojni zaostanek na področju GOSPODARSKEGA RAZVOJA v občinah OPO (ocena 1 pomeni ni pomembno, ocena 5 zelo pomembno)

Slika 22: Glavni vzroki za razvojni zaostanek na področju GOSPODARSKEGA RAZVOJA v občinah OPO po tipih razvitosti (ocena 1 pomeni ni pomembno, ocena 5 zelo pomembno)

12. S katerimi UKREPI bi bilo po vašem mnenju najprimerneje nasloviti razvojne probleme v vaši občini na področju GOSPODARSKEGA RAZVOJA (prosimo, ocenite z oceno od ni pomembno do zelo pomembno)?

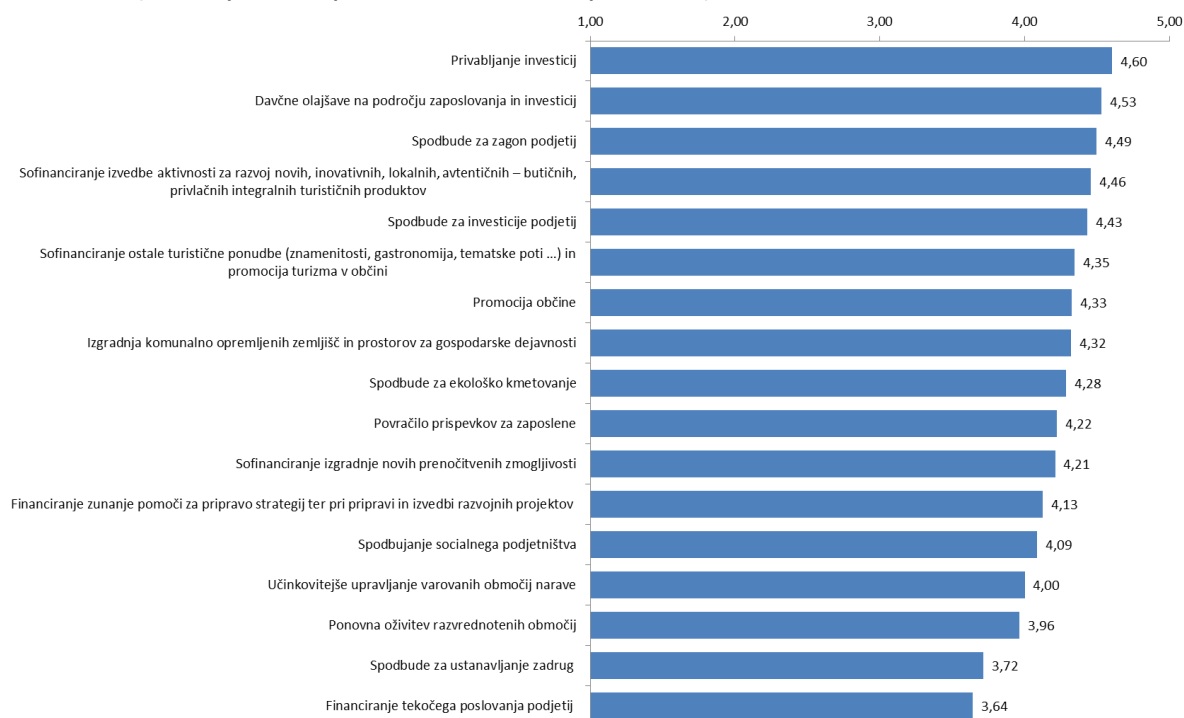
	Št. odgovorov	Povprečje	Standardni odklon	Varianca
Izgradnja komunalno opremljenih zemljišč in prostorov za gospodarske dejavnosti	81	4,32	0,86	0,75
Ponovna oživitev razvrednotenih območij	81	3,96	1,07	1,14
Privabljanje investicij	81	4,60	0,66	0,44
Promocija občine	80	4,33	0,74	0,55
Sofinanciranje izgradnje novih prenočitvenih zmogljivosti	81	4,21	1,03	1,07
Sofinanciranje ostale turistične ponudbe (znamenitosti, gastronomija, tematske poti ...) in promocija turizma v občini	81	4,35	0,88	0,78

	Št. odgovorov	Povprečje	Standardni odklon	Varianca
Spodbude za ekološko kmetovanje	81	4,28	0,75	0,56
Spodbude za ustanavljanje zadrug	81	3,72	1,06	1,13
Davčne olajšave na področju zaposlovanja in investicij	81	4,53	0,67	0,45
Povračilo prispevkov za zaposlene	81	4,22	0,84	0,70
Spodbude za zagon podjetij	81	4,49	0,63	0,40
Spodbujanje socialnega podjetništva	81	4,09	0,84	0,70
Financiranje tekočega poslovanja podjetij	81	3,64	1,02	1,03
Spodbude za investicije podjetij	81	4,43	0,74	0,55
Sofinanciranje izvedbe aktivnosti za razvoj novih, inovativnih, lokalnih, avtentičnih – butičnih, privlačnih integralnih turističnih produktov	81	4,46	0,76	0,58
Učinkovitejše upravljanje varovanih območij narave	81	4,00	0,85	0,73
Financiranje zunanje pomoči za pripravo strategij ter pri pripravi in izvedbi razvojnih projektov	80	4,13	0,92	0,84
Drugo (prosimo, vpišite):	4	5,00	0,00	0,00

Drugo:

	Ocena	Občina	Tip
ureditev prometne in energetske infrastrukture	5	25	III
financiranje celovite podpore podjetjem pri izkoriščanju razvojnih priložnosti	5	45	III

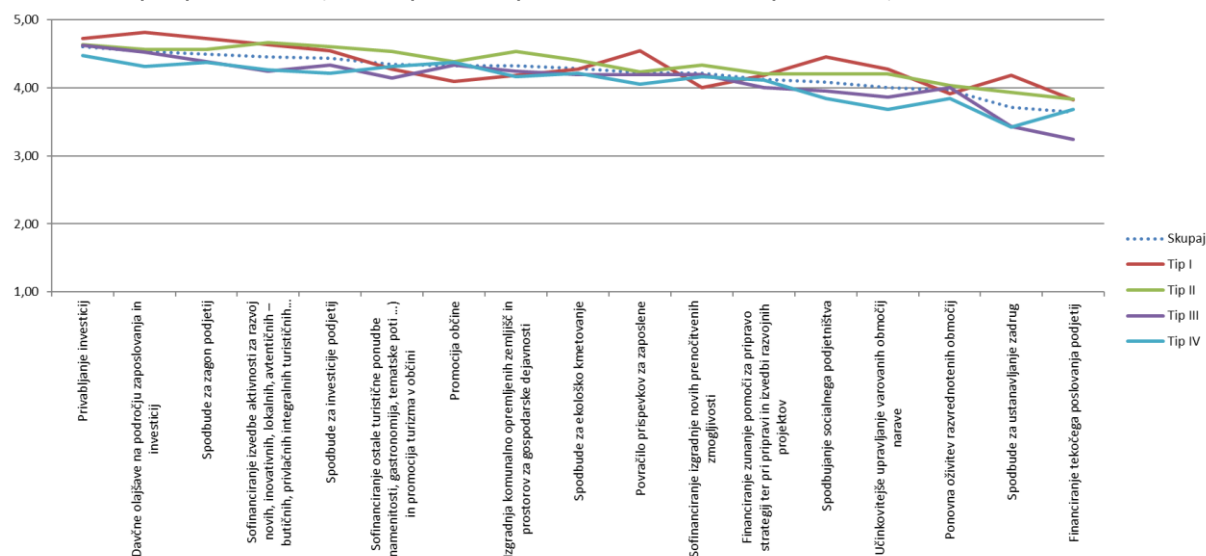
Slika 23: Ukrepi, s katerimi bi bilo najprimerneje nasloviti razvojne probleme na področju GOSPODARSKEGA RAZVOJA v občinah OPO (ocena 1 pomeni ni pomembno, ocena 5 zelo pomembno)

Pri tem vprašanju smo občine vprašali, kateri ukrepi bi bili po njihovem mnenju najprimernejši oz. najpomembnejši. Ocenjevale so lahko z 1–5 (ni pomembno – zelo pomembno). Najmanj pomembno se občinam zdi financiranje tekočega poslovanja podjetij (povprečna ocena 3,64), spodbude za ustanavljanje zadrug (povprečna ocena 3,72) ter ponovna oživetev razvrednotenih območij (povprečna ocena 3,96). Ostali ukrepi so dokaj izenačeni. Kot pomembne jih najbolj prepoznavajo občine v tipu 1. Najbolj izstopa pridobivanje investicij ter davčne olajšave na področju zaposlovanja in investicij (ocena nad 4,5). Primerjava po tipih občin kaže, da so občine tipa 1 bolj naklonjene finančni pomoči, medtem ko občine ostalih tipov bolj poudarjajo pomen pogojev za gospodarski razvoj (npr. promocija občine, izgradnja komunalno opremljenih zemljišč, ponovna

oživitev razvrednotenih območij). Občine so med ukrepi izpostavile tudi potrebo po zunanji pomoči za pripravo strategij ter pripravo in izvedbo razvojnih projektov.

Slika 24: Ukrepi, s katerimi bi bilo najprimerneje nasloviti razvojne probleme na področju GOSPODARSKEGA RAZVOJA v občinah OPO po tipih razvitosti (ocena 1 pomeni ni pomembno, ocena 5 zelo pomembno)

Dodatni komentar:

	Občina	Tip
Počasnost in neprilagojenost terenu ob sprejemanju prostorskih planov in s tem povezanih stroškov.	10	II
Občina z gospodarskimi conami ne more konkurirati ostalim občinam, ki imajo poslovne cone urejene ob avtocestnih povezavah, kar vpliva na čas in stroške dostave. Vsak investitor bo raje izbral lokacijo ob boljši cestni povezavi.	25	III
Ureditev in prestrukturiranje zapuščenih prostorov podjetja Nafta Lendava v nov podjetniški inkubator ter oživitev stavb v centru Lendave.	38	II
Močno razvit turizem, ki mu sledi kmetijstvo. Primanjkuje MSP.	48	II
Težava je v tem, da težko širimo poslovne cone, saj smo omejeni zaradi poplavnih območij ob reki v občini in ob drugih vodotokih.	52	III
Pred 60 leti je bilo v občini 400 delovnih mest. S centralizacijo se je najprej ukinila občina in postopoma javne storitve, potem še gospodarska dejavnost. Za njimi pa so odšli prebivalci. Število prebivalcev se je z 2.800 zmanjšalo na 1.300. To pa je število, ki ne zagotavlja rentabilnosti nekaterih gospodarskih panog (storitvene dejavnosti, trgovina ...). Po drugi strani se je ukinila obrtna cona, ki je bila že v aktih bivše občine Ptuj, kar sili naše obrtnike v selitev dejavnosti v druge centre.	89	II

PODROČJE V: RAVEN REŠEVANJA PROBLEMOV

13. Na kateri izvedbeni ravni bi bilo po vašem mnenju sistemsko najustreznejše reševati razvojne probleme obmejnih problemskih območij, kamor sodi tudi vaša občina (prosimo, ocenite z oceno od zelo neustrezno do zelo ustrezno)?

	Št. odgovorov	Povprečje	Standardni odklon	Varianca
Državna raven	81	4,31	1,09	1,19
Razvojna regija (RRA)	81	4,00	0,99	0,98
Lokalna raven (sodelovanje sosednjih občin, lokalna razvojna agencija ...)	81	4,32	0,76	0,57

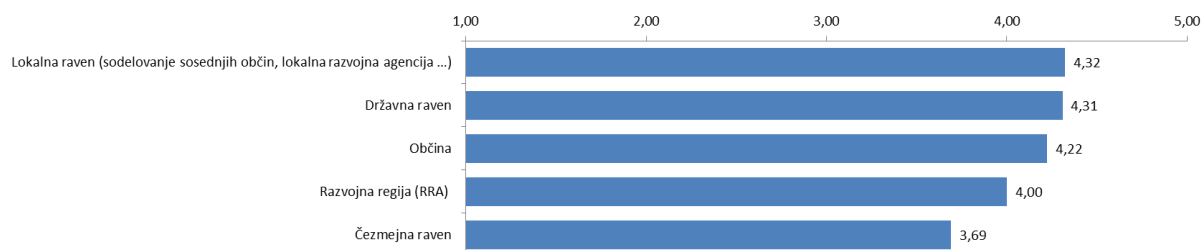
	Št. odgovorov	Povprečje	Standardni odklon	Varianca
Občina	81	4,22	0,89	0,80
Čezmejna raven	81	3,69	0,94	0,89
Drugo (prosimo, vpišite):	3	4,67	0,58	0,33

Drugo:

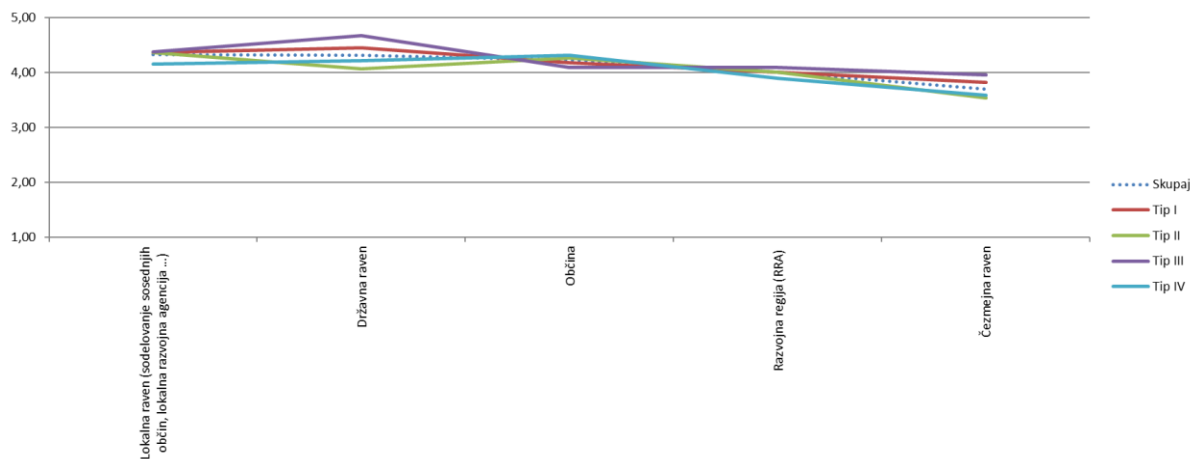
	Ocena	Občina	Tip
pokrajine	5	26	IV
na vseh ravneh bi morali sistemsko uskladiti razvojne probleme	5	75	III

Anketirane občine so morale odgovoriti, na kateri izvedbeni ravni bi bilo po njihovem mnenju sistemsko najustreznejše reševati razvojne probleme obmejnih problemskih območij. Občine so lahko ocenjevale z 1–5 (zelo neustrezno – zelo ustrezno). Občine menijo, da bi bilo najbolj ustrezno reševanje problemov na vseh treh ravneh: državni, lokalni in občinski ravni. Bolj razvite občine stremijo k reševanju problemov na državni ravni, medtem ko pa manj razvite k reševanju na lokalni ravni. Malce slabše so ocenjene razvojne regije (povprečna ocena 4,0), kjer malenkost izstopajo občine tipa 1 in 2 z neko oceno 4,00. Najslabše je ocenjena čezmejna raven (povprečna ocena 3,69), kjer pa še največ prednosti vidijo občine tipa 3 (ocena 3,95).

Slika 25: Izvedbena raven, na kateri bi bilo najustreznejše reševati razvojne probleme OPO (ocena 1 pomeni zelo neustrezno, ocena 5 zelo ustrezno)

Slika 26: Izvedbena raven, na kateri bi bilo najustreznejše reševati razvojne probleme OPO, po tipih razvitosti (ocena 1 pomeni zelo neustrezno, ocena 5 zelo ustrezno)

Dodatni komentar:

	Občina	Tip
Vprašanja ne razumem najbolje.	26	III
Občina ima zelo omejene predvsem finančne zmožnosti, da bi lahko bistveno pripomogla k zmanjšanju zaostanka za slovenskim povprečjem.	33	I
Sistemsko reševanje razvojne problematike obmejnih problemskih območij praktično ne obstaja.	37	I
Razvojne probleme je treba reševati na vseh ravneh. Državna raven mora poskrbeti za ustreznejšo prostorsko zakonodajo, ki bo omogočala tudi gradnjo na razpršenih območjih, poskrbeti za ustrezno kmetijsko zakonodajo (problematika malih, družinskih kmetij), spodbujanje gospodarstva	44	II

	Občina	Tip
na obmejnih območjih, poskrbeti za to, da se v občine vrnejo krajevni uradi, da se izvaja delo pošte preko redne oblike, ne preko pogodbene pošte, zagotoviti je treba dovolj pogost javni prevoz. Razvojna regija mora sodelovati pri privabljanju investicij. Sosednje občine morajo sodelovati pri različnih skupnih projektih (na področju turizma, kolesarskih poti, oskrbe ostarelih ...), same občine morajo poskrbeti za svojo infrastrukturo, s čezmejnimi sodelovanjem je treba krepiti celotno regijo.		
Probleme obmejnih občin mora reševati država.	48	II
Razvojne probleme bi morali reševati vsi akterji, začeni s razvojnimi agencijami in ministrstvi. Seveda je pomembna povezava obmejnih občin, ki se soočamo z bolj ali manj enakimi problemi.	52	III
Delitev sredstev v razvojni regiji je nepravilna do manjših občin. Kriteriji sestavljajo število prebivalcev in stopnja sofinanciranja (lastna sredstva) – nujna so dodatna sredstva za problemske občine, da se približajo v razvoju.	59	IV
Pri ukrepih je pomembno zagotoviti finančne vire, pri čemer opozarjamo, da večine ukrepov zaradi pristojnosti države (npr. davčna politika) občina ne more izvajati.	83	III
Reševanje problemov na ravni razvojne regije pripomore k nadaljnjemu propadanju takšnih območjih, kjer smo vedno preglasovani. Regijski centralizem je še slabši kot državni. Pa tudi sicer mislim, da številni problemi, nakopičeni predvsem ob južni meji, zahtevajo reševanje na ravni države, seveda ob sodelovanju razvojnih regij in občin. Sicer pa bi se država morala zavedati, da "prazna" južna meja ni samo ekonomski problem.	89	II

PODROČJE VI: SODELOVANJE

14. Kako ocenjujete kakovost sodelovanja vaše občine z ostalimi razvojnimi deležniki (prosimo, ocenite z oceno od 1-zelo slabo do 5 - zelo dobro)?

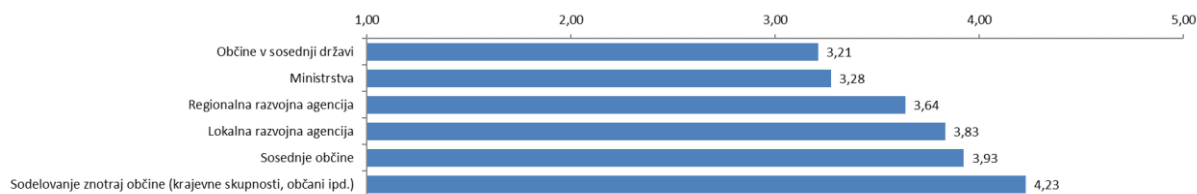
	Št. odgovorov	Povprečje	Standardni odklon	Varianca
Ministrstva	80	3,28	0,76	0,58
Regionalna razvojna agencija	80	3,64	0,73	0,54
Lokalna razvojna agencija	78	3,83	0,89	0,79
Sosednje občine	80	3,93	0,79	0,63
Občine v sosednji državi	80	3,21	1,05	1,11
Sodelovanje znotraj občine (krajevne skupnosti, občani ipd.)	79	4,23	0,73	0,54
Drugo (prosimo, vpišite):	2	3,50	2,12	4,50

Drugo:

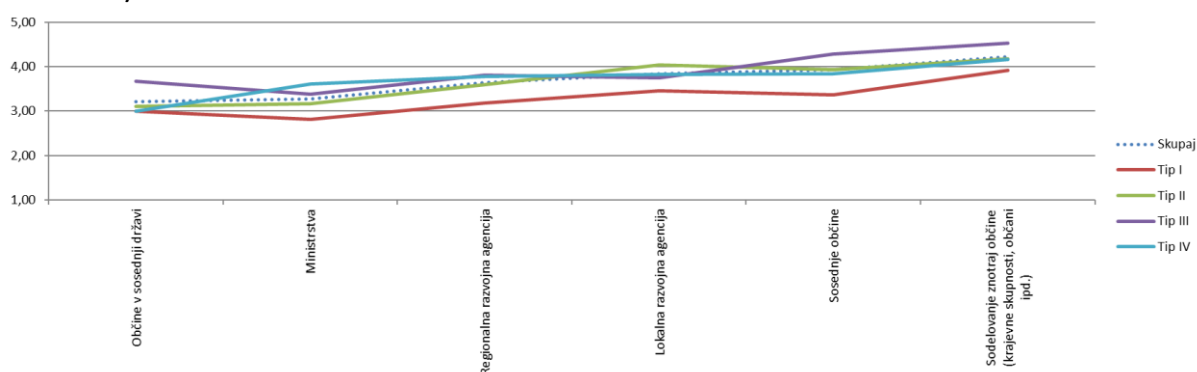
	Ocena	Občina	Tip
ni KS, s prebivalci pa je dobro sodelovanje zaradi majhne velikosti občine	5	23	I
sodelovanje z interesnimi zbornicami	2	38	II

Pri tem vprašanju so morale občine oceniti kakovost sodelovanja z ostalimi razvojnimi deležniki. Ocenjevale so lahko z 1–5 (zelo slabo – zelo dobro). Občine menijo, da je najbolj kakovostno sodelovanje znotraj občine (krajevne skupnosti, občani ...) in sodelovanje s sosednjimi občinami. Sledi sodelovanje z lokalnimi razvojnimi agencijami in pa sodelovanje z regionalnimi razvojnimi agencijami. Najslabše pa je ocenjeno sodelovanje z ministrstvi ter sodelovanje z občinami onkraj meje. V povprečju je pri bolj razvitih občinah sodelovanje boljše, najslabše pa je pri občinah tipa 1, ki najboljše ocenjujejo sodelovanje na ravni občine, sicer pa so njihove ocene pri vseh kazalnikih najslabše med vsemi tipi občin.

Slika 27: Kakovost sodelovanja občin z ostalimi razvojnimi deležniki (ocena 1 pomeni zelo slabo, ocena 5 zelo dobro)

Slika 28: Kakovost sodelovanja občin z ostalimi razvojnimi deležniki, po tipih razvitosti (ocena 1 pomeni zelo slabo, ocena 5 zelo dobro)

Dodatni komentar:

	Občina	Tip
Majhne občine, z nominalno majhnimi projekti, ki so za nas veliki in pomembni, praviloma ostajamo na stranskem tiru. Nujno sistemsko zagotoviti več podpore in investicijskih sredstev za zelo majhne občine.	26	III
Sodelovanja na lokalnem nivoju praktično ni.	37	I
Sosednje občine sodelujemo in skupaj delamo na skupnih projektih.	48	II
Sodelovanje z ministrstvi je bilo v preteklosti zelo dobro, zdaj pa tega sodelovanja skoraj ni, ker pač nimamo nobenih projektov, ki bi jih izvajali. Včasih je odzivnost posameznih državnih organov zelo počasna. Težko bi pa zato krivil upravo, bolj je za to kriva pretirana birokratizacija države, kar ugotavlja tudi vlada sama.	89	II

PODROČJE VII: USPOSOBLJENOST LOKALNIH DELEŽNIKOV ZA IZVAJANJE POLITIK

15. Prosimo, označite strinjanje s spodnjimi trditvami (prosimo, ocenite z oceno od sploh se ne strinjam do zelo se strinjam).

	Št. odgovorov	Povprečje	Standardni odklon	Varianca
Zaposleni na občini poznajo in razumejo ključne razvojne izzive občine in regije.	81	4,01	0,68	0,46
Zaposleni na občini poznajo in razumejo proces priprave, izvedbe ter spremljanja dokumentov razvojnega načrtovanja na občinski, regionalni in državni ravni (dokumenti, postopki, pristojnosti, nosilci).	81	3,86	0,70	0,49
Zaposleni na občini imajo ustrezna znanja in izkušnje s pripravo razvojnih projektov.	81	3,64	0,73	0,53
Zaposleni na občini imajo ustrezna znanja in izkušnje za izvedbo razvojnih projektov.	81	3,81	0,78	0,60

	Št. odgovorov	Povprečje	Standardni odklon	Varianca
Zaposleni na občini poznajo zahteve pri izvajanju projektov, financiranih z EU sredstvi, in so seznanjeni s posebnostmi, ki jih ti prinašajo.	81	3,73	0,82	0,68
Če potrebujemo pomoč, ustrezno podporo poiščemo na lokalni razvojni agenciji.	81	3,67	0,96	0,93
Če potrebujemo pomoč, ustrezno podporo poiščemo na regionalni razvojni agenciji.	81	3,62	0,87	0,76
Če potrebujemo pomoč, ustrezno podporo nudijo ministrstva.	81	3,30	0,83	0,69
Če potrebujemo pomoč, angažiramo zunanje svetovalce.	81	3,94	0,87	0,76
Drugo (prosimo, vpišite):	-	-	-	-

Dodatni komentar:

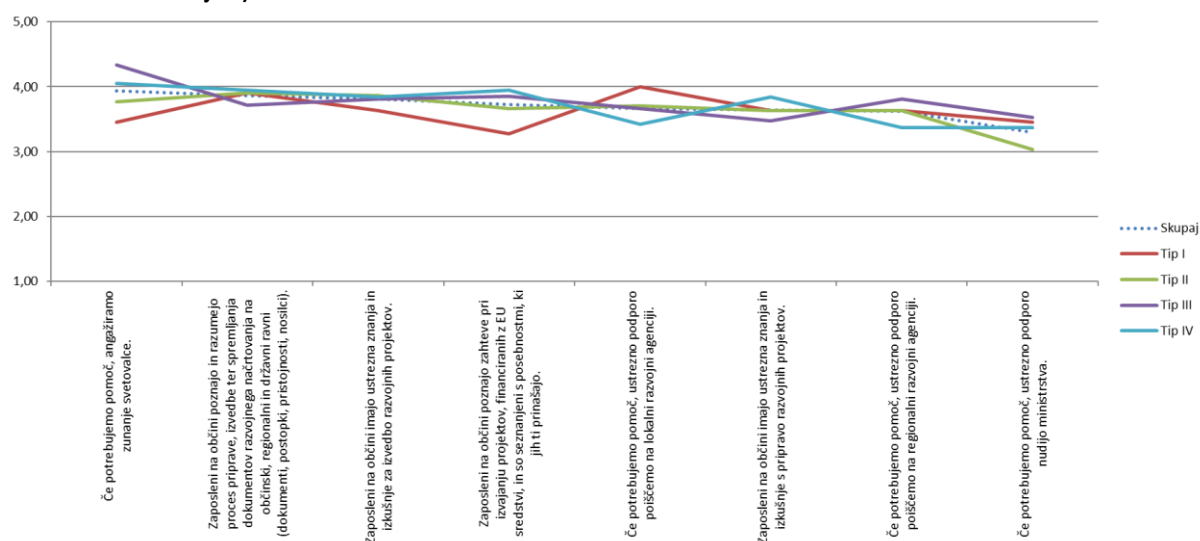
	Občina	Tip
S trditvijo se lahko samo strinjaš ali pa ne – kaj je avtor ankete mislil z bolj ali manj?	3	II
Včasih skorajda "ostaneš sam". Nihče ti noče ali ne želi pomagati.	37	I
Z zgoraj navedenimi trditvami se zelo strinjam, niso pa izraz dejanskega stanja.	41	II
Mišljenje, da manjše občine nismo sposobne pripraviti in izvajati projektov, je zmotno, kar smo dokazali v prejšnji perspektivi, ko smo bili med uspešnejšimi pri črpanju evropskih sredstev. Sicer pa zunanje izvajalce angažirajo tudi največje občine in ministrstva.	89	II

Občine smo v zadnjem vprašanju spraševali o sposobnosti in podpori občinam pri spodbujanju razvoja. Ocenjevale so lahko z 1–5 (sploh ne se strinjam – zelo se strinjam). Predvsem bolj razvite občine za pomoč angažirajo zunanje svetovalce, zaradi tega je ta trditev tudi najbolj ocenjena. Iz odgovorov je vidno tudi, da zaposlenim na občinah manjka znanja in izkušenj s pripravo in izvedbo razvojnih projektov. Podpori regionalnih razvojnih agencij in lokalnih razvojnih agencij občinam pri spodbujanju razvoja sta podobno ocenjeni, pri tem občine tipa 1 menijo, da je podpora lokalnih razvojnih agencij malce boljše kot podpora regionalnih razvojnih agencij. Najslabše je ocenjena pomoč s strani ministrstva, kjer izstopajo občine tipa 3, ki imajo najboljšo oceno, ter občine tipa 2 z najnižjo oceno.

Slika 29: Usposobljenost lokalnih deležnikov za izvajanje politik (ocena 1 pomeni sploh se ne strinjam, ocena 5 zelo se strinjam)

Slika 30: Usposobljenost lokalnih deležnikov za izvajanje politik, po tipih razvitosti (ocena 1 pomeni sploh se ne strinjam, ocena 5 zelo se strinjam)

Ali imate v zvezi z obravnavano tematiko še kakšne dodatne pripombe, komentar in priporočila?

	Občina	Tip
Anketa je dokaj obsežna in razdrobljena. Upam, da vam bodo odgovori na zastavljena vprašanja dali jasno sliko stanja.	1	IV
NUJNA sprememba uredbe MEDO – visoka amortizacijska obremenitev odjemnikov (omrežnina), na enak način kot velja za elektro omrežje. Zvišanje deleža sofinanciranja izgradnje infrastrukture in ostalih investicij in programov.	2	II
Lokalna raven najbolj pozna stanje in potrebe občine in ljudi, ki tu živimo.	7	III
Država bo morala obvezno postoriti več za obmejne občine, saj bo v nasprotnem primeru na teh območjih vedno več starejše populacije. Mladi se bodo še naprej samo odseljevali in bodo kraji v naši občini samo nazadovali oz. bodo izumrli.	8	I
Nujno je potrebno sprejeti in začeti izvajati program skladnega regionalnega razvoja. Glede na to, da se Pokolpje izteka, potrebujemo čim prej nadaljevanje gospodarskih, kmetijskih, davčnih in ostalih spodbud za obmejna območja. V nasprotnem primeru ne bomo nikoli dosegli skladne regionalne razvitosti.	13	II
Čim več naj začne država delati na obrobju – periferiji, ker bomo drugače ostali brez občanov in začeli zapirati cele občine, ker mladi, na katerih svet stoji, vidijo razvoj in delovna mesta še samo v velikih mestih, kot je Ljubljana. Veliko je možnosti in možnosti ponudbe kakovostnega življenja v naši okolici oziroma naši občini, toda brez pomoči raznih večjih inštitucij države ne bo možnosti zadržati trenda odseljevanja mladih ljudi.	20	II
Za razvoj teh območij bi morali prejeti več sredstev s strani države.	22	I
Ugotavljam, da je bilo že nešteto anket in raziskav v tem smislu, prepričan pa sem, da ni zadosti politične volje, da bi se to spremenilo v pozitivno na območju obmejnih občin, očitno naše politike ne zanimajo obmejne in demografsko ogrožene občine! Glede na izpolnjeni vprašalnik sem bil dostikrat skeptičen glede odgovorov, namreč vprašalnik ni povsem razumljiv. Predlagam, da je nemudoma potrebno spremeniti zakon dobesedno v obmejnih občinah, ker smo oddaljeni do središča mestnih središč najmanj 30 km in imamo s tem dodatne stroške, kar se tiče ureditve zadev na upravnih enotah, sodiščih, zdravstvu ... in to ne samo občanke in občani, ampak tudi kot občina imamo v zvezi s tem večje izdatke. Tudi razvoj je zaradi tega v upadanju. Pravne osebe, podjetniki in fizične osebe se pri nas ne odločajo vlagati ravno iz teh razlogov. Pri sprejemanju OPN, ki smo ga sprejeli pred kratkim, smo želeli imeti industrijsko cono zaradi možnosti železniške infrastrukture oziroma mejne železniške postaje, vendar so na dotičnem ministrstvu temu nasprotovali in nam tega niso dovolili, čeprav smo bili zainteresirani in bi na ta način pridobili vlagatelje. Cestna povezava je predvsem v občini Hodoš, Šalovci in Gornji Petrovci glede regionalne ceste R1-232 v zelo slabem stanju zaradi gradnje železniške proge (razpoke in koloseki). Tudi na tej cesti je precej prometa zaradi povezave s severozahodno Madžarsko, Češko, Slovaško in Poljsko in ob regionalni cesti R1-232 ni niti enega metra kolesarske poti, medtem ko je na madžarski strani	23	I

<p>izgrajena vse od Zalaegerszega do meje. Glede zaposlovanja: za nezaposlene je treba nemudoma sprejeti ustrezn zakon v zvezi z javnimi deli, da se lahko osebe hitreje vključijo v javna dela. Glede razpisov za javna dela že vrsto let ugotavljamo, da so razpisi objavljeni šele v mesecu decembru, namesto da bi bili objavljeni že meseca oktobra, da bi lahko delavci začeli delo z 1. januarjem. Tu je potrebno več možnosti, kar se tiče zaposlitve nezaposlenih, ki želijo delati, ker predolgo traja uvedba v delo in na določen način, če izberemo osebo z drugo stopnjo, ne moremo zaposliti osebe s prvo ali tretjo stopnjo. Te stopnje je treba združiti in potem imamo več možnosti zaposlitve domačih nezaposlenih ljudi. Treba je znižati denarno pomoč, ker to nezaposleni izkoriščajo za delo na črno in tudi v tujini, neto minimalno plačo pa je treba zvišati, ker bomo na ta način motivirali delavce, ki želijo delati in zaslužiti svojo plačo. Če želimo povečati rojstvo otrok, je treba tudi spremeniti s strani države to, da mlade starše stimuliramo z dodatnimi ukrepi (kot je recimo na Madžarskem, kjer za 1, 2, 3 in več otrok dobijo nepovratna sredstva glede na število otrok, za gradnjo stanovanj in nabavo osebnih vozil, pri tem omenjamo tudi to, da morajo na Madžarskem brezposelne osebe, ki dobijo denarno pomoč, vsak mesec delati določene ure v javno korist, s tem preprečujejo delo na črno in izigravanje denarne pomoči). Če smo že pri denarni pomoči, je treba imeti tudi pred sabo to, da staršem, ki dobijo denarno pomoč, ni treba plačati vrtca, malice v šoli, ne plačajo davka od OD, niso odsotni od družine 8 in več ur dnevno, zakaj bi potem delali, če denarna pomoč in otroški dodatek nista v sorazmerju z minimalnim OD-jem! V tej anketi sem tudi ocenjeval glede infrastrukture v vrtce, kar imamo dokaj dobro urejeno, vendar kar se tiče mesečnih stroškov obratovanja, so visoki zaradi premajhnega števila otrok, zaradi več zaposlenih kot posledica območja dvojezičnosti in iz dodatnih sredstev s strani Urada za narodnost ne moremo sofinancirati dodatnih stroškov vrtca zaradi dvojezičnosti: zaposleni na dvojezičnih vrtcih in šolah imajo od 12 do 15 % dodatka za dvojezičnost, medtem ko uslužbenci na občinah le še od 3 do 6 %. Javni zavod KP Goričko je celo breme za našo občino in posledično za naše občanke in občane glede gradnje, prodaje nepremičnin, varstva narave in posegov v naravo, za vzdrževanje melioracijskih jarkov za ureditev struge reke Velike Krke, ki je na določenih mestih tudi že do 50 m široka in posega v privatna zemljišča, kakor tudi na občinsko cesto, ki je že v sami strugi. Stanovanja so v obmejnih občinah zelo nujna, ker občine same nismo zmožne graditi stanovanj, čeprav je interes. Občina že več kot 15 let sofinancira individualne stanovanjske zgradbe z nepovratnimi sredstvi, da bi s tem zadržali mlade družine v obmejnih občinah. Evropska sredstva so v zadnjih letih razpisana na kožo mestnih občin in mestnih središč in pri tem obmejne občine težko pridemo zraven, edino do nekkih mehkih projektov, ki jih občanke in občani ne vidijo, še manj pa jih čutijo. V preteklosti smo izkoristili EU razpise vedno po naših možnostih (državna sekretarka z ministrstva je že leta 2010 javno priznala ob otvoritvi ceste v občini, da smo največ evropskih sredstev izkoristili glede na naš proračun). Od preselitve šengenske meje smo še vedno brez primerne cestne povezave s sosednjimi občinami na Madžarskem. Za bivši zapuščeni mednarodni mejni prehod čakamo na primeren razpis EU, da bi lahko izvedli investicijo turističnega TIC-a in prepotrebna prenočišča v tem okolju, kjer je ogromno turistov predvsem na madžarski strani in zaradi tega je tudi posledično veliko obiskov v naši občini. Zadnje čase smo deležni ogromnih padavin v obliki neurij skozi celo leto, zato je na hribovitem območju naše občine veliko poškodb na voziščih in jarkih, pojavljajo se plazovi. Tudi zato se ne upošteva pri finančni konstrukciji hribovitih območij z ravenskim območjem. Upam, da sem večje težave navedel z obrazložitvijo in da končno pride tudi do pozitivnih premikov na teh področjih.</p>		
<p>Moč in razvitost države se vedno vidi na razvoju obrobja te države. Zato menim, da je obmejna območja potrebno obravnavati s posebno pozornostjo. Tako bodo učinki vidni skozi demografijo, poseljenostjo in podjetniškimi pobudami.</p>	24	III
<p>Kdo je nosilec in koordinator ukrepov spodbujanja razvoja v obmejnih problemskih območjih? Kateri ukrepi se trenutno izvajajo? Hvala za odgovor. Uspešno delo vam želim!</p>	26	III
<p>Dodatni ukrepi spodbujanja razvoja v obmejnih območjih na različnih področjih (prometna infrastruktura, komunalna urejenost, industrijske cone, razpoložljivost stanovanj in zazidljivih zemljišč ...) so nujni za njihov razvoj.</p>	28	II
<p>Pri nekaterih vprašanih izbor ponujenih odgovorov ni bil najbolj posrečen, ker niso omogočili razumljivo ali nedvoumno opredelitev do vprašanj. Npr. vprašanje, ali ima visoka cena za komunalno opremljanje velik ali manjši vpliv na izboljšanje gospodarskega položaja. Glede na to, da je npr. cena za komunalno opremljanje v našem primeru sorazmerno nizka, bi se lahko odgovor glasil, da nima vpliva, v kolikor bi želeli izpostaviti dejstvo, da je cena nizka in da zaradi tega nima (negativnega) vpliva. Lahko pa bi tudi odgovorili, da ima velik vpliv, saj bi v primeru visoke cene zelo negativno vplivalo na privabljanje gospodarske dejavnosti glede na to, da je naša občina že</p>	31	II

tako ali tako prometno odročna in bi zaradi tega visoke cene komunalnega opremljanja imele še toliko bolj negativne posledice ...		
Menim, da vprašalnik ne bo dal rezultatov dejanskega stanja, ker so bila vprašanja zasnovana dvoumno.	32	III
Naša občina kot redko poseljena področje ob meji potrebuje drugačne vzvode za pridobivanje finančnih sredstev, ki jih nudijo EU skladi, RRA, LASI Težave imamo zaradi visokih vlaganj v vodovode, telekomunikacije, ČN, cestno infrastrukturo že z zagotavljanjem 15 %, 20 % lastne udeležbe, saj preprosto nimamo teh sredstev in posledično izpademo iz skoraj vseh razpisov. Primer: investicija povezave vodovoda na sistem Soriko je ovrednoten na pribl. 500.000 EUR, potrebna lastna sredstva so 20 %.	33	I
Za razvoj obmejnih problemskih območij je zelo pomembno zagotoviti dobro infrastrukturo znotraj območja kot tudi infrastrukturo za dostopnost območja, dajati spodbude gospodarstvu, podpirati investicije na zavarovanem območju s ciljem ohranjanja naravne in kulturne dediščine, investicije na področju energetske učinkovitosti, zagotavljati dobre širokopasovne povezave in nasploh nuditi dobre pogoje za življenje in delo na teh redko poseljenih, demografsko ogroženih območjih, vse s ciljem ohranjati poseljenost in preprečiti praznjenje območij.	34	II
Pri spodbujanju razvoja v obmejnih problemskih območjih je potrebno veliko sodelovanja med državno in lokalno ravni. Predvsem si želimo, da bi občine večkrat vključili že v pripravo morebitnih ukrepov. Prav tako si želimo, da priprava morebitnih razpisov ne bi trajala dolgo časa in bi ne bili roki za prijavo nerazumno kratki.	35	III
Predlagamo hitro in učinkovito ukrepanje z manj birokracije.	38	II
Tudi za razvoj tega področja je nujna decentralizacija države.	43	II
Leta 1890 je na območju današnje občine živelo 2.899 prebivalcev (takrat je bilo na tem območju 6 občin). Nato se je število postopoma začelo zniževati in danes je na tem območju pod 2.100 prebivalcev. Značilna je razpršena poselitev, ki pa je nujna za ohranitev kulturne krajine in preprečevanje zaraščanja kmetijskih zemljišč. Zaraščanje kmetijskih zemljišč in odseljevanje ljudi iz obmejnih območij je dolgoročno zelo pomembna problematika tudi za državo, saj se s tem zmanjšuje varnost države. Državna meja se lahko varuje le z namenskiimi vlaganji in namenskiimi sredstvi države v obmejna območja, saj se v nasprotnem primeru začnejo ta območja prazniti. Občine imamo zaradi razpršene gradnje seveda veliko problemov pri zagotavljanju primerne infrastrukture. Razpršena gradnja namreč pomeni več kilometrov cest, več kilometrov vodovoda ... Stroškov izgradnje tega ni mogoče prevaliti na občane, saj bi s tem še poslabšali sliko glede priseljevanja in odseljevanja iz občine, zato se za infrastrukturo namenijo sredstva, ki jih prejmemo iz primerne porabe - teh sredstev je zaradi večjega števila kilometrov cest seveda res več, kot če bi imeli manj cest, vendar pa ta višja sredstva niti približno ne pokrijejo stroškov, ki jih imamo zaradi dodatnih kilometrov cest. Tako se za infrastrukturo porabljajo tudi sredstva, ki bi jih bilo morda pametneje vložiti v kakšne razvojne projekte. Razvojni projekti pa ne zaživijo, če ni istočasno tudi vlaganj v osnovno infrastrukturo. Vlagati je treba v oboje, vendar pa zato občina nima dovolj sredstev.	44	II
Za razvoj obmejnih problemskih območij je pomembna kontinuiteta delovanja razvojnih agencij (regionalna in lokalna raven) in ukrepov za podporo razvoju območja.	45	III
Pri obravnavi naše občine je treba upoštevati specifikko območja, saj spadamo v Slovenske gorice, za katere je značilna razpršena gradnja, ki je zgodovinsko dejstvo in ne trenutna želja. Navedeno bi moralo ministrstvo pri obravnavi prostorskih aktov upoštevati. Poleg tega se soočamo z neurejeno komunalno infrastrukturo (neasfaltirane ceste, po vsej občini še ni javnega vodovodnega omrežja, ni kanalizacije ...). Območje je plazovito, občina pa nima zadostnih lastnih sredstev za sanacije plazov. Komunalna ureditev je pomembna tako za občane kot tudi turiste, ki si jih tukaj želimo in jim imamo tudi kaj ponuditi.	52	III
Nujno potrebno je spremeniti prostorsko zakonodajo, saj so postopki sprejemanja in spreminjanja prostorskih aktov nerazumno dolgi (5-6 let), hkrati pa v obmejnih problemskih območjih ni mogoče umestiti poslovnih con! Npr. skozi našo občino poteka AC z dvema AC priključkoma, ministrstva pa nam ne dovolijo umestitve niti manjše poslovne cone. Nič nam torej ne koristi, da Ministrstvo za gospodarstvo ponuja razvojna sredstva za poslovne cone, če jih prostorsko ne moremo umestiti! Pogrešamo več medresorskega sodelovanja in dejanskega poznavanja okolja.	55	II
Ključno vprašanje so sredstva za osnovne naloge. Občine, velike ali male, vse imamo enake naloge, kriterije si prevečkrat izmišljajo večji - predvsem na ravni regije. Ko govorimo o ključnih investicijah, kot so investicije v zdravstvo, šport, šolstvo, bi morale problemske občine imeti	59	IV

prednost pri razpisih in višji delež sofinanciranja. Menimo, da je nujna uvedba sofinanciranja urejanja lokalnih cest s strani države in enostavnejša in zagotovljena sredstva za sanacije plazov, usadov in zdrsov, ki uničuje lokalno infrastrukturo (ne samo tistih, ki so posledica razglašene naravne nesreče!).		
Spoštovani, zahvaljujem se vam, za pripravo ankete. Upam, da bomo skupaj lahko zagotavljali razvoj in poseljenost podeželja. Tudi podeželje je pomembno za Slovenijo kot urejeno celoto. Lep pozdrav in zdravi ostanimo.	74	II
Država bi morala resneje upoštevati in izvajati Zakon o skladnem regionalnem razvoju, torej bi manj razvita obmejna območja morala pri primerni porabi dobiti več sredstev in tudi realno imeti več in boljše možnosti do nepovratnih sredstev in vzpodbud (državne in EU).	75	III
Menim, da bi morala država vlagateljem oz. investitorjem na problemskih območjih pomagati z višjim deležem nepovratnih sredstev in z ugodnejšimi krediti, kot je bilo to doslej.	76	II
Država je toliko bogata, kot je bogato njeno najmanj razvito območje, posebej pa so obmejna območja tudi ogledalo razvitosti države za tujce, ki vstopajo v državo. Skrajni rok za vlaganja v obmejna problemska območja je že potekel, občine z lastnimi sredstvi nismo sposobne nadoknaditi razvojnega zaostanka, predvsem na področju ustvarjanja delovnih mest, kar je osnovni pogoj za izboljšanje demografske slike obmejnega območja. Sredstva občine, ki so po površini velika z malo prebivalci, komaj zadostujejo za vzdrževanje infrastrukture in blaženje sociale, zato občine nujno rabijo dodatna sredstva za razvoj, predvsem gospodarski, ker se bo v nasprotnem primeru območje še bolj spraznilo. Kljub mnogim investicijam občine (vodovod, kanalizacija, širokopasovno omrežje, ceste) rabimo dodatna sredstva ali investicije, investitorje za gospodarski zagon.	78	I
Če se bo v finančni perspektivi 2020-2027 nadaljevalo s politiko, ki je bila in je še prisotna v tej perspektivi, potem so obmejna problemska območja obsojena na počasno propadanje, kar je tudi za državo dolgoročno izjemno slabo. Prej ko se bomo tega zavedali, lažje in ceneje bomo probleme reševali. Nadaljnje propadanje obmejnih območij postavlja od vprašaj vsa dosedanja vlaganja v ta območja, ki pa jih vendarle ni bilo malo. Propadanje obmejnih problemskih območij in s tem pogojena slabša kvaliteta bivanja državljanov, ki tam še vztrajajo in plačujejo enake davke kot drugod, postavlja pod vprašaj tudi ustavno zagotovljeno enakopravnost državljanov.	89	II